

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXV.

CHICAGO, ILL., 15. ŘÍJEN 1913.

ČÍSLO 10.

Ludevít Kubáni:

SOKOL.

SOKOL! ber krýdla — zdvihni sa letom —
A kolesá krút' nad celým svetom —
Drieme chudiatko — noc je na Tatré —
Chlapci, junáci — spia si pri vatre.

Sokol! — či horí — tá vatra horí? —
Hl'ad' Sokoliatko! hl'ad' už sa zorí! —
Blysne Sokolča zrakma na vatru,
Chlapecov, junákov — tieňavy zastrú.

Sokol! zvon volá — čuj! tíško hučí,
Ráno sa brieždi, žiar lesk sa pučí;
Vatra zhasína, ztriasa sa sosna;
Chlapci, Sokolča, — stávajú zo sna!

Sokol! deň sviati — luč slnka leti,
Z obzoru vied, úm, v kruh spánku detí —
Krýdla zašuchnú, zbluke i vatra,
Slávy rumencom, zláti sa Tatrá!

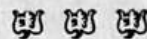
Sokol! vo výškach sa vtáča tratí;
Osvety bleskom Slovensko šatí;
Hýbe sa národ, duch sa vyvíňa,
Ved'ba a umka žit' si počína.

Sokol! či zroní — t'a gul'ka zroní? —
Škrekba nepriazne ti k pádu zvoní!
On nepočuva — vystrie pazúre —
Bystro točí sa v mračna zlobúre.

Sokol! hl'ad', tvoj l'ud s drakmi zápasí,
Národokriesnu zbraň šibko tasí!
Potvory nočné v tom boji padnú
Z prs vycedia krv národzradnú.

Sokol! no plávaj vo výšave sphér,
Rozdrobených spoj a národy smier!
"Svornost", česť rodu, túžba za svetlom,
Úkonu tvojemu nech bude heslom!

(Ve slovenském časopise "Sokol", ročníku I. čís. 2. 1860, tedy před založením mateřské jednoty v Praze 1862.)

REDAKČNÍ ÚVAHY.

"Osvětě Americké" vděčíme za článek, který po sjezdu katolických Orlíků v Omaze, Neb., napsala na obhajobu naší N. J. S. a náležitě vysvětlil, že "Orlíci" jsou tu pouze a jedině proto, aby táhli k Římu a nikoli za věci českou, národní a vlasteneckou, americkou! Řekli jsme na místech těchto dávno, jako zdůraznili jsme, že zakládání takových a protichůdných jednot děje se pouze a výhradně s úmysly zničitými pánů páterů, jimž kozla jde o utužení mládeže katolické, jako spíše o to, aby jim z temných a těsných jejich ovčinečů neutekla. Přiznal biskup jejich Koudelka, napsal pan páter Chundelák slovem prostým v "Hlasu" kdežto jistý "svobodomyšlný" list pokrokový — sic — podal nám slovy vázanými pátera Vránka: "Přes moře vlny bouřlivé . . .", jako od čísla k číslu dokazuje chicagský "Národ". A když pak všechno toto čtete a podobné kdes vedle "Sokolského koutku", který prý pořádá jednatel Župy Záp. N. J. S., pak jistě, že napadne vás tak ledačos a kdyby ještě modlití jste se dovedli, zašeptali byste si, aby druzí bratři a sestry našeho svobodomyšlného sdružení nezaslechli: "I aby Tě, Josífku, duch svatý osvítili ráčil . . ." A mezi tím co my takto "pracujeme" i na jiných místech, "Orlíci" rostou nám přes hlavu a těloevičné jednoty dělnické, tedy třídní a socialistické, mo-

hutní, hlásající do světa, že náboženské přesvědčení každého jedince jest majetkem soukromým a podobně. Nenamítáme ničeho, k tělesnému otužení každý člověk má právo, také jak celkem se provádí, nám lhostejno, ale pro nás tu hodně poučení, abychom totiž ve všech třech sdruženích sokolských, nyní vesměs volných a pokrokových, poznali, žet' čas k dílu, čas k dílu společnému! V Baltimore první kroky se staly, zdaž doděláme v Clevelandu? Nárek pouhý, že upadáme, již nepomůže, ale čin a zase čin, rozumíte, bratři a sestry, všichni bez rozdílu?!

Nedávno vyzvali jsme katolický "Národ" a to způsobem nanejvýš slušným a přímým, aby jednoduše přiznal, že chybil, když smrt našeho Paldy na pohanu šiků svobodomyšlných přičetl na vrub nevěry. Rozumí se, že páni jednoduše neodpověděli a protože mlčení někdy bývá skroušeným doznáním chytráka, že lež mu těžko jest hájiti, nechali jsme projíti! Nyní ale, kdy celý téměř vzdělaný svět žasne nad několika případy zločinů nejhorších druhů kněží katolických a nad oním kaplana Schmidta v New Yorku zvláště, "Národ" nejprve podezřele mlčel a konečně se zmohl na filipiku, že prý za jednoho kněze nemohou kněží katolictví všichni. Tohle

se povedlo! Tak měří páni sobě, ale když svobodomyšlný sáhne si na život z pohutek vážné choroby a jiných příčin, již tu jsou s tvrzením, že zavinila nevěra, že zavinuje učení všech svobodomyšlných. Zajímavé jest také, jak o takových a podobných kouscích kněžstva katolického a velikých jeho zločinech dovede pak referovati tak zvaný tisk český nestranný. Řekne se sice, že byl bestiální zločin kněze Schmidta, jenž milenku svou, nalezající se v jiném stavu, zavraždil ve spaní a pak tělo její na kusy rozřezal a naházal do řeky, ale učinil tak patrně v návalu šílenství a pod. Když však tato theorie new-yorskou policií byla zvrácena, přispěchají takoví naši "omývači obilných hrobů" s nejnovější zprávou z Německa aneb odjinud, "že možná, že Schmidt ani knězem není, že se podvodně zmocnil výkazů a za takého se jen vydával." Jaké to nesmysle! A kdo jej naučil těm hokusům pokusům oltářním, latině a všemu tomu, co jako kaplan na faře musel znáti a faráři z toho účty klásti? Osud Schmidta jest zpečetěn a na něm celkem nezáleží, ale nám věru, že mělo by záležeti, kde, kdo a jak vyrábí u nás noviny a za jakým cílem kryje se pláštíkem "národním".

List náš nezabývá se politikou — ale přes to, můžeme-li poukázati na případ, z něhož bratři mohou čerpati poučení, nebude od místa, když i udalostem politickým věnujeme trochu pozornosti. V nedávné době stalo se pole hrabivé politiky ve státu New Yorku dějištěm rozčilujících scén. Známa politická organisace, Tammany, obvinila zvoleného guvernéra Sulzera z nepoctivosti, zpronevěry — a vlivem svým docílila, že byl guvernér státním zákonodárstvem postaven před soud. Přátelé obviněného guvernéra prohlašovali, že stal se obětí politické msty — neboť od té chvíle prý, kdy vzešel se porušenému živlu, kdy zastoupil cestu těm, kteří z politiky jen kořistí, politiku provádí jako výnosné řemeslo a na útraty občanstva se obohacují — od té chvíle zpečetil svůj osud. Tím chtěli oslabiti jeho přestupek — neboť guvernér Sulzer sám doznal, že peněz, na politickou agitaci sebranych, použil k osobním špekulacím. Kdyby byl projevil ochotu, ponechati volnou ruku politickým pirátům, kteří každého vítězství svého dovedou využítkovati k svému obohacování — svět prý by se o jeho přestupku nikdy nebyl dozvěděl — ale že měl dosti zmužilosti a síly nízkému živlu tomu čeliti, byl postaven na pranýř — obžalován — usvědčen. Jaké poučení z udalostí těch plyne? Že ten, kdo bojovati chce proti špatnosti, proti porušenosti, proti nízké hrabivosti — musí sám býti pověstí bezúhonné — do boje za očistu musí vrhati se se štítem čistým, neposkvřeným! Sulzer měl dosti síly a zmužilosti postaviti se na odpor politické porušenosti — ale v boji za věc lidu podleh proto, že sám nebyl neporušeným — couvnouti musil, poněvač nemohl opřít se dosti pevně o bezúhonnou minulost. Kdo chce bojovati za očistu, musí na prvním místě sám čistým býti — kdo chce povznášeti, musí státi výše, nežli ti, jež povznésti se snaží.—Sketa ne-

může nás učiti mužnosti, nepoctivec nesmí nám hlásati poctivost — usvědčený lhář jest ubohým obhájcem pravdy. Poskvřený štít jest špatnou ochranou i v boji za věc dobrou — ten nejpádnejší meč přerazí se při první ráně, hlodal-li na něm rez nepoctivosti — a v boji za věc nejvznešenější nemůže nepříteli mužně čeliti ten, kdo nucen jest úzkostlivě ohlížeti se na svoji minulost. To poučení čerpáti můžeme z udalostí new-yorských: že i dobrá věc často trpí, dočká se nezaviněné porážky, stanou-li se jejími obhájci lidé nehodní — lidé porušení, lidé nečestní!

Jest pravda, že v tomto století jeden obdivuhodný vynález následuje druhý. Člověk již nemusí ani chodit, ani jinak se namáhat a pohybovat, na všechno jsou stroje a touha po požitku jest nezměrná, kdežto honba "za dollarem" již nezná mezí. Zvrhlost tělesná, ochrnutí tělesné jdou ruku v ruce a nervosa a tuberkulosa i jiné nemoce činí takové mezery v řadách národů, jako nikdy před tím nebývalo. A tu ochrana proti nemocem se skoro všude zavádí! Zdaliž za těchto poměrů ihned nenapadne vás, že musíme se vrátiti ku pěstování rozvoje tělesných sil? A jinak se sotva stane, dokud nebude všude pochopení pro rozumně a soustavně pěstovaný tělocvik, jenž musí se státi potřebou každému, zvláště v době vývoje, tedy ve věku školním a dospívajících junů a děvčat. Bude nevyhnutelno vrátit se k jednoduchému a střídavému životu. Úkol Sokolstva v tom ohledu jest jen veliký, pokud lidu našeho se týče a školám našim tělocvičným mělo by se dostati podpory mravní i hmotné nejširších kruhů, zejména pak těch, jimž zdravé a silné členstvo vychováváme. Není pouhá fráze, ale faktum, že se před našimi oprávněnými požadavky v tom ohledu pohodlně oči zavírají a za úsilovnou práci naši výchovnou a nezištné počiny občas trochu laiciné slávy se nám provolá.

Koncem listopadu odbývati se bude v Praze sjezd sokolských redaktorů. Budou pozváni všichni redaktori as dvaceti listů sokolských, jakož i pořadatelé sokolských hlídek v denních i krajinských listech českých a slovanských snad. Stěžuje se, že počet věstníků a listů sokolských jest již příliš veliký a dusí jeden druhý, ba tu a tam začasť dochází k projevům, které nikterak nesouhlasí s jednotnou kázní sokolskou. Tak jest doma, kdežto u nás byli bychom rádi, kdybychom soustřediti mohli všechny síly své v jednom listě, který by pak mohl býti pravou revuí sokolskou šiků volných a pokrokových a druhé naše dva listy, aby zůstaly věstníky na spůsob oněch župních v Čechách, obmezující se hlavně na potřeby rázu více méně místního; to jest, kdyby došlo mělo ku kýženému spojení.

Jakmile se nový Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské ustaví v Chicagu, budou jmenováni ovšem také ihned členové nových odborů, to jest, odbor vzdělavatelný, odbor technický čili cvičitel-ský sbor N. J. S., odbor zdravotní a fond úrazový,

jemuž nynější Výkonný Výbor požadovaných \$500 do vínku již složil. Jednotlivé odbory budou zřízeny více méně po vzoru České Obce Sokolské a to hlavně odbor zdravotní, od něhož na poučení lidu našeho a šiků našich si zvláště hodně slibujeme, jako s naprostou jistotou očekáváme, že odbor vzdělavatelný a osvětový přistoupí ihned ku práci soustavné a poskytne i nejmenším jednotám našim příležitost, aby v tomto zinném období již dostalo se jim přednášek a povzbuzení k dalšímu a lepšímu postupu.

Jedné víry, bratře milý, nechtěli bychom tebe zbavit za žádnou cenu; oloupiti tě o tu víru, pokládali bychom za zločin. Tou vírou jest — víra v sebe sama. Tak jako vítězství nad sebou samým, nad svými slabostmi, zlými náklonnostmi, svými vášněmi, jest nejskvělejším vítězstvím člověka, tak víra v sebe, víra ve svoji vlastní sílu, jest vírou nejkrásnější. Tu víru v sobě upevňuj — nebot' ona nedá ti klesnouti v těžkém boji životním — a kdyby vše tě opustilo, pokud ona ti zůstane, nejsi poražen — pokud neztratíš víry sám v sebe, klyne ti vítězství. Tak jako národové klesají svojí vlastní vinou, svojí rozmařilostí, svojí netečností, svojí vlastní slabostí — tak i jednotlivci klesají ponejvíce svojí nerozhodností, svojí rozmařilostí, svojí duševní i tělesnou slabostí, kterou si sami byli zavinili. Vítězství nad sebou samým — pevná, nezdolná víra v sebe — to z tebe učiní ryzího muže — to z tebe učiní pravého Sokola! Přestaňte na čas volati: "Co Čech, to Sokol!" a pracujme k tomu, aby stalo se skutkem: "Co Sokol, to dokonalý muž!" — Až toho dočkáme, pak uskutečnění prvního hesla nedá na sebe dlouho čekati. Dříve ale musí veřejnost v našich řadách viděti to, čemu chceme lid ostatní učiti, k čemu chceme lid odchovávat. č.

Vypozorovali jste zajisté všichni, kdož orgán svůj čtete a o čteném dovedete uvažovati, že v poslední době nahrnulo se nám látky do listu sokolského jiných organizací tolik, že na vlastní věci naše místa nemajíce, museli jsme mnohdy list zvětšiti. Jestli se někde jednalo o nějaký podnik národní dostali jsme jistě "Provolání" na dva a více sloupců drobného písma do "Sokola Amerického" k uveřejnění a případnému posudku, pak přišly na řadu různé Matice a konečně na tři díly rozražené šiky svobodomyšlné. Ano, stalo se nám někdy, že pro tento materiál a jiné věci jiných organizací se týkající zůstati musely naše práce sokolské zpět, jen a bychom si nikoho nerozhněvali! Tak dělo se po celou řadu let a vydání s tím spojené rostlo. Nikdo se nás netázal na toto vydání s listem spojené a nikdo se nás ani dnes netáže, kdo pomáhá tomu Sokolství našemu ve vydržování jeho vlastních tělocvičných škol, kdo vydrží nákladné Sokolny, platí si evičitele, kupuje náradí, a jiné a jiné. Z toho důvodu budeme muset místo své jak náleží obmeziti a na příště přinášeti takové a podobné věci pouze jen u výtahu. Námítky, žeť úkolem naším a podobně nestačí, protože jediné my známe "koho bota tlačí" a

jak na příklad si stojí dnes naše finance, povážíme-li co vše nového devátý sjezd N. J. S. novému Výkonnému Výboru byl uložil.

České listy v Čechách, hlavně však "Národní Listy", promlouvajíce o "Památníku" šestého sletu diví se, že na dílo toho druhu celkem se zapomíná, že jednotlivé sešity, jakž za sebou vydávány jsou Č. O. S. nejdou dosti rychle na odbyt. Jest veliké dílo sokolské, pojednávající o práci Sokolstva na Letné a po celou dobu slovanského sletu v Praze. Tehdy statisíce lidu jávalo Sokolstvu vstříc a dnes prý obraz práce vykonané, knihu nejceňnější nelze odbyt. Nevíme kde vina spočívá, neradi bychom se pletli do věcí bratří českých, ale tolik víme, že list náš nedostal redakční výtisk této práce, které se sám dojísta i dosti silně účastnil, ani k posudku, ani na ukázkou. Opatřili jsme si cestou soukromou a napsali posudek z vlastního popudu, ale ten nikterak nestačí, když o dalších sešitech vycházejících psáti nelze. A co platí o "Památníku", platí měrou značnou i o všech druhých publikacích Č. O. S. a jiných jako "Sborníku Sokolského" a p. Zdá se, že i naše knihy, naše díla a práce sokolské třeba na trh knihkupecký vrhnouti a rozesílati časopisům pokrokovým a volným všem k posudku. Nu, a na českou Ameriku v tom ohledu zapomínati nebylo by věru praktické. V našich kruzích prodá se do roka českých knih dost a náš Výkonný Výbor v New Yorku mnoho sokolské literatury již rozšířil, jen viz výkaz v čísle posledním. Pokud nás se týče doporučovali bychom i jednotám nejmenším, aby si velkolepé dílo sletové objednaly, protože mohou z něho za nastalých delších večerů si předčítati, přednáseti a čísti sami, aniž by museli čekati vždy na nějakého toho řečníka odjinud. Mládeži z této knihy, kterou zařaditi by jsme si měli do všech našich knihoven sokolských a čítáren, mělo by se čísti hlavně o mládeži české, dorostu českém a žactvu sokolském, měly by se jí ukázati skvostné obrazy z Letné a poukázati na pozoruhodné zjevy v organizaci, jaké nikde jinde není rovno. Jestli chceme, aby ti naši věci sokolské rozuměli jako my, musíme jim povídati o tom co Sokolové a Sokolky píší a tisknou, co dovedou i v tom směru a co dovedli ve výchovné práci tělocvičné před celým světem.

V nově zahájené akci, mající za účel sloučení Sokolstva česko-amerického, sotva že objevilo se v tříčlenném výboru N. J. S. jméno Č., již některými bratry z druhého tábora proneseny byly obavy o možný zdar. Bratří oni ale mohou oddati se jen klidně práci — nebot' Č. ve výboru dotčeném zasedati nebude, což také již předsedovi sjezdu oznámil a bude-li sloučení docíleno, nebude spojené Sokolstvo míti nadšenějšího pracovníka a pomocníka nad něho, jen aby sloučení splnilo veškeré očekávání česko-americké veřejnosti. Právě proto, že pohlíženo jest na něho z druhých táborů s nedůvěrou, ochotně ustupuje stranou, aby nedal nejmenší příčiny k nezaslouženým a ještě dnes papouškováným výtkám, že ten zlověstný Č. sloučení nepřeje.

Neradi vzpomínáme věci minulých, — neradi dotýkáme se jizev, které posud působí palčivou bolest — ale když již pouhé jméno Č. působilo nové starosti, připomeneme jen krátce, že Č. nebyl s to nadehnouti se pro sloučení divadelní, provedené jen k vůli trošce pomíjející novinářské pochvaly. Ten kalem pomluv třísněný Č. předpovídal, že sloučení takové, jaké později provedeno bylo, nemůže míti dlouhého trvání — a slova jeho potvrzena byla dříve, nežli se nadál. Předpověděl, že společný orgán neuspokojí — a sloučená sdružení jeho proroctví potvrdila v době až úžasné krátké. Č. před lety navrhoval, aby prozatím provedeno bylo sloučení na poli tělocvičném, aby společně postupovalo se na poli tělesné výchovy — a při tom aby pilně pracováno bylo k tomu, by docíleno bylo sloučení úplného. Viděl kameny, které bylo nutno dříve opatrně odstraniti i kdyby sloučovací práce byly tím prodlouženy — jen aby pak při společném postupu nebylo na ně naráženo při každém kroku — věděl, že sloučení umělému, na rychlo provedenému, jen aby zavznělo už hlučné volání „pochvaly“, nekyne budoucnost — a za tuto poctivou snahu dostalo se mu takové „bratrské odměny“, že při pouhé vzpomínce na ni vždy se bude dlouho rozmýšlet, nežli se jakékoliv práce sloučovací účastní. A proto jen s chutí k práci, bratři a bez obavy, že ve výboru s vámi zasedati bude ten, „jehož vinou sloučení až posud provedeno nebylo“ — a podaří-li se docílití vám, oč jsme se již po několik let marně byli pokoušeli, pak první, který vám za docílené sloučení veškerého Sokolstva provolá z upřímného srdce slávu — bude nefalšovaná sokolská myšlénka celou duší oddaný č.

Protože známe z vlastní zkušenosti a dovedli jsme prohlédnouti na Jihu, to jest v Texasu a hlavně v Ennis i Dallas, přimlouváme se, aby župní sídlo Župy Jižní, jakž tvoří nyní pouze a jen stát Texas, zůstalo rozhodně v Ennis. Zde jsou činovníci pilní a pracovníci upřímní, Sokolové, jimž věc naše jde nade vše! Seznáte i z dopisů, jakž občas se z Texasu v listě našem a jinde objevují a seznáte z úsudku br. Buňaty, starého sokolského písmáka, který také v dnešním čísle o věci promlouvá. Mimo to sluší podotknouti, že byli činovníci nynější v Ennis, již starali se o provedení evičitelského kursu, pomáhali místní jednotě, když pohořela a nyní usilují, aby Sokolstvo naše objevilo se i o „českém dnu“ ve Waco a podalo ukázky práce své, která v Texasu, jakž již několikráte na místech těchto zdůrazněno bylo, není zrovna závidění hodná a snadná vůbec.

Chceme-li, aby dokonalé, čisté Sokolství jevilo se u každé jednoty, u každého bratra a u každé sestry, tut' zcela přirozeno, že očekáváme, že to Sokolství, ty jeho zásady a snahy pokrokové a volné a ta jeho práce nezištná v první řadě ukazovati se bude hlavně na všech předácích, činovnících a výběrech těch kterých našich jednot, sborů a odborů. Pamatujme si, že „špatný příklad kazí dobré mravy“. Máli takový výbor, takový sokolský pracov-

ník bdíti nad zachováváním zásad sokolských a stanov našich v jednotě a rušitele k pořádku volati, musí dojísta nejprve sám zásady a příkazy stanov našich znáti, podle nich se řídit v životě svém soukromém i sokolském a ve společnosti naší vůbec. A jak obrácený byl by poměr, kdyby člen výboru, aneb starosta jednoty a jiný předák pod pláštěm národním přihluhovati se opovážil žvlům zpátečnickým a zásad našich svobodomyšlných zapomínaje, vedl jednotu a členy téže cestami křivými a vlastních choutek osobních. A proto řekneme si přímo: Volby celoroční záhy budou přede dveřmi. Nebudiž nikdo zvolen do jakéhokoli úřadu jednot našich, kdo svěřený mu úkol správně vykonávati nemůže, kdo plný jest vždy ohledů, aneb chce jen úřad, tak abychom řekli „pro čest“ aneb docela „pro business.“ Takové pozlátko povrehní jednotu zabíjí jako sobecké snahy jedinců!

Dnes kdy přijaté resoluce na sjezdu N. J. S. v Baltimore, Md., prošly tamním tiskem denním i jiným, kdy hlavně resoluce proti zavádění bible do škol veřejných a proti vlivům zpátečnickým uveřejněna byla skoro ve všech svobodomyšlných listech a to nejen českých, ale německých i anglických, kdy přinesl „Truth-Seeker“ a Němcům za vzor dává „Amerikanische Turnzeitung“, jest třeba upozorniti na důležitý bod. Že důležitý dokazuje dopis br. Marka z New Yorku. Aby bylo jasno mezi námi nutno konstatovati, že anglická resoluce proti bibli na školách veřejných a vlivům klerikalismu, resoluce a upozornění sjezdu na oslavu Husovu v roce 1915, resoluce na federativní spojení Sokolstva a konečně resoluce o důležitosti pohlavní hygieny pojednávající byly námi osobně již před sjezdem vypracovány a v rukou dotčených úředníků sjezdových před vlastním jeho zahájením a jakmile se resoluční výbor ustavil přijal za své, podáváje sjezdu jednu za druhou jakž příležitost se naskytla. Nejedná se nám nikterak o nějakou prioritu, také však nechceme, aby pro věc dobrou a v zápisu dle toho zanesenou měla povstati malicherná nedorozumění nějaká. Ano, nám zdálo by se spíše, že by veškerý živel svobodomyšlný český a jiný bez výminky měl se přičiníti o to, aby Husova oslava roku 1915 vyzněla co nejlépe a šla trochu hloub, tak hluboko, aby rozsvaděné tábory si uvědomily co jest jejich povinností v jednotném postupu.

KŮŽE.

(Dokončení.)

Sluší podotknouti, že pod škárou nalezá se vazivo podkožní, skládající se z podajnějšího vaziva a obsahující v sobě především pojivo tukové, kteréž jenom na několika málo místech na příklad i pod koží víček očních, schází. Při tučnění hromadí se v pojivu podkožním tuková tkáň hojnější měrou a kůže nad ním se napíná, stává se lesklejší a zevní tvary tělesné se zakulacují, jakž Schrutz dovozuje. Nastane-li náhlé zhubnutí, ztráví se podkožní tuk a kůže dříve napuchlá, skládá se ve vrásky. S utu-

žením svalů, utužuje se jeho tkáň, ale netuční a tak jako s utuženým svalem i lepší vyměšování v kůži se děje a kůže dostáváje lepší zásobu krve lépe prospívá i lepší musí býti její vzhled. Vždyť vzhled pleti řídí se dle povahy a stavu pokožky i škály, především jejich tenkostí aneb mohutnější tlouškou, pravidelnou aneb nepravidelnou, po případě i chorobnou úpravou jednotlivých její částek, stavem krevních cév kožních atd. Při normálním proudění krevním prosvítají krevní cévy vřehnějších vrstev škárových skrze pokožku a barva pleti jest růžová, ba může býti sytě červená, purpurová, rozšířili se krevní cévy, tak že krevní přítok je živější. Ve stavu tom lze cítiti zvláštní oteplení. Je-li krevní proud zmenšen při sevření krevních cév kožních následkem znemožněného odtoku krevního, kdy hromadí se krev odkysličená, jest barva pleti promodrávající až sinavá. Obsahuje-li krev rozmanitá barviva na příklad žluční, aneb různých toxinů, skládají se jeho součástky též v kůži a barva pleti, pak bývá žlutavá, po případě bronzová, tmavá aneb i nápadně bílá. Zkrátka barva pleti řídí se nejrozmanitějšími fyziologickými i chorobnými stavy tělesnými a tolik jest jisto, že stálým a soustavným cvičením celého těla i jeho kůže získává na ohebnosti, leposti a pleť i vzhled, že se začasť mění ku prospěchu evičence a evičenky. Také tvary těla se vyrovnávají cvičením soustavným a otylosti se předchází a v tomto vyrovnání kůže dojistá hraje úkol nemalý.

VLAS. — Vlasy pokrývají kůži lebky a jsou útvarem nejvřehnější vrstvy kožní. Jsou celkem tvaru válečkovitého, končí v hloubi cibulkou, kteráž na kožním brdečku sedí a jím vyživována jest. Odtud z hloubi též vlas vzrůstá a barvivo své, pigment dostává. Vlas sám skládá se z dřene, pak hmoty vlastní a pokožky složen jest z buněk rohových a tkví v lůžku, jež vchlípením horních vrstev kožních do hloubky vniklo a do něhož též žlázy mazné ústí. Každý vlas má v sousedstvu svém aneb ve váčku svém jednu a více žláz podobných, jakž již výše jsme si řekli. Ve váčku čili cibulce jest pak kořen.

NEHET. — Jsou to rohovitě, příčným směrem zakřivené plošky na hřbetě posledních článků prstů horních i dolních končetin umístěné. Jsou zasazeny v tak zvaném lůžku nehtu, jež po stranách i na zad zářezem nehtu lemováno jest. Zadní oddíl bledší barvy tvoří tak zvaný kořen, neboť odtud z kůže nehet vyrůstá a jest jaksi jejím prodloužením. Nejspodnější vrstva jeho jest vazivo cévky i nervy chovající a v malinkých bradavkách uspořádané. Prostory mezi těmito bradavkami jsou vyplněny buňkami dláždíkovitě k sobě přiléhajícími a vrstva ta není zrohovatělá. Třetí vrstva nejhořejší sestává rovněž z buněk dlaždicovitých, ale ty jsou bez jader (dle Kirkea). Buňky ty jsou proniknuty látkou rohovou a tvoří nejpevnější část nehtu. Volný kraj nehtu jest složen pouze ze samých zrohovatělých buněk. Vzrůst nehtu jest podmíněn celkovým stavem jedinců.

Musíme se zmíniti ještě o úkolu kůže pro nás nejdůležitějším v této stati. To jest pocení. Tekutina, jež se vyměšuje žlázkami potními, obyčejně

poznenáhlu se tvoří a mnoho se jí odpaří dříve, nežli na povrch se dostane. Při evičení však, námaze zvýšené tělesné aneb mysle, leknutí a p. a za horka, aneb v některých nemocech se tekutina ta v krůpějích mnohých na kůži nashromáždí a tu pot bývá studený aneb teplý. Tato produkce potu na různých místech těla jest rozmanitá, na příklad na tvářích tvoří se více potu, nežli ve dlaních, v této opět více, nežli na předloktích. V potu najdeme buňky pokožky a tukové kulíčky. Pot v tisíci částech obsahuje 977—995 částí vody, z organických látek v potu uložených nejdůležitější jsou neutrální tuky, prehavé, mastné kyseliny, cholesterolin, stopy bílkoviny a močovina; pak jsou tu ještě stopy chloru, fosforečanů, a síranů. Potem odstraňuje se z ústrojí tělesného vedle ledvin největší množství tekutiny a hodně jedovatých látek a mimo to pocení jest důležitým regulátorem teploty tělesné. Za velikých veder pokrývá se kůže potem, jež se vypařuje a tím kůži odnímá teplotu. Nadbytné pocení se některých okrsků tělesných se často vyskytuje. Jest nepříjemné, protože pot se brzy na povrchu kožním rozkládá a nezřídka silně páchne. Nejvhodnějším lékem tohoto zjevu jest časté střídání prádla, obuvi, šatstva, omývání potu a užití látek desinfekčních, jež hubí bakterie a plísně, jež jsou příčinou rozkladu. Povrch kožní nalezá se ve stálém slupování, nejvřehnější vrstva pokožky se odlučuje zrovna tak, jak dospělý vlas vypadá a od spodu narůstá jiný. Aby otvory kožních žlázek nebyly ucpávány hmotami odloučené pokožky, dále aby i maz kožní netuhnul ve vývodech žlázových, slouží především mytí mýdlem. Mýdlo obsahuje alkalie a uvolňuje vrstvu rohovou a zmydelňuje i kožní tuk. Celková mydelní lázeň slouží tomuto tak zvanému dýchání kožnímu velice, kdežto parní lázeň jest ještě lepší. Však ani tu mýdla šetriti se nesmí. Voda sama, působí-li dlouho na kůži, působí někdy i dráždivě, tak jako paprsky světelné, tepelné a zejména neviditelné paprsky ultra-violové, radia a X paprsky vyvolávají zardění, erythem kožní a mohou být příčinou i zánětu kožního. Často o závodech našich dojistá jste vyzorovali na ramenou boreů, když byli dlouho v práci na úpalu slunečním!

Ku konci zmíniti se dlužno ještě o vlivu nervové soustavy na pocení a potní žlázy vůbec. Vlastní kontrola pocení vychází ze zvláštních středisk mozkových a míchy pomocí zvláštních čivů. A tak kůže napomáhá nejen vyměšování ale i absorpci a při tom chrání níže položenou tkáň před úrazem i přispůsobuje se na základě své tuhosti, ohebnosti a pružnosti různým pohybům a změnám postavy těla vůbec.

“Jen neunavná činnost nás spasí, jen opravdová práce nás zachrání a zvelebí.”
Tyrš.

“Vzdělávejme se vnitřní silou a vzděláním a dle vzdělaného rozumu jednejme!”

“My svobodomyšlní nejsme tu, abychom se dotazovali co by se nám lépe líbilo, jako proto, abychom hledali pravdu.”
Huxley.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Peřadatelé:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.
JOSEF ČERMÁK, 1641 Millard Avenue, CHICAGO, ILL.
Tel. Lawndale 1974.

Editors:

Veškeré dopisy a práce pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavněmu pořadatelé za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Cech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné měsíčními poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravěmu listu našeho, aneb jednatelů V. V. Předplatné, jakož rovněž do listu příjímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatelové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 431 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k témta a jiné musí býti v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají býti uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravěmu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravěmu každý měsíc.

Tiskárna a výpravě listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ÚVAHY POSJEZDOVÉ.

"Ne, že bychom bratří zástupců vážili si méně, ale že ceníme prospěch Jednoty více....!"

Těmito slovy proto zahajujeme úvahu o některých usneseníh letošního sjezdu, aby naše upozornění na některé nesrovnalosti a nepřístojnosti nebylo vykládáno tak, jako bychom chtěli práci sjezdovou podceňovati. Pokládáme za svoji povinnost upozorniti na věci, které snad v ruchu sjezdovém pozornosti zástupců unikly, aby nesrovnalosti mohly býti odklizeny dříve, nežli by daly vznik k nemilým nedorozuměním a při naší známé nakvašenosti i ku sporům, které by již při samých počátcích práci ústředního tělesa nemálo stěžovaly.

Hlavní příčinou, proč téměř po každém sjezdu vyskytnou se četné rozpory, jest, že o veřejně podaných návrzích v orgánu neuvažujeme, neb jen tak před sjezdem bylo by možno vše náležitě promysleti a dobré stránky různých návrhů zdůrazniti. Sloupce "Sokola" jsou každému otevřeny — my vyzývali k veřejným úvahám — ale marně. Někteří zástupci se svými návrhy ani před veřejnost nepředstoupí — veřejnému posudku je nepředloží, a výsledek? Že často dobrý, ku prospěchu celku čelící návrh zanikne, že přejde se přes doporučení dobrá k dennímu pořádku aneb jsou tiše, bez hluku pohřbena ve výborech a při tom do stanov zase vloudují se články, které by v ústavě pokrokového tělesa nikdy místa míti neměly. A tak stalo se i letos. Tu nejlepší věc lze do nepříznivého světla postaviti —

ano i směšnou ji učiniti v nepřítomnosti těch, kdož by ji dovedli hájiti — a při tom věc, nad kterou po sjezdu pozastaviti se musíme plni úžasu, lze do článků ústavy vřaditi — zvláště, když vyčká se s věcí tou až na poslední chvíli, kdy vše již dychtivě čeká na ukončení sjezdu a schvaluje se šmahem vše bez debaty.

Namítne mnohý: byl jsi vyzván, sjezdu se účastniti — proč jsi tak neučinil? — Aby nám tato výtka činěna nebyla, stůžž zde následující vysvětlení: Člověk, zahrnutý pracemi, nemůže vzdáliti se náhle na delší dobu. Kdybychom byli měli tušení dva neb tři měsíce před sjezdem, že naší přítomnosti bude žádáno, byli bychom bývali s to, jako ostatní vyslanci, učiniti v čas potřebná opatření, abychom mohli sjezdu týden věnovati — ale v posledních dnech před sjezdem již to nebylo možno, ač přiznáme se, milerádi bychom byli lichotivé výzvy V. V. a později bratří zástupců vyhověli.

Mnoho očekávali jsme od zřízení technické rady, která má býti naší autoritou ve všech záležitostech technických; představovali jsme si, že v ní zasedati budou odborníci naši nejzkušenější, kteří mají řadu let odborné činnosti za sebou, kteří mohli by býti schopnými rádeci na základě svých zkušeností, buď jako cvičitelé župní neb i vrchní náčelníci, pořadatelé závodů, sletů, zdařilých manifestací sokolských. A jaký způsob volby této rady nám sjezd odporučuje?

"Že členy technické rady voliti mohou jen cvičící členové..." a nikdo jiný.

Tedy z volby tak důležitého tělesa, které mělo bdíti nad naším účelem nejpřednějším — všichni starší, zkušenější, upřímní Sokolové jsou vyloučeni, poněvaž již necvičí! Kdyby dnes vláda Spojených Států učinila pokus, zbaviti přirozených práv některé občany, kdyby odvážila se říci, že v jistých otázkách jen jistá třída občanů smí účastniti se některé volby — my, svou pokrokovostí stále se chlubící těleso, první zvedli bychom mocný protest, že nás vládní těleso chce olupovati o naše nezadatelná práva občanská. My, jako pokrokové těleso, zasíláme protesty proti násilnickému jednání rakouské vlády — a v témž sjezdu usnášíme, že veliká většina členstva našeho má býti zbavena volebního práva při volbě důležitého tělesa, které tak má do naší budoucí činnosti zasáhnouti, od kterého jsme si tolik byli slibovali.

Vyloučení necvičících členů z volby technické rady dalo by se jedině tím omluviti, kdyby výsledek takové volby zaručoval volbu schopnějších, spůsobilejších lidí. Ale jest nám tento zpátečnický způsob volby toho zárukou? Cvičící členstvo u nás tvoří lid mladý — neznající osobně staré, zkušené pracovníky, vysloužilé cvičitele, náčelníky — a bude voliti jen kandidáty jim známé, jim nejbližší. Možno očekávati, že tím způsobem utvořeno by bylo těleso, které mohlo by čestně postaviti se po bok ostatním cizím organizacím — těleso, ku kterému bychom všichni pohlíželi s vědomím jeho vyspělosti, jeho dokonalosti? Když tedy zavedený způsob volby volbu nejzkušenějších členů by nezaručil — jaký

má mít účel způsob ten? My na to odpovíme otevřeně tak, jak cítíme: Je-li účelem tohoto způsobu volby, aby v technické radě zasedali naši nejspokojnější lidé, pak se to rozhodně nepodaří. Je-li ale účelem tohoto způsobu volby, aby nejzkušenějším starým odborníkům vstup do technické rady byl znemožněn, to se našemu pokrokovému tělesu podaří.

Postřehli jsme v přijaté ústavě i články sobě velice odporující — ale rozhodli jsme nepoukazovati na ně veřejně v orgánu, poněvač chováme naději, že nový V. V., který v budoucím měsíci bude ustanoven, vyskytnuvší se nesrovnalosti urovná a o řádnou, různé výklady nepřipouštějící stylisaci všech článků se postará. Na nesprávný způsob volby technické rady poukázati pokládali jsme za svoji povinnost proto, aby docílena byla náprava, nežli k volbě tak důležitého tělesa dojde.

Že námi doporučené rozdělení závodů nenalezne ohlasu, věděli jsme již předem. Ale kdyby bratři, kteří s navrhovaným rozdělením nesouhlasili, byli podali v orgánu proti tomu své námítky, jsme jisti, že celý návrh octl by se před členy tělocvičného výboru v jiném světle. Nám nezáleží tak příliš na tom, jak se soudí neb nesoudí — každý čtenář "Sokola" ví, že my na závodění pohlížíme skoro jako na nutné zlo. My víme, že svádí k výstřednostem a že výstředností na nářadí nikdy nezískáme myšlénce tělesné výchovy v širších vrstvách lidu stoupenců. Ale přes to musíme se závody počítati, aby touha mladého členstva, po závodivosti bažící, byla ukojena. A právě to nás přimělo k tomu, že přimlouvali jsme se za rozdělení závodů. Nám jednalo a jedná se na prvním místě o získání a udržení dorostu. Ten se nám ztrácí. Ztrácí se i Němcům — jak oni sami doznávají — ale při své početnosti ztráty ony posud tak nepocítují, jako my. Ten dorost chce závodit, ale vidí, má-li míti jen dosti malou naději na palmu vítěznou jako první přeborník, že musí býti též vynikajícím borecem na nářadí. To podmiňuje dlouhá leta příprav a toho se ten dorost leká. Proto jde tam, kde může dobývat si palmy na poli atletickém a my tím trpíme. Kdyby ten dorost seznal, že i u nás na poli atletiky mohl by své schopnosti uplatnit — že jeho účast' při našich závodech nepodmiňuje vyspělost na nářadí, získali bychom značné procento dorostu. Namítne mnohý, že by tím trpělo nářadí — že by bylo pak nářadí zanedbáváno. Kdyby ale k závodům atletickým připuštěn byl jen ten, kdo též účastní se cvičení na nářadí, nemusili bychom se toho zanedbávání tak báti — a konečně, kdyby až krkolomné sestavy z našich závodů zmizely, získala by mládež, — získala by myšlénka opravdové výchovy tělesné — přiblížili bychom se více k lidu.

Velkou váhu kladli jsme na vydání spisku, který měl obsahovati populárně psané pojednání o účincích tělocviku — o jeho vlivu na vývin muže i ženy. Spisek ten měl býti dán každému nově přistupujícímu členu a jsme jisti, že by měl větší účinky, nežli články ve stanovách, "že každý nově přijatý člen cvičiti musí." Členstvo naučilo by se jinak nazírati na tělocvik, nežli jak nazírá naň nyní, a kdo vstu-

puje do tělocvičny s přesvědčením o důležitosti cviků tělesných, to jest Sokol, jakého bychom si měli vážiti. Spisek ten při různých slavnostech měl býti rozdáván i mezi lid, aby zde konal práci misionářskou — ale pokud nám známo, nezaznamenávají zápisky sjezdové o něčem takovém ani slova.

Návrh na zavedení společného úředního odznaku našeho byl sice podán, ale byl, jak se v naší parlamentární mluvě říká, "položen na stůl", ač srozumitelněji by znělo, kdybychom řekli, že byl "položen pod stůl". Nejsme s to domyslíti se, z jakých příčin. Jak milé jest, když na cestách, v cizích městech, setkají se dva lidé a dle odznaků poznají se jako členové jednoho sdružení. Máme sice odznaky sokolské — ale různé — a koupiti a nositi jej může kdokoliv. Četní našinci věší na sebe s pýchou odznaky různých cizonárodních sdružení — mohl by nám některý zástupce vysvětliti, z jakých příčin zachoval se sjezd vůči navrhovanému odznaku sokolskému s takovou odmítavostí?

Výprava dorostu do Čech nestala se ani předmětem rokování. Mnohým snad zdála se myšlénka ta příliš odvážnou — neprovedlivou, ale my věříme, že dala by se snadněji uskutečniti, nežli vyslati družstvo k závodům, a přinesla by nám co celku více dobra. Kdyby něčím přispěla rodina dorostence, něčím Župa a malou částkou jednota, dala by se výprava taková uskutečniti bez velikých obětí se strany ústředního tělesa. A výsledek? Že z výpravy vrátila by se nám řada nadšených mladých Čechů, nadšených Sokolů — budoucích obětavých činovníků. Tato myšlénka v nás vznikla, když setkali jsme se v dnech sletových v pražských ulicích neb na Letné s některými v Americe rozenými mladíky a slyšeli jsme to jejich nadšené horování, slyšeli jsme ty jejich nadšené projevy obdivu — kdy s potěšením viděli jsme, jak z toho vzniká láska k všemu, co českého a dříve nepoznaná pýcha, že též hlásiti se mohou k původu českému. A to kdyby si naši dorostenci přinesli z Čech, mělo by pro nás větší a trvalejší cenu, nežli nejskvělejší vítězství družstva na závoděšti.

Nevzpomínáme nepovšimnutých návrhů snad proto, že pocházely od nás — ale poukazujeme na ně proto, že očekávali jsme od nich dobro celku — poněvač jest a bylo vždy naším přáním, abychom přešli již jednou od slov, hesel a resolucí k jakési činorodé práci, která by měla viditelnější a pro náš budoucí rozvoj trvalejší výsledky. Při tom chtěli jsme našemu tělesu připomenouti ten neblahý zvyk, že před sjezdem o podaných návrzích neozveme se ani slovem — ani pro ani proti — a ve sjezdu pak přes ně přecházíme k dennímu pořádku, aniž bychom chvilku uvažovali o tom, zda-li by z podaných návrhů nemohl celku vyplynouti prospěch.

Pozoruhodná jsou však slova bratra vrchního poradatele, který v úvaze, v posledním čísle uveřejněné, ku konci praví: "A tu hned povíme si trochu pravdy, že mnohý dobrý návrh, třeba poměrně dosti vykonáno, padl a padl jedině proto, že vycházel z té či oné jednoty aneb po případě podán byl někým, na koho jiný měl svrchu a podobně."

Netušili jsme, že něco takového ještě dnes jest mezi námi možným, že zástupci, vyslaní do sjezdu, aby pojednali o prospěchu celku, řídili by jednání své dle toho, od které jednoty neb od kterého jednotlivce návrh pochází. Je-li tomu tak, slova ta vzbuditi musí pocity trpkého zklamání, ano úplně beznadějnosti v nitru každého Sokola, který chce viděti krásnou myšlenku sokolskou povznesenou nad všechny ty malichernosti, které až posud v činorodé práci na této straně oceánu nám stále nejvíce překážely.

KONÁME SVÉ POVINNOSTI?

“S pravdou již již se netajit
a k sobě samým poctivými býti.”
Tyrš.

Na tuto otázku odpoví vám bratři mnozí, že u nich dělají co možná nejvíce, co se dá za panujících okolností a poměrů a jinde jednoduše a poctivě doznají, že se nedělá nic, aneb předstírají něco skoro jako nic! Postavit si rozsáhlou moderní budovu, nadělati spoustu dluhu a v tělocvičně vykazovati počet cvičících pranepatrný v poměru s členstvem jednoty, cvičiti ledábylo a bez náležitosti vedení, protože na penězích se nedostává, zakládati jeden odbor za druhým a nekonati v žádném nějaké pozitivní práce soustavné, ba nečísti ani ten svůj vlastní list sokolský a jen pořáde dovolávati se toho jména Sokol i bráti je nadarmo, to jsou jen některé z těch bolestí našich. A myslíte snad, že již jsme s výpočtem těch bolestí hotovi? Nikoliv, stačí jen opakovati co kde konáme vlastně pro tu svou mládež, ten dorost náš a ty naše sestry, na kolik provádíme usnesení svá v těch kterých jednotách, usnesení župní a konečně usnesení toho celku našeho, sjezdů našich a šetříme stanov našich! Věru, že stydno nám někdy, když při nejlepší vůli nebylo lze vybureovati náčelníka některé jednoty, aby podal zprávy své a cvičení existovalo leckde opět jen na papíře, jinde byl ochotný sic bratr cvičitel, pracoval a snažil se, ale našli se vždy bratři a sestry, kteří tak dlouho mu práci jeho a úkol vychovatelský “zpříjemňovali”, že s tím jednoduše sekl. A jestli byl nějaký nadšenec nedávno z Čech přijetý mysleli jsme si v tělocvičně, že jej poslouchati nemusíme, protože co takový “zeleňák” vlastně může znát a ten “zeleňák” zase, jestli mu některý z předních činovníků jen trochu byl na ruku a pomáhal na druhé straně opět záhy zhrdl a jako nějaký pan kaprál si počínal vůči mládeži a dorostu našemu, zapomínaje, že ve svobodné a volné Americe mládež trochu jiného jest ducha a jinak s ní dlužno zacházet, nežli někde na vsi v Čechách. Tam zase sestavili si naši cvičitelský sbor, junáci to, kteří jestli zajeli si k zápolu sem aneb tam přinášeli vavříny, věnce, diplomy a samé první ceny ze stříbra i ze zlata. Přihledl-li si však trochu blíže k junáckým enostem takového a podobného družstva tu ku svému úžasu jsi seznal, že co na bratrství a charakteru některému z nich scházelo dovedl vyvážití sprostotou a nekázní. Nejhorší slovo anglické a nejšprostší nadávka takovému výtečnému boreci byla za

časté druhou přirozeností a zavřela se ta jeho ústa po ní zrovna tak rychle a klidně jako při nové dávce žvýkavého tabáku.

O evičebním rozvrhu evičence toho druhu nikdy neslyšel a o soustavě české, sokolské vyjádřoval se obyčejně s posměchem, třeba ani neznal pojmenovati prvků základních. Za to ale jeho veletoce na hrazdě a kola na koni na šíř naplňovaly jej sebevědomím a hrdostí, jež o veřejném ve “volných” ani mezi neznala. O povázil-li se náčelník, aneb evičitel připomenout takovému “koňari”, aneb “hrazdári” trochu těch prostných již byl oheň na střeše a roztočil milý bratr s vyhrůzkou “že to nepotřebuje” odchází na nějaký čas ze Sokolny. Vrátil-li se s tím blahosklonným vědomím, “že přišel zase tomu Sokolu pomoci” (to jest místní jednotě) má s ním evičitel hned v první hodině nedorozumění, protože “pořád přece nebude začínat” i chce hned do vyššího oddělení a družstva prvního. Běda ale vedoucímu družstva, jestli takovýto Sokol byl s ním po leta již dříve cvičil a vlastní prací svou a pílí toho dokázal, že stal se členem evičitelského sboru. “To by tak ještě scházelo, abych měl poslouchat Čálíka, s nímž jsme najednou přišli do Sokola již jako kluci”. Cvičitel zamhouřil oči, vedoucí milerád přeselechl a náš borec dře náradí o vše pryč. Budou co nevidět závody a družstvo naše potřebuje každý bod

Jinde v tělocvičně náradí zůstává po cvičení rozházené, prachu po stěnách jest spousta, kdežto sprehy jsou porouchané, protože slavný správní výbor po prohlídce účtů seznal, že na opravy takové peněz není, když přece nutnost toho vyžaduje, aby se zakoupil pro nálevnu “nový bár” a do “čítárny aneb místnosti poradní” pořídilo se několik nových stolků. Staré jsou již otlučené . . . Cože otlučené tážeš se milý můj čtenáři a ty dobrá sestro, čtenářko?

Tak jest!

Víte, ti “starší bratři” oné jednoty dávají těm mladším příklady a to pádné příklady . . . Nemyšlete prosím, že dokazují tu naši tatíci a jejich přátelé různí jak se vlastně provádí myšlenka sokolská, že dovozují těm mladším jaké zdárné účinky má tělocvik na tělo a hlavně na mysl, kterou činí jasnou, svěží, veselou ku práci šlechetné a k velikým výkonům národním odhodlanou

Ani je nenapadne, jako je nenapadne, že by mnohdy svou přítomností v tělocvičně povzbuditi mohli nejen evičitele v práci jeho a obtížném úkolu, ale i ty své synky a dcerušky, ty junáky, to žactvo jednoty čili všechny ty o nichž tak rádi povídáme, že jsou naši “budoucností.”

Co jim na tom záleží, k čemu je ten tělocvik dobrý a k čemu vlastně by mohla být ta místnost, kde zrovna si zasedli — ke kartám! Jen jim řekněte, že tělocvikem a řádným zápolem tělocvičným se probouzí příměstí povahy a karbanem, že odechovávají se pokrytci! Řekněte jim, že jest nedůstojno a že listy sokolské již dávno prohlásily, aby Sokol lhal a že právě při kartách vede se ke lži. Odbydou vás, třeba jste dokazovali, že při kartách lze se slovem, ale častěji svaly tváří a očima. Při “plné hře v ruce”

tváří se, jakoby neměl ničeho a láká soka svého k odvážnější hře, jen aby mu prohru způsobil. Takové jednání nesluší Sokolu, staršímu nemnoho a mladšímu teprve! Jest pokrytectví takové jednání a z kruhů slušné společnosti lidské mělo by býti vyloučeno a z kruhu bratrského zvláště! Řekne se, vždyt' nehrajeme o velké peníze, jen o doutník, o pivo, aneb kdo zaplatí zákusek, a pod. Marné výmluvy, čas zabítý nedá se již nahraditi a my známe "činovníky sokolské", již dovedou tomuto zlu — holdovati při plné sklenici a v místnostech začazených mnohdy až do rána, ba i v přísklepi a v Sokolně. Ano, víme, že když se sejde několik bratří, nelze si pohovořiti o potřebách lidu našeho, o tom našem Sokolství a postupu našem i nejnovějších udalostech v životě sokolském, protože dvaatřicet pomalovaných listů magnetickou silou přitahuje k sobě veškeré myšlenky některých našich hochů a "tatíků" a "pokr" jim nedovolí, aby v sokolské místnosti také jednou po sokolsku se navzájem pobavili, pohovořili i vyměnili náhledy své povzbuzující k činům všeobecně prospěšným a Sokolu zvláště. Někdo z vás namítne, že proto povídáme, že sami karet neznáme. Neznáme a věru, že nikdy jsme nelitovali, když povážíme, jakž br. Schneider dovozuje, že "takových tvrdých pár lístků láká své oběti stále k sobě, že zapomínají na sebe, na své zaměstnání, na práci svou, na rodinu, na lid, na etnost občanské a prospěch společnosti lidské vůbec i obětují hlíze té čas a peníze, ba mnohdy i zdraví své a svých!"

Tam pak, kde jednoty naše jsou v podruží velikých řádů podpůrných, které mají ve stanovách plno vzdělání, svobodomyšlnosti a pokroku, jest ještě hůře. Tu se to "bratrství" projevuje ještě silněji a to nejen po schůzích u karet a na venku u soudku, ale i všude tam, kde nějaká ta veličina řádová jest zároveň u Sokola a naopak. Ve schůzi řádové, jakoby z něho závazky a povinnosti vůči místní jednotě sokolské najednou spadly. Tu jednoduše pracuje se proti Sokolu a každému jeho počínu a svobodomyšlnost Sokolem hlásaná pohlavkuje se o vše pryč. Takový "bratr" předseda řádu prohlašuje svobodomyšlnost za věc jedince soukromou a u Sokola ve schůzi vynadal by tajemníku, kdyby se opovážil při přijímání nějakého toho člena poukázati na prohlášení zásad našich, aneb podával návrh, aby u výběru členstva byli jsme v budoucnu opatrnější, hledíce více jakkosti, nežli počtu. A ještě hůře vede se Sokolu, kde jsou podpůrné jednoty dvě na sebe nevražící. Jestli bratři poskytují Sokolu útulek pro jeho tělocvičnu a jsou to Č. S. P. S. tu pak bratři a sestry Západní Jednoty, těžce nesou. Záhy povstávají třenicie a protože Sokol obyčejně má dobrý a zdravý materiál, jenž podpůrné jednotě té aneb oné by se výtečně hodil — spory ty jednoduše odnese a musí se stěhovat. Pak se zčerstva zakládá bratry Č. S. P. S. dorostový klub, kdežto Západáci usmyslí si, že by pro jejich dívky měli míti při nejmenším Klub Komenského aneb vlastní Besídky. Tak povstanou tři aneb ještě více proudů a v tiché jindy osadě jsou vojny na denním pořádku. **Zášť** osobní a prostota slaví své triumfy a dopisní

část některých časopisů hemží se krasomluvou spolkářsky a bojovně naladěných stran města N. N. a jestli tu jest náhodou katolický "krám páně", jednou z čista jasna objeví se a s kazatelny shozeni jsou "Orlíci", co zatím metodisti pořídí si za peníze rozvaděných také "svobodářů" nějaký ten "papír" a již bombardují nevěře a jejich předáky o sto šest. Že Sokol při tom nějakou tu hrubší také utrhá, kdož by se mohl diviti, a mezi tím co chuděrka, že tak živoří, píše jeho dopisovatel do "Sokola Amerického", že večera zrovna odbyli "velkolepý občinkový ples" a divadelní odbor, sestávající ze ředitele a šesti členů, z nichž jedna sestra hraje skoro všechny úlohy báječně, připravuje se na provedení "Čokoládového vojáka". Jest sice pravda, že v té hatlanině německého původu tropí si spisovatel šašky z Jihoslovanů, ale co nám Sokolům na tom, když chceme, aby divadlo naše "táhlo", aby co nejvíce se vydělalo na zaplacení "taneční podlahy" na našem letním "evičišti" někde za městem.

Na schůzích starosta jiného sboru nabádá k napjetí všech sil a poukazuje na "nový rozmach" Sokola", vybízí rodiče, aby posílali děti své do tělocvičné školy. Povídá mezi jiným, že tělocvik vede každého i k tomu, aby síly své, jež tělocvikem praečně nabyt, spořádaným způsobem života také uchoval a vede tudíž ku střídmosti v jídle a pití; neboť nestřídmost jest jedním z největších zhoubeň jak tělesných, tak i duševních sil člověka. Tělocvik vede k umravňení lidstva, neboť každý sokolský jun zanechává všech cest života, jež ku záhubě vedou...

Hned na to čte zábavní výbor účty za pivo a tisk do set jdoucí a evičitel podává zprávu z tělocvičné školy, i dovídáme se, že dorost již necvičí, kdežto zdární synáčekové a dečrušky našich bratří Sokolů chodí raději do německého "Turnvereinu", aneb do "Young Men Christian Association", protože to tam více stojí, a takový hošík chudého dělníka, aneb dečruška z nově přistěhovalé rodiny sokolské si s ním hráti nemohou. Že líčíme příliš černě? Ba ne. Jen zeptejte se některého toho tatíka Sokola, který, má-li "několik rohů" s všelijakou nájemnickou čeládkou, i dovíte se, že synáčka přece nenechá se stýkati "s takovejma". Povězte mu něco o rovnocennosti člověka, bratrství sokolském a o tom, že sokolské jednoty naše jsou školy výchovy tělesné i mravního povznesení lidu našeho a on se vás zeptá, jestli jste již viděli ty famosní obrázky v "pěťákovém divadle" co minule došly z Paříže, aneb kolik vypijete "tvrdých", a pak vám poradí, abyste si pospíšili, nežli ty obrázky policie zakáže...

A tenhle tatík má několikačlennou rodinu. K Sokolu to všechno patří, ale kdybyste se zeptali maminky, kdo to vlastně byl Tyrš a co Fuegner všechno provedl, odpoví vám skromně, že chudinka "neměla tu čest" ani toho, ani toho druhého pána znáti. Frázi, "že neměla tu čest" přivezla si paní hospodská (jíž v Praze "milostpaní" říkali) ze staré vlasti, kde "tu komedii na Letné také viděla, ale za dvacet korun to věru nestálo..."

A ten člověk již zase řeční, jen poslouchejte: "V sokolských jednotách pěstuje se mužná kázeň,

dle níž se učí každý jednotlivce prospěchu celku podřizovati. Na vlastnostech těchto spočívá veliká důležitost a hodnota jednot sokolských a jednoty tyto mají již proto pro nás velikou důležitost a příčinu svého trvání a nelze je žádnými jinými spolky nahraditi . . .” Tleská se, volá: Na zdar! Řečníku se gratuluje. Vytáhl z kapsy listinu a jde od jednoho bratra k druhému. “Zakládáme nový podpůrný spolek, čistě americký, jednacím řeč anglická a láce, darmo mluvit: “The Knights of Habakuk”. Tisíc dollarů za mrtvého a podpora v nemoci, dokud člověk nenatáhne, týdně pětka, ale příspěvky se platí na půl roku napřed.” Ni zisk, ni slávu, a tento výtečník má z každého naverbovaného bratra a sestry — pětku . . . Již opět mluví, zaepete si uši a pojd'te dále — hodně daleko i přemýšlejte o povinnostech našich a mnohých těch bolestech na vlastním těle našem . . .

MĚLO BY NÁM BÝTI JIŽ ROZUMĚNO.

Jest tomu již slušná řada let, co v orgánu našem poukazovali jsme na cestu, kterou tělesná výchova žen bráti se má. Poukazovali jsme na nevhodnost, autoritami dokazovali jsme i škodlivost cvičení na náradí — t. j. cvičení takového, jaká provádějí muži. Dokazovali jsme a byli jsme utvrzováni v tom zkušenými odborníky, že mužský nárad'ový tělocvik nečiní ženu ani zdravou, ani krásnou. Nejednou poukazovali jsme na případy, kde děvčata veřejnými hřišti tělesně odchovaná, pozbývají veškerý pel ženskosti, že nejen tělesným vývinem svým, ale i chováním, mluvou přibližují se nápadně mužům. Nikdy však jsme tělocvik nárad'ový nepodeceňovali — naopak pokládali jsme vhodná cvičení na náradí za nevyhnutelná pro vývin tělesný, pro vypěstění síly — jen to bylo vždy naším přáním, abychom nedělali z žen akrobatky. Při loňské naší návštěvě Prahy při každé příležitosti snažili jsme se objasnití námi zastávaný směr tělesné výchovy žen — a po návratu svém napsali jsme v “Sokole” opět tato slova:

“Směr americký neznamena taneční cviky pouze, směr americký, jaký stále zastáváme, volá po všestrannosti. Žádám, aby žena zůstala ženou i v tělocvičně a nesnažila se ve výchově tělesné nápodobovati muže. To jest nepřirozené a co jest nepřirozené, není vývoji prospěšné, není krásné.”

A přes veškerou tuto naši snahu zdá se, že v Čechách posud panuje náhled, že onen tak zvaný “směr americký” neznamena nic jiného, nežli “baletní cvičení prostná”. Dovedeme pochopiti, jak mylný názor ten povstal. Při 5. sletu podal br. Martyn v Praze ukázkou cvičení kůžely ve spojení s rejí a kroky ozdobnými a při 6. sletu opět podána byla ukázkou tělocvičných tanců, jimiž demonstrováno býti mělo, k jakému stupni uhlazenosti cviky těmito dospěti lze — jak vzácnou vytrvalost cviky těmi ženy si osvojití mohou. Při tom ale neopomenuli jsme při každé příležitosti klásti důraz na to, že nesmí na ukázkou ty pohlíženo býti tak, jako bychom cviky těmi chtěli nahrazovati vše ostatní — ale že účelem

naším bylo podati ukázkou cviků neznámých, v Čechách neobvyklých, a cviky těmi že ukázati jsme chtěli, jak pomocí jich vypěstovati lze u žen to, co nárad'ový tělocvik jim nikdy nedá — ba že ani prostnými nedocílono těch výsledků. Nepodávali jsme tedy ukázkou cvičení těch jako náhradu za vše ostatní — ale jako nezbytný doplněk k tělesné výchově žen. Ač v Americe jsou ústavy, kde se vyučuje výhradně tělocvičným tancům — přece jen ten způsob výchovy tělesné nemůže býti ztotožňován se směrem, jaký my zastávali a posud zastáváme; my hlásáme všestrannost — doporučujeme tělocvik nárad'ový, ale rozdílný od tělocviku mužského — a jako nezbytný doplněk doporučujeme tance tělocvičné, kterými pěstujeme uhlazenost, eleganci, krásu, vytrvalost.

Ale přes veškeré naše vysvětlování, zdá se, že nám posud rozuměno není. Čteme totiž v brněnských “Lidových Novinách” — že v řečnické škole Č. O. S. přednášela v únoru tohoto roku odbornice česká “O tělesné výchově žen” a mezi jiným pravila:

“Rozhodně nesdílíme amerického názoru, že taneční, ba baletní prostná mohou nahraditi sama nárad'ový tělocvik svými účinky. Jest v nich sice mnoho správného a prospěšného, ale nemohl by celý, jak je, přijati se za rozhodující.”

Slova tato, pronesená po naší návštěvě, kde jsme snažili se odborné kruhy přesvědčiti, že taneční cviky nenahrazují veškerá cvičení ostatní, — pronesená po všem, co v “Sokole” o tělesné výchově bylo již po tolik roků psáno, oprávnějí nás k projevu přání, “aby nám již jednou bylo rozuměno.” č.

DOROST V SOKOLSTVU.

Prohlédněte, bratří, sloupece “Sokola” za posledních deset let a shledáte, kdykoliv uvažovali jsme o důležitosti získání a udržení dorostu česko-amerického v řadách sokolských, že vždy poukazovali jsme též na příčiny, které nám dorost náš odpuzují a při tom přimlouvali jsme se — aspoň tam, kde to možno — za jich odstranění. Neboť pokud ty příčiny budou stávati, marný bude všechen nárek — marny budou všechny výzvy, marné všechno volání. Dobře napsal dr. Vojan, že “Sokolstvo musí se státi páteří české Ameriky”, že “v jeho moci je, budeme-li tu nebo ne.” Jsme-li tedy určeni k tomu, býti páteří českého života v zemi této, pak na nás jest, bychom stali se páteří silnou, páteří nepodajnou, a ta síla naše spočívá v dorostu, jemuž musíme věnovati veškerou pozornost. Činili jsme tak? Pečovali jsme o ten dorost tak, jak jsme měli a jak jsme mohli? Rozhlédněme se kolem sebe a uvažujme. Děti věku útlého — pokud buď nedovedou aneb nemají příležitosti porovnávatí síně naše s tělocvičnými ústavami cizími, české tělocvičny plní, že, abychom užili stereotypní fráze denního tisku, “jest radost podívati se na ty budoucí Sokoly a Sokolky.” Jakmile ale ve věku dospělejším seznámí se s tělocvičnými ústavami cizími, ztrácí se nám v počtu takovém, že truchlivý zjev ten musí nás nutiti k váž-

nému přemýšlení o budoucnosti Sokolstva v Americe. Nahlédněme do náčelnických zpráv a shledáme potvrzení těchto slov: dětí do 14 let počet veliký — a procento dorostu — od 14 do 18 let — který doplňovati má naše řady, až úžasně nepatrné.

Ale nestojíme před tímto vážným problémem jenom my — luštěním jeho zabývají se nuceni jsou i Němci. Konvence německých učitelů tělocviku, odbývaná v Indianopolis, zabývala se také touto životní otázkou amerického Turnerbundu a hlavní příčinou ubývání dorostu, na které bylo čelnými a nejstaršími učiteli poukazováno, jsou následující: 1.) Nedostatečné, nehygienické, staré místnosti. 2.) Staromodní náradí, a 3.) Nezkušené cvičitelé.

Není to, bratři, totéž, nač my v orgánu poukazujeme vám již po celou řadu roků? Řekli jsme také nejednou, že dovolávání se národního citu — povinnosti — u dorostu mnoho nepomůže. To doznávají Němci. Dorost náš list nečte — nečte ho ani mnohý Sokol-otec — a tak dospívající chlapeček neb děvče jde tam, kam vábí je krásná, pohodlná tělocvična, nové, moderní náradí, jde tam, kde tělocvik nemusí se o místnost dělit s tancem a jinými zábavami, kde nemusí se cvičenci drít a čas mařití stavěním a odklizením náradí, jde tam, kde přirozená touha mládeže po hře jest dostatečně ukojena.

Mládeži americké jest ve školách přednášena hygiena — a ani český cit není s to mladíka upoutati k tělocvičné práci v místnosti, kde vlastní zraky patřiti musí, že není šetřeno ani těch nejhlavnějších zákonů zdravotních. Doby, kdy cvičili jsme ve vlhkých, plísni páchnoucích sklepích, už minuly. Že učitel, skutečný vychovatel, který rozumí mládeži, ví, jak upravit si učivo své tak, aby vyhověl potřebám různého věku a jest s to dobrou kázeň si udržeti, má též veliký vliv na zdravou činnost v tělocvičně, o tom snad netřeba ani slov šířiti. To vše my víme, to vše odehrávalo se již po celou řadu let před našimi zraky — ale my viděti nechtěli a těšili jsme se tím, že když hlavy své jako pštros schováme a smutné ty zjevy viděti nebudeme, že — to potom snad nebude tak zlé — a tak ve veliké většině síní sokolských tělocvik byl jen z milosti trpěným nájemníkem a musil každou chvíli býti pohotově ustoupiti s cesty tomu, co slibovalo hmotný zisk.

A to jest, co nás při našem působení při listu vždy nejvíce hnětlo, co nám práci nejvíce ztrpčovalo: že at' vybízeli jsme k činnosti jakékoliv, at' doporučovali jsme opravu, novotu jakoukoliv — slova naše zůstávala nepovšimnuta a až když viděli jsme jinde, tu teprv jsme ochotně nápodobovali. A když již před lety poukazovali jsme na věci, které nám náš dorost odcizují, a přimlouvali jsme se za nápravu aspoň tam, kde náprava možnou byla — zůstal hlas náš nepovšimnut — vše jiné zdálo se nám býti důležitějším, nežli sledování vznesených cílů, nežli snaha zachovati dorost zdejší šikům sokolským! A tu kojíme se aspoň tou jedinou zbývající nadějí, až počnou cizí organizace tělocvičné ten národní problém luštit — že snad potom dáme si pozor, jakým způsobem ony jej luštit bu-

dou a — budeme příkladu toho následovati. Přičilo by se to přece našim starým oblíbeným zvykům, kdybychom dříve, nežli začnou jinde, řídili se dle návodu neb rady, vyšlé z našeho vlastního středu!

DEVÁTÝ SJEZD N. J. S. V BALTIMORE, Md.

II.

Hned po zahájení sjezdu dali se jednotlivé výbory do práce a připomenutí br. Filipa dbající snažili se vyhnouti všem možným pozváním a zábavám. Tyto také proto jen obmezeny byly na projížďku v automobilech po městě v pondělí odpůldne a ve čtvrtek na přátelský večírek. Pořad tohoto byl ovšem nanejvýš zajímavý, protože i mnozí z hostů, delegátů vystoupili na "prknech, jež svět znamenají", vedle mnohých znamenitých sil domácích. O banketu uvítacím ovšem mluvilo se zase a hodně o spojení. Veřejný tisk již zaznamenal a nám jen zbývá připomenouti zatím co o tomto nejdůležitějším zástoji hned po sjezdu našem napsal "Borec", úřední orgán Župy Fugner-Tyršovy. Jet' důležité, neboť vystihuje i to co v našem původním návrhu na federativní spojení našeho Sokolstva resolučním výborem bylo zdůrazněno, totiž naprostá samospráva všech tří sdružení a ponechání nynějších listů jejich, jako Věstníků župních, co zatím "Sokol Americký" byl by listem celku, obmezuje se pouze a výhradně na župní zpravodaje, vedle druhé látky své, která podle nynějšího plánu a podle naší vlastní zkušenosti sotva dá se jen tak rozvrhnout, aby vyhovovala směrům třem. Dá se ovšem zkusit hned jakmile tříčlenný výbor náš v Clevelandě další vhodné cesty najde. Při tom však to co "Borec" praví nutno míti na zřeteli, aby pak v podniku, jehož všichni si tak vrouceně přejeme nikde se nenarazilo již v začátku. Pokud Národní Jednoty Sokolské se týče na sjezdu bylo přece dokázáno, že schopni jsme jakýchkoli obětí a že všichni těšíme se na ten okamžik, kdy ku sloučení celkovému dojde, třeba v době přítomné museli jsme začítí zatím po stránce federativní, aby samospráva jednotlivých sdružení nikterak neutrpěla. Na sjezdu našem vůle dobrá byla a také nám nikterak nevadí, jestli ti, aneb oni zástupci byli oprávněni podepsat prohlášení naše o spojení či nie. Sešli jsme se jako bratři a sestry na sjezdu našem poprvé bez rozdílu a poradili se navzájem. Pokud výsledků těchto porad se týče jsme zatím spokojeni a těšíme se jen na další úspěšné kroky v Clevelandu.

Pod ohlavením "Česká Obec Sokolská v Americe" praví "Borec" jak následuje; po uvedení nikterak závazné zprávy našeho zvláštního výboru sjezdového:

"Po přečtení těchto článků v první řadě co překvapilo nás, bylo podpis našich zástupců, neboť dle žádosti Župy, nebyli poslání tam vypracovat jakési podmínky pro spojení, měli se zachovat úplně pasivně a předložit nám pouze podmínky N. J. S. K nějakým podpisům za naší Župu oprávnění vůbec nebyli. Dále kdo pozorně si přečte čl. 3. a 4. a na to čl. 5., přijde k přesvědčení, že v článku jednom se nám dává úplná samospráva a v druhém zase se nám běře. Dle článku 5. zrušen by musel být okrsek nedávno na sjezdu našem utvořený, vůbec článek ten celý ohrožoval by existenci naší Župy. Arcit' že není to dosud nic určitého a zvláštní ještě výbor má v Clevelandě vypracovat další. Dle našeho náhledu okrsky tvoří vždy Župa a nikoliv Č. O. S. a v pádu jen kde by stála jednota naše osamocena a vzdálena, dočasně než utvořen by byl samostatný okrsek Župy naší, by přidělena byla k okrsku Župy druhého tábora. Arcit', že tímto nemluvíme za Župu, jest to naše osobní úvaha, tak jako bratři naši na sjezdu v Baltimore nemohli se podepsovat za Župu, jelikož instruke jim k tomu dány nebyly a jsou za podpis svůj sami zodpovědni. Některým snad bra-

třím bude se to zdáti nevhodné, že ihned v zárodku nového spojování začínáme s protesty. Prodělali jsme již v té věci smutné zkušenosti a jsme pouze opatrní a N. J. S. míní-li to s námi a s tou naší samosprávou poctivě, záležet jí bude na tom pramálo, tvoří-li okrsky Č. O. S. neb Župy. Dále co se orgánů týče — bude-li úředním orgánem "Sokol Americký" a naše jednoty nuceny jej odebírat a naň platit musí být zrušen "Borec", neboť nemůžeme žádat, by jednoty platily na dva časopisy. A to by byl také jeden z úlomků naší samosprávy."

Na některé z bratří našich působila slova tato jako studená sprcha v zápětí po sjezdu, ale nám nikterak nevádí, protože chápeme a vždy jsme znali, že každé sdružení bude hájiti si své do poslední písmeny a výměna náhledů všech, žet' nyní jako jindy naprosto nutná. My, již po leta o sloučení usilující, poznali každou nitku osnovy vlastního postupu jednotného a jediného možného mohli bychom říci, že zase jednou došlo na naše slova i na slova resolučního výboru na sjezdu v prvotním jeho návrhu. Bylo by však zbytečné a dokazuje jen, že musíme chtít nechtě se bráti cestou střední čili sleviti zde my, tam oni a tak dostaneme se k metě kýžené, když na dobré vůli nezdá se nikde scházeti. Vyšli jsme v před, v ústřety druhým sdružením jako celek největší, nejstarší a musíme dál a zase dál . . .

Tolik o sloučení prozatím, jako pro příště nutno upozorniti jednoty, aby braly vesměs zřetel na to, aby volili se jako zástupci do sjezdu členové, kteří se o věc sokolskou vždy a všude skutečně zajímali a s námi vždy také pracovali a po stránce svobodomyšlné neseděli "na fenci", vykládající tu svou "pokrokovost" tak, že na divno nám bylo. Tak se asi také státi mohlo, že některá i velká jednota byla zastoupena členem, který pro Sokolstvo v dobách minulých ani prstem nehnul a v době přítomné ničeho nevykonal a v jednotě své teprvé. A vidíte členové nejlepší, odborně vzdělaní a činovníci po leta pracující museli ustoupiti, aby se "pán na sjezdu vymluviti mohl." Z toho také důvodu mohlo se na příklad státi a sjezdu celému zdá se, že ušlo, že nebyla přijata resoluce upravená dle návrhu br. Čermáka, abychom si v N. J. S. pořídili umělecky vypracovaný jednotný odznak sokolský, jenž dokazoval by členství naše u Sokola a živly jinými nemohl by býti zneužit, protože by byl náležitě a úředně chráněn. Návrh resolučního výboru "položen byl na stůl." Z téhož popudu padal jeden návrh "Sokola Amerického" za druhým, tak "stanovní komise" místo nákladných sjezdů, ušetření zásleku tolika a tolika výtisků listu našeho do jedné a téže rodiny a různé to hlasování jen dokazovalo žel, že máme až příliš pravdu ve slovech výše položených. Nejsme tak naivní, abychom mysleli si, že pouhá sjezdová usnesení stačí . . . bude třeba také provedení těchto usnesení a to provedení takového, aby dostalo se mu pochopení v členstvu našem veškerém. Technický odbor má hodně práce ještě k vykonání a nás těší jen, že v tom ohledu návrhy listu našeho nezůstaly tentokráte nadarmo, neboť vše co třeba odbor nový si sestaví a jako nová a podstatná část' našeho ústředí bude pracovati dojísta volněji a lépe na té naší výchově tělesné, protože bude tu samý evičitel a mnohý odborník. Závodní řád vyňat ze stanov a toto usnesení dává technickému odboru příležitost rozvinouti činnost svou měrou značnou, daleko větší, nežli jakž dosud bývalo. Vrchní náčelník nově zvolený ostatně také souběhem na prostrná nechal o sobě slyšeti již v čísle minulém čili zahájil ku předu vlastní akci odboru, jenž na příště odporučuje též vůdce výprav a vede veškeré práce odborné a tělocvičné vůbec. Jen volba členů tohoto odboru se nám nelíbí.

Sjezd doporučil jednotám sokolským, aby nezapoměly památého roku 1915 čili náležitě a prohloubenější oslavy památky mistra Jana z Husince. Nepochybujeme ani dost málo, že nově utvořený odbor vzdělavatelný a osvětový, jakž navrhl jej v podrobnostech St. Louis a s malými zmé-

nami bylo přijato, postará se o jednotný postup svobodomyšlného a pokrokového Sokolstva amerického i v této věci. Bude-li do té doby sloučení uskutečněno nový odbor bude míti práci vlastní jen usnadněnu, ne-li tož musí napnouti všechny páky, aby tentokráte aspoň to volné Sokolstvo dokumentovalo před celým světem a s bratry svými i sestrami tam v těch drahých Čechách, žet' v uctění památky velikého Čecha a mučedníka kostnického jest zajedno. Župa Fuegner-Tyršova si již něco podobného i na svém sjezdu usnesla a našeho odboru bude povinností, aby přistoupil k práci této tak, aby zajistila se po případě i součinnost všech jednot a spolků svobodomyšlných českých vůbec. Jestli však dosavadní rozvaděnost, chlad a po případě nové spory by měly býti překážkou takovéto veliké a mohutné manifestaci Čestva svobodomyšlného v Americe, necht' to naše Sokolstvo jde si cestou vlastní. Tot' ovšem pro případ, že by veliké organisace podpůrné a jiné svobodomyšlné a sdružení mnohá nechtěla jíti se Sokolstvem, ač zdá se, že tomu docela jinak a že nynější přípravy již vykonané aneb tu a tam konané celkovému vystoupení nemusely by býti na závadu, tak jako na tom asi mnoho nezáleží kolik bude těch všelikých výprav věřců do Prahy, když by došlo k ucelení a spojení se v jednu jedinou a mohutnou výpravu českých lidí svobodomyšlných. Čas hojí rány i nejtěžší o tom za časté měli jsme příležitost se přesvědčiti a jestli dnes Sokolstvo volné a pokrokové jde příkladem svým v před, proč by také nemohl ten živel svobodomyšlných, jeho východní, západní, střední a jiná ta křídla, jak se zde a jinde jmenují, podati si ruce ku práci společné Známe, žet' těžký oříšek, ale když se stále a stále dovede nám raditi Sokolům co a jak bychom v jednotném postupu konati měli, proč bychom zase jednou my také neporadili! Jsmet' pak k tomu tím více oprávněni, protože všechny ty jednotlivé frakce svobodomyšlných ku sjezdu našemu se přihlásivše, pozdravily jej a od práce naší mnohé si slibují, jako my. Mimo to členstvo naše, jakž dojísta u lidí volně uvažujících a přemýšlejících mysleti se dá náleží zde k té a tam k oné frakci a třeba působili cestami různými k jednomu všem společnému a drahému cíli, jdouce za "uvolněním českého člověka a jeho utužením v těle i mysli! "Rozuzlení jest tu snadné. Tam kde naše jsou jednoty bude se postupovati v této věci na podnět z ústředí a kde vyjdou i jiné organisace snahám Sokola vstříže půjde se jednoduše rukou v ruce s nimi, aby došlo k hlubšímu pochopení díla Husova. Jsme jisti, že v řadách Č. S. P. S., aneb v řadách Táboritů, Č. S. B. P. J., a konečně i J. Č. D. a mnohých jiných společích sotva na odpor se narazí, ba ani ne takový jaký žel jevil se při vlastním zpracování dotyčné resoluce, když vyšla z výboru, zmínjuje se o případné podpoře podniku Husova Domu v Chicagu, dle toho jakž jednoty by samy za dobré uznaly. A protože bylo přání jedné frakce dopadlo opět a zrovna tak zase s přáním frakce druhé to jest s přípisem Národní Rady. Přešlo se jednoduše v obou případech k dennímu pořádku a členstvu veškerému ponechána dojísta jen právem u věcech těchto vlastních náhledů osobních volná ruka docela a dotyčnému odboru vzdělavatelnému rovněž tak.

Pokud se týče úrazového fondu stal se krok v před a tu opět plán St. Louisu byl v podrobnostech vypracován, kdežto odbor zdravotní, jehož členy příští Výkonný Výbor v Chicagu bude jmenovati měl by se ustaviti co možná dle vzoru Č. O. S. v Praze a působnost svou zahájiti po novém roce co nejdříve. Odbor tento může mnoho vykonati, jakž na místech těchto již několikrát bylo zdůrazněno. Výmluvy co bývalo a že bez toho a onoho jsme se až dosud obešli dnes již více neplatí, povážíme-li, že i my záhy přistoupiti máme k padesátiletému jubileu Sokolstva Amerického! Nelze zůstatí jen při prvním pořádku musíme se přispůsobovati přirozeným poměrům a potřebám, jakž se v žití našem a výchově lidu našeho zvláště vyskytují v nové této vlasti naší. Po

stránce tělocvičné nesmíme zůstatí za jinými, třeba bohatšími a většího vlivu požívajícími organisacemi a cokoliv kde nové a celku našemu prospěšné musíme přijímati tak, aby nám mládež naše se nerozutekla do jiných kruhů čili dle našeho Scheinera: "Musíme prokázati nejen svému národu, ale celému světu, že jsme zde a že jsme platnými činiteli našeho národa a že naše Sokolství snaží se vytvořiti pravý typ českého člověka, přispůsobeného rozvoji, pokroku a době, který chce svému lidu pomoci k dalšímu silnému rozkvetu a ozdravení."

Martin L. D. Bunge:

CHRAŇTE VEŘEJNÉ ŠKOLY!*)

Nyní, kdy na mnoha místech konají se volby školní, je naší povinností upozorniti na důležitost přísného dozoru a zvýšené opatrnosti, pokud se týče našeho veřejného školství.

Jedním z největších nebezpečí, které volným institucím naší země hlavně a veřejným školám zvláště hrozí, jest katolická hierarchie, která s jezuitským zakuklením, opatrně, ale drze a s vědomím určitého cíle k tomu usiluje, aby působením na dítky zlomila volný, demokratický a pokrokový duch země naší.

"Dejte mi člověka do desíti let stáří jeho a bude mým pak na vždycky," tak mluví římský lucifer. A jest pravda; jen silní, velice pevní v myslích svých mohou se prvním vlivům dětství ubrániti a uvolniti.

Proto dovoláváme se všech osob upřímně smýšlejících, všech politických stran, jež novou tuto vlast svou milují, jimž na zachování našich volných institucí a našeho demokratického ducha záleží, kteří spolupůsobiti hodlají, aby tento svět lepším, čistějším a šťastnějším se stal, kteří o mužnost, svobodu a právo usilovati dovedou: Mějte oči otevřené, chraňte naše veřejné školy vůči jakémukoli zasahování do řízení týchž zvláště římskou hierarchií!

Tak daleko jakž dějiny lidstva zasahají, vždy jedinci se snažili výchovu dítek pro své vlastní, zistné a nepoctivé účele vykořistiti. Místo, aby vzděláním k tomu pracovali, aby člověk tělesně i v mysli co nejvíce možné dokonalosti se přiblížil, aby vše to dobré, jež v něm spočívá, příležitost mělo se vyvinouti a zdokonaliti, místo toho byly dítky všech věků obyčejně k tomu vychovávány, aby staly se oddanými a poslušnými občany stávajícího státního systému, aneb údy jistého náboženství. Ve skutečnosti tedy nebylo nic jiného, nežli vykořist'ování výchovy v zájmu jistých tříd obyvatelstva.

V Číně není škola od staletí ničeho jiného, nežli využitkováním zvláštních zastaralých formulek a vštěpováním dávných zvyků, které se ovšem době pokrokové rozhodně více nehodí, jichž zachování však jistě tříde lidu k vykořist'ování druhých velice prospívá.

V Indii všechna výchova jde tím směrem, že učí se o důležitosti a povznešenosti nejvyššího stavu, to jest kněžstva a druhé třídy se vychovávají v oddanosti a odevzdání se osudu. Jest tedy zároveň jistá filosofie němé resignace, kteráž se dětem vštěpuje.

Tak bylo i v Persii, kde všechno králi a jeho úředníkům sloužilo a kde výchova ve zbožňování monarchie vyvrcholila. Rovněž tak bylo v Egyptě a jiných monarchiích za starodávna a podobně jest ještě dnes na Rusi, ve Španělsku a jiných říších nové doby.

Výjimkou vzácnou bylo v dobách dávných Řecko, kde demokratický směr panoval a kněžstva nebylo. Řekové se snažili člověka tělesně i na mysli utužiti, bez ohledu na zájmy zvláštní aneb jen jisté třídy lidu. Proto také se vy-

*) Překlad z "Amerikanische Turnzeitung" s laskavým dovolením spisovatele.

vinulo malé Řecko za poměrně krátkou dobu své neodvislosti na výši na kterou žádný jiný národ světa nedospěl. Malé Athény sotva se svými 25,000 volnými občany daly světu za poměrně krátkou dobu čtrnácte největších mužů starého věku a ještě dnes září — v dějinách — v lesku veliké kultury a to nad mnohá milionová města staré doby.

Křesťanství znamenalo, jako v každém kulturním vývinu, tak i vzhledem na výchovu veliký krok na zpět. Kristus, jestli jaký byl, byl toho náhledu, že svět blíží se svému konci. Vyprávěl lidem, že tou dobou žijící ještě pokolení stane se svědkem zániku světa. Pracoval tehdy — tedy skoro před 2,000 lety — podle plánu, kterého adventisté ještě dnes používají. Vedle toho všechny lidi v poměru s jeho vlastní osobou snížil — a to podle vzorů všech domýšlivých vůdců lidu. "Kdo by na otce a matku svou nezanevřel k vůli němu, nedostal by se do království nebeského." Jeho náboženství, mezi tím co nabádalo k pokoře, poslušnosti a ku slepému následování a bezmyšlenkovitosti, stalo se krvelačnému netvoru Konstantinovi znamenitým nástrojem k zotročení lidu. Kněží, jím založeného státního náboženství proklínající všechnu moudrost, kacířstvím každý pokrok zvali, ničili a vypalovali knihovny, ničili sochy vzdělanosti to svědky a slibovali nebeskou odplatu všem zabeďněným, hloupým, pitomým, pokorným, poslušným, oddaným, nemyslicím, neprozřetelným a nerozumným, trpělivým a odporu neschopným ovečkám svým. Od Konstantina až na nynější dobu byla škola pouze jen ústavem, kde se mysl i tělo dítek mrzačilo, tak aby dosti bylo podaných pro krále, kněze a plutokracii.

A tento duch ještě dosud straší u "vůdců" našich států a jest třeba hodně silné bdělosti, abychom nebezpečí zmrzačení našich dítek za v čas zabránili.

Největší nebezpečí hrozí se strany katolické církve! Jak katolíci smýšlí o veřejné škole, stačí uvedeme-li na doklad některé výroky římských prelátů:

Papež Pius IX.: "Církev a stát mají býti spojeny. Římsko-katolické náboženství mělo by býti jediným náboženstvím na celém světě; všechna druhá náboženství měla by násilím odstraněna býti."

Týž: "Výchova mimo katolické církve jest prokletí hodné kacířství!"

Kardinál McKlosky: "Musíme se účastniti voleb a ve sraženém šiku v každém státě proti té straně postupovati, která veřejnou školu udržovati hodlá."

Páter Phelan: "Přiznávám otevřeně, že katolíci této země stojí tu jako nepřátelé veřejného školství."

"Catholic World": "Výchova této země musí býti katolickými autoritami kontrolována; a kdyby tomu tak býti muselo, necht' stane se i za cenu boje a krveprolití."

Žádný katolík neupře, že tyto výroky zreadlí ducha jaký v církvi jejich převládá a že arcibiskup ročně se všech kázatelem předčítati nechává rozkaz, v němž za výhrůžky pekelného trestu a zatracení posílání dítek do veřejných škol se odsuzuje a celé naše veřejné školství se proklíná.

Proč máme, jako přátelé veřejné školy toto trpěti; proč máme klidně přihlížeti, co zatím nepřátelé veřejné školy ve dne, v noci pracují? Otevřeme oči všem našim a soudruhům, upozorněmež je na nebezpečí, jež hrozí našim volným institucím. Nedařme si dosti dobrý pozor na takové Řády jako jsou ony Kolumbijských Rytířů, které se zapřísáhly o zničení všech volných institucí a zotročení všech ústavů vlivem Říma. Dávejte si dobrý pozor na katolický tisk a hlavně takové časopisy, jež na oko jsou snášenlivé a jako by neškodné a uveřejňují články z Říma placené, aneb za peníze katolíků objednané a konečně jejich pochopy psané. "Saturday Evening Post", ze dne 14. prosince 1912 obsahuje takový doklad z Říma nakukaného a kněžstvem rozšířeného článku proti naší škole veřejné!

Mezi tím co katolíci veřejné školy proklínají snaží se dostati nástroje své do školní rady. Proč? Chtí škole prospěti, aneb zájmy její poškoditi? Jím na povzesení veřejné školy dojistá nikterak nezáleží, pakli ji proklínají a zatracují. Musíme tudíž požadovati, aby veřejné školy a správa jejich přátelům a nikoliv nepřátelům svěřovány byly, aby pak tito jejich ochránci se stali a nikoliv usilovali o jejich zničení.

A tak jako veřejná výchova dostává se pod katolickou kontrolu, tak i katolický podvod peněžní se roztahuje. Občan J. Crowley, který zděděnými předsudky, výchovou pochybenou a různým vlivům podlehl své doby na kněze vzdělati se dal a pak když již byl knězem, stal se svědkem děsné zkaženosti katolické církve i chtěl různé reformy zaváděti. Rozumí se, že byl jednoduše odstrčen i napsal pak knihu: "Romanism a Menace to the Nation". V knize té poukazuje na 58 druhů různých "podvodů čili graftů", popisuje je i dokazuje, že katolický kněz jest horší jakéhokoli sebe prohanějšího darebáka, který proti němu jest ještě lilí. V těchto variacích vyskytují se i podvody se školními knihami a školními fondy. V několika státech již nyní dostává Řím peníze z veřejných pokladen na římsko-katolické školy a "dobročinné" ústavy. Za nedlouho budou chtít nekatolické městské, státní a spolkové vlády a správy k tomu přiměti, aby jim poskytovaly peněz na výchovné účely jejich čili ohlupování lidu! Za tím účelem organisují si vlastní politické spolky a všechny spolky a jednoty toho druhu, jež udržely by nejen staré, ale dorost a mládež pod vládou tmy. A poctiví, stateční občané našeho národa, přátelé neodvislosti a svobody měli by ku postupu tomuto nečinně přihlížeti a dovoliti vůbec?

Proti cizopásníkům snášenlivost jest prahloupá politika! Národ náš musí jich býti zbaven a tělo jeho očistěno od vlivů parazitů!

Jaké jsou výsledky katolické výchovy? — Dějiny Španělska, Portugalska, Mexika, Itálie, Francie a ovšem i Rakouska*), jako každé jiné země, kde výchova katolická po delší dobu se prováděla, jsou nejlepší důkazy o tom co takové vychování poskytuje a co ze zemí takových učiniti může. V každé takové zemi lid intelektuálně a mravně hluboko poklesl a to zrovna v té míře, pokud katolická církev výchovu vlastní kontrolovala. Statistika všech vězení a popravení povídají tutéž pravdu, to jest, že katolická výchova znamená intelektuální a mravní záhubu! Historická a statistická fakta nemohou se tak snadno zalhati! Kdokoliv zná lidi, již získali pouze tak zvané vzdělání na farní škole, dosvědčí vám, že děti v takové škole nedostatečně mají vědomosti a pro povinnosti moderního člověka špatně připraveny jsou, kdežto děti z veřejných škol více ví a pro život lépe vyzbrojeny byly, nežli děti z farních škol katolických a podobných ústavů ohlupovačích! Výchova katolických dětí nezakládá se na skutečných, ale brž umělých, doměřých, vysněných a podvodných základech a musí tudíž rozhodně setkati se s neúspěchy. A co se týče mravní stránky, mluví tu dějiny a statistika vězení a robotáren řečí příliš jasnou. Kněží, z většiny požitkáři a peněz lakotní lidé jsou obyčejně správci a řiditelé farních škol. Jeptišky o to usilují, aby každý samostatný úsudek dítěte byl hned v zárodku potlačen. Jakž líbí se vám na příklad takovéto naučení: "Dítka, když vám kněz váš řekne, že ruka vaše jest z mramoru a anděl s nebes by tvrdil, že jest z masa, musíte věřiti jen knězi!" Dětem se povídají hrozné věci o lidech, kteří o špatnosti kněží dále vyprávějí i straší se hroznými tresty jakž bůh je prý na nevěrece a neposlušné sesílá.

Nedávno ve státní zákonodárně státu Wisconsinu prodávávala se předloha, již zakazovalo se prodávání líhovin

*) Hlavně ale dějiny země české, s dobou pobělohorskou zvláště! Pozn. pořadatele.

o kostelních "fairech" a jiných zábavách. Když tato předloha ve výboru se projednávala, svědčili policisté, zpravodajové a jiní, jaké hrozné orgie a prostopášnosti se dějí v místnostech školních po půl noci.

Poukazovalo se na zneužívání dítek při prodeji vstupenek a zavádění různých sbírek pro účely kostelní a způsob jak rodiče jejich svádí se k vyhazování peněz všílým dryáčnickým způsobem na tak zvaných "dobročinných" bazárech, výstavách a p., kde vlastním příjmem jest vždycky jen kněz sám. Takovéto a podobné podniky končí vždy pitkou! To vše a mnoho jiného bylo dokázáno a policejními zprávami doloženo, ale jako obyčejně "ku větší cti a slávě boží" se jednoduše zatušovalo.

Hlavní příčinou, proč farní školy jsou pařeníštěm zlořádů a zločinů jest to, že se dětem docela zvrácené náhledy o světě vštěpují, náhledy, které jsou v rozporu s vědou a zkušenostmi. Takovéto znetvořování a zmatení pojmů o všech dějích vesmíru musí rozhodně mít za následek popletení mysle a ochabnutí téže a tu jen silnější duchové mohou nástrahám života v plné síle vzdorovati a proti každému zlu* spíše se opevniti.

Prostředky, jichž každý katolický ústav podvodný používá, aby se jen dostal v širší známost jsou mnohé. V nejnovější době jsou to i zejména pohyblivé obrázky (Nickel Shows), kde stále se opakuji příběhy ze Španěl, Irska aneb Mexika, jak kněz zachránil padlé děvče, pak do kláštera ji uvede a celá ta komedie končí vychvalováním a povznášením stavu kněžského a všelikých jejich ústavů i zřízení.

Naše university a vyšší školy způsobem přímo hrozným se terrorizují, jen aby pravda se nějak zakryla, skutečnost se zakřídila a náboženské pověry ústupky se konaly. Před nějakou dobou prof. Duncan učinil poznámku, že vědecká správnost a pravdy vystřídaly pověru. Ihned se kněžstvo a tisk s fanatickým rozhořčením na něho vrhli, snažice se lid proti němu poštvati. Privilegované třídy snaží se soustavně mysle nevinných dítek otrávit, tak aby jejich zistné plány v době přítomné i v dobách budoucích prováděti mohly na vlastní svůj prospěch.

Však ale již se mnozí probouzí! Poznává se na všech místech naprostá toho potřeba, aby vychovatelská soustava naší doby se zvrátila. Za toto probuzení vděčíme statečným bojům vědy a techniky! Stále více padá světla do té hnusné temnoty všelikých pověr. A v tomto postupu musíme všichni a jednotně pracovati. A za jakou výchovnou soustavou šel by jsi bratře sám, sestro naše za tou světlou a novou, aneb za tou starou, temnou a ohlupující?

Tyto obě soustavy výchovné jsou jedna přirozená a druhá nepřirozená. Prvá spočívá na jasném a přímo poznaném a nezměnitelném zákonu přírodním, pracuje těmi směry, jakž jí příroda byla vytýčila i snaží se dítě vésti způsobem rozumným a přirozeným, aniž by mu předpisovala nějaké cesty vyumělkované; přispívá k přirozenému rozvinutí všech těch krásných nadání a vloh, jež v mysli dětské odpočívají a je podporuje lépe, nežli ta, jež dítě vede, aby věřilo pouze a jedině to co "psáno a co hotovo". — Druhá soustava, stará, nedbá, ani přírody, ani dítěte, ale brž postupuje pouze dle základů předpokládaných a podle pověrečných náhledů upravených, k nimž dítě uměle se přinucuje. Prvá, přirozená soustava posiluje, potěšuje a poskytuje dítěti slunnou povahu a radost ze žití jeho vůbec; kdežto druhá jest umělá, seslabuje rozum, utlačuje a dítky činí smutnými, nespokojenými a zadumčivými. Měli jsme za posledních sedm tisíciletí dosti této nepřirozené soustavy. A proto vrat'mez se k přírodě!

Jsou dva prameny výchovy! Jedna ubírá se cestami pozorování, zkušenosti, pokusu přímo ku přírodě a kontrokuje se pouze a výhradně rozumem. Druhá jest souhrnem pověrečných snů kněžstva pradávných dob a polocivilizovaného světa. Již dost dlouho jsme trpěli touto hypnosou pi-

tomých illusí a naše dítky krmeny byly místo skutečností a fakty leejakou pohádkou. A proto vrat'mež se ke skutečnostem!

Jsou dva cíle výchovy. Prvým cílem jest ten, dítky vychovávati a vzdělávati pro tento krásný, jasný svět, plný světla a lesku slunečního, plný krás barevných a skvostných i vůně květin, plný radosti, lásky a snah, uschopniti je, aby z každé minuty žití svého sladkého sály medu, aby jevíly pro vše krásné vnímavý smysl a sobě i svým co nejvíce slunného štěstí opatřily, celý svět považující za jednu rodinu bratří a sester a tak samy i všichni druží žili v moři blaha až do toho dne, kdy prvky těla ve veselém moři plamenů se opět rozloží a do vesmíru se znovu navrátí, aby zase s jinými prvky opět se spojily. — Druhým cílem jest, dítky naučiti, aby světem tímto pohrdaly a vychovány byly pro doměle jiný svět záhrobní duchů, záhad, bohů, svatých a jiných preludů i strašidel nadpozemských; naučiti je křížování a tak ubíratí se tímto slzavým údolím trpce a kysele se tvářice, naučiti je, aby braly kříž Kristův na bedra svá, aby tělo bičovaly, litanie zpívaly a při tom všechny jinak věřící nenáviděly a proklínaly, aby pak konečně, když jim byl kněz udělil "poslední pomazání" zaplatily mu, jen aby se do horoucích pekel nedostaly a staly se účastny v novém Jeruzalémě v nadoblačné říši zdoluhavého a věčně trvajících koncertu bohumilých andělů i mohly pak příslubovat židovskému Jehovovi podle orientálských zvyků jako nějaké lokajové. A my, že bychom chtěli dítky své takovouto slátaninou a mozečným zatemňováním vychovávati? Již dost dlouho lidstvo takto dítky své vychovávalo dle učení a podle choutek kněžstva. Pryč s tímto podvodem! Pryč s takovým nesmyslem! Vzhůru k volnému, světlému a čistému štěstí lidskému!!!

Jest podivná výchova, která učí dítky skláněti šij, ohýbati hřbet, poklekati a po kolenou se plaziti před autoritou, v prachu se třásti před krály, představenými a "vznešenými", jakož i fanatickými kněžoury. Podivná jest výchova, jež učí nás trpělivě nésti kříž Kristův — to jest kříž veškerého bezpráví a útisku jakž privilegované třídy prováděti smí —, jež učí a káže snášeti zlo a jestli nám dá někdo políček na jednu tvář nastavití honem druhou. — Takovou výchovu nenávidíme, takovou výchovou pohrdáme, protože z dítek našich nadělala by pouze a jedině dav trychtýřů! Chceme dítky své vychovávati, jakž příroda tomu učí — aby zlu všemu vzdorovaly, aby v prachu a v potu tváří nelezly, aby s rozhořčením každé urážce lidskosti se opřely a vzdorovaly statečně i mužně a s veškerou svou pýchou osobní každému ponížení a s otevřeným hledím, okem čilým a myslí jarou pohlížely ve tvář vesmíru se všemi těmi jeho miliony světlých slunců, kolem nichž miliony světlých planet krouží, dále pak, aby čest, cnost a upřímnost přesvědčení svých spolublížních tak vysoko chovaly jako své vlastní a při tom samy jako celí lidé se považující, braly podílu na tomto světě a všem tom co tu jest. Pryč s jakýmkoli zotročováním mysle a těla — vychovejte upřímné, šlechetné, silné muže a ženy, utužené a statečné!

A nyní apeluju na vás otcové a matky, k vůli dětem vašim, na vás mladíci a dívky, k vůli vašim mladším bratřím a sestřím, na všechny, jimž země tato, její svoboda, její neodvislost, její budouceno na srdci leží, a v zájmu štěstí lidu našeho vůbec, na všechny, kteří vyšší úroveň kulturní zbudovati se snažíte, to k vůli lidskosti samé, bud'tež na stráži a chraňte naše veřejné školy, nejskvostnější majetek našeho národa! Zadržte nepříteli! Bďte nad tím, aby individualita, neodvislost, čistota se vyvíjející dětské mysle zachována byla, tak aby školy naše pravými se staly chrámy a učitelové pravými hlasateli přírody!

F. J. Buchal-Neustupovský:

Z LISTŮ MÉHO PŘÍTELE.*)

Drahý můj!

V POSLEDNÍM dopise tázal jsi se zda věřím! Dnešního krásného večera sedím pod kvetoucí lípou a vzpomínám. Vůně květu proráží vlahý vzduch a padá hřejivě na má plně dýchající prsa. Od nedalekých lísek zaznívá večerní tlukot slavíka. Na travěnce protleskává večerní rosa a z modře oblohy noří se roje hvězd. Po chvíli ticho. Klid. V té duši tolik dojmů, dojmů morných, vrytých. Tolik krásna, tolik víry. — Leč tázal jsi se "Věříš?" A z mého listu vybral by jsi sobě toho tolik, že nevěděl bys ani kolik těch bohů mám! Kdybych to krásno, které mně obklopuje mohl strhnouti v náruč, kdybych to co jsem viděl a cítil strhnouti mohl do svého srdce, duše či mysle tu jistě bych mu tam nechal místo první — božské.

Představuji si člověka jako silného, charakterního, plného života a lásky k povinnostem, rodině, plného té čisté víry v krásu a jas přírody v jejíž kráse i burácení jeví se nám nepatrným tvorům její moc a síla.

Zde vidím, zde cítím a v mozkovně člověka nemusím tvořiti plány, kombinace, nemusím napínati rozum pro to, co hlásáno, co člověku sugerováno, a co on v té lidské hlavě s pravdou a přesvědčením srovnati nemůže.

Byl jsem ondy na našem hřbitůvku. Sem tam roztroušené hroby, některé plné nádherných květin, pomníků, křížů a u zdi příkřešené polorozvalené číslované drnky sebevrahů, tuláků a lidí nejmenších, nejnižších, nejehudších. Pahrbky jsou pokryté zelenou travou a v čele jejich několik keříčků růží.

Představ si z mrtvých vstání čistých a nečistých, ideálně sobě představ jak padají kříže, odvalují se nádherné kameny, rozhrnuje se šerá zem a astrální těla lidí vystupují před tvář prý "tvůrce všehomíra, soudee všech."

Jak by soudil ten nejvyšší spravedlivý? Představ sobě massy těch věřících a nevěřících. Přesvědčených i nepřesvědčených. Rozumných i bláznů, představ sobě massy těch v zastrčených cizokrajných územích složených kostí, jejichž těla třeba o víře ničeho nevěděla. Bylo by spravedlivé od-suzovat je? Či je ta víra obmezena na jisté části, které budou spaseny, když věří a ostatní světy, ostatní nevěřce pak zatracuje?!

Bylo by spravedlivé a myslitelné, že to prý svaté božství jedná tak proto, že člověk nevěřil a rozumově věřiti nemohl?

Proč v té mozkovně člověka je kus myslící hmoty a proč kus té hmoty rozumově nevstihne to co klamná víra předpisuje a hlásá. Proč za to, že do lidského těla vdechnuté tak zvané duši daná možnost spravedlivého a rozumového věření, proč za to, když ta mysl ve směru pravdy a přesvědčení volnost své myšlenky uplatní, má býti souzena a zatracena.

Věřím v moji drahou spravedlivou přírodu, věřím, že ona nejvíce spravedlivá, chcete-li božsky řeší problém našeho žití, všem stejně řeší. A kdybys ty hroby rozmetal, kosti přeházel tu svorně kupiti se budou zbytky takových, časových tvorů jako jsme my bez rozdílu stavu, bez rozdílu všeho.

Zde svornost, spravedlnost? Zde řízení božské, přírodní, spravedlivé. Měj ve zdravém těle zdravého ducha, lásku ku povinnostem a práci, lásku k ženě, dětem, vychovej je mravně, vychovej je ve víře čisté — nefalšované, ve víře, kterou chápatí mohou od počátku rozumového pochopení až do sklonku žití a víra ta jim vedle povinnosti vyplní v srdci místo, místo boha a bude jim svatou.

Srdečně Tebe a Tvé drahé zdravím

Tvůj Fred.

*) Psáno pro list náš, jako ukázka české práce volné a sokolské.

Frede!

Píšeš o přírodě jako bohu! Nuž, dovol, abych nastínil Ti to, co jsem prožil. Před lety spadl jsem pod kola vlaku a ta uřízla mně chodidlo pravé nohy. Vzpomínám těch dojmů, které jsem zažil, vzpomínám na to, co se tehdy v nitru mém odehrálo. Po hrozné, prozatímně obvázané ráně, byl jsem odnesen do nemocnice a položen na operační stůl. Skleněné, bolestí jako by strhané oči pohlížely na chundel krví prosáklých hadrů a myslí mou probíhaly vzpomínky na možnou smrt a rozloučení. Vzpomněl jsem své ženy a dětí od kterých jsem byl nejméně 300 kilometrů vzdálen, a kteří o mém úrazu ničeho nevěděly. Vzpomněl svých již zemřelých rodičů a chloroform vykonal svůj účinek! Jako v mlhách viděl jsem svou starou matku jak u mne stojí a sbírá pot. U postele klečela naříkající žena a děti. Více nevím. Když jsem se po operaci probudil a rozhlédl kolem tu zrak můj spočinul na tom v čele sálu visícím kříži.

Bolestí zkřížené rty šeptaly "Kriste pomoz a modlily se Otče náš." Pousměj se, řekni třeba, že příroda byla silnější, nežli smrt a zvířezila. Řekni, že ten můj "Otče náš" onoho účele neměl a já ti povím, že mně v době té nejhroznější byl útěhou, byl vším.

Naučila mně ho ta, dnes již dávno setlelá stará matka a díky za to, že naučila. Nesprávné je z jednotlivých pochýbností a třeba nepravé vyvozovati důsledky konečné. Koho poškodila dosud víra Kristova a jeho učení? Nahradila by příroda svými zákony? Řekněme zákon týkající se manželství. Nebyly by tu chtěje jednotlivců holdujících tvému božství uplatněny jak by samy chtěly?

Co dáš pracujícímu ubožci, řekněme našeho chudého Tábořska místo víry, když mu ji vezmeš. Čím vyplníš místo v jeho nitru? Přírodou? Nevěřím! Myslím, že by bylo zločinem vzít člověku co po otcích zdědil, to, co mu bylo svaté a udržovalo ho v životě práce při rozumu a síle!

Myslím, že by bylo zločinem vzít mu to, co jej vedlo v mezích správného poctivého života, bylo by zločinem svěstí jej k teoriím, kterým nerozumí a porozumět nemůže. Končím, příliš daleko bychom zabíhali. Přijmi těchto několik slov v přátelství a lásce od Tebe milujícího Loe.

Příteli!

Procit'uj to co píšeš. Vžiju se do strašných Tebou prožitých těžkých chvil ve kterých Ti byl "Otče náš" spásou a vším.

Vzýval si čistého člověka syna hrudy jako Ty a prosil jej za pomoc. Váží sobě "Krista" a nezatračuji jeho učení, však nazvatí jej mohu jen člověkem čistých zásad a nemohu jemu jako takovému přepisovati moc možné záchrany.

Po modlitbě ve které v dqmélou moc ukřížovaného věříš a vsugeruješ sobě jeho pomoc Tě eos v nitru hřeje a duch opájí. Nechej a nebudu Tě více přesvědčovati. Zákonu přírody podrobíš se jako každý jiný smrtelník, který mu nevěřil a jemu odporoval. I Tvoje tělo tvořiti bude hrst' černé země a sloužití klínu zeleně za potravu. Píšeš o zákonu manželském. Neznám tohoto zákona, znám jen lásku a porozumění. Nemí-li tohoto, tu lepší rozluka obou. Nemůže a nesmí stačiti svázání štoly a hluchý a neprocítěný slib ku doživotnímu svázání lidí sobě nerozumějících, své city vraždících a za těchto okolností dětí plodících a vychovávajících.

Znám manželství mysle co manželství jediné svaté a duším sobě rozumějícím není potřebí žádného zákona!

Každý sám sobě uková manželské štěstí a toto volbou duševní, rozumné a lásku opětuující ženy sobě zajistí. Lidu, kterému rozum ku poznání práva nestačí nechej bráti víry, chej svým životem a jednáním dokázati uznání mnou hlásaných práv a pochybuující přivésti ku porozumění pravdivé víry své. Srdečně Tě zdraví Tvůj upřímný Fred.

Frede!

Zemřela mně žena. Duševně zemřela. Stalo se něco hrozného, horšího smrti. Opustila mě zanechavši dítě a vše. Ujela s přítelem. Nežaluji a nebudu žalovati. Lítost' stahuje mně krk, srdce sevřeno jakýms bezměrným bolem. Hlava těžká, neschopná myšlének. Nemám nikoho, nežli boha, práci, dítě a Tebe. Nezatračuji, neproklínám. Třeba, že v Tvém posledním dopise kus jakési trpké pravdy, kus jakéhosi hrozného, pravdivého proroctví, přec věřím!

Přijel jsem na telegrafické povolání mých sousedů domů, nalezl byt prázdný a dítě odevzdáno mně sousedkou. Na psacím stolku leželo rozevřené fotografické album a u její fotografie přiložen lístek se slovy "Poslední s bohem!" — Víš jak je člověku, když jeho víra, jeho láska a všechno jest zabito a on sklamán, pokořen, odkopnut, zničen. Víš, jak jest člověku, který v tichém, klidném, rodinném životě viděl svůj ráj?

Hrozné! Tělo, schránka duše, se chvělo. Byl to výron bolů. Byl to výron hrozného utrpení. Dech to dusí. Prsa zvedá.

Rozhlédl jsem se kolem, jaksí báživě rozhlédl. Zrak můj spočinul na té pod skleněným podstavcem umístěné myrtě a kusu bílého závoje. Mechanicky hmátnul jsem po tom a prsty moje drtily sklo barvice krví bílý cár i suchý trs a když jsem dokonal naznačené dílo, pádl jsem z místa, kde jsem bydlel a s ní žil.

Padalo na mne všecko.

Ponechal jsem byt přispěchající sestře mé, vzal dítě a přestěhoval se. Dítě křičí, volá matku! Upokojuji je, jak mně možno, myslím ale, že hraji úlohu směšnou, úlohu blázna. Zbitého, odkopnutého psa, který se nechal bolestí příliš uchevátiti.

Končím, snad zítra, snad jindy budu psáti více, dnes nemožno. Loe.

Loe!

Vzmuž se! Žij! V životě přijdou všeliké chvíle, někdo jim říká chvíle osudu. Sám ale neznám eos podobného. — Každý sám je za své skutky zodpověden, každý sám tvoří sobě ráj či peklo a za bezkarakternost a zradu druhého nemůže bráti zodpovědnosti, nemůže trpěti. S opovržením odvrátím se od zrádce svých citů, žiji dál životem, který sobě ukovám sám. Podívej se, jako Ty, tak více žen, takto nešťastných, opuštěných a třeba hodných.

Zapomeň, — netruchli!

Najdi sobě duši, která Ti bude rozuměti, vyehová Tvoje děcko a bude Ti vším. Udělej ji svojí duševní ženou, neohlížej se ani na pravo, ani na levo, jdi za cílem své práce a příštího budoucna a budeš mít život št'astnější prvního. Theorie moje jest krátká. Snad řekneš, že zůstaneš věren předpisům Tvé církve a návrhu mého neuposlechněš. Náboženství Tvé jest i zde nespravedlivé a nutno jednati dle svého přesvědčení. Proč nesmí i v pádu rozvodu, jak muž, tak žena, se legitimně znovu provdati? Jest to spravedlnost, když za zločin jednoho má trpěti druhý? Chej žít a stačí mně, když mně v mém životě vniterně hřeje, činí spokojeného a říká, dobře děláš! Život člověka nemusí dbáti předpisů, které jej rozrývají, zabíjí a dusí.

Plň své občanské povinnosti, věř co zdravý, rozumný a nepředpojatý člověk s pravdou srovnati může a dle víry té zaříd' život svůj!

Líbá Tě Fred.

Nehled' zarmouceně do minulosti; vždyt' se nenavráti více.

Ne jak dlouho žiješ, ale jak dobře žiješ, na tom záleží.

V JEDEN ŠIK.

Pod tímto ohlavením píše "Dělnický Sokol", věstník D. A. S. v New Yorku:

"Pokud se kdo z nás vážně o naše sokolské poměry a vztahy zajímal, musela jej příjemně dojmouti zpráva ze sjezdu N. J. S. v Baltimore, dle níž, tentokrát na jisto, stane se Čes. Obec Sok. v Americe v krátkém čase věcí hotovou.

Dřívější nezdary v pokusech o spojení Sokolstva udělaly z nás skeptiky, a vzdor vědomí, že jednání sjezdu vážně do věci zasáhne, neměli jsme valných nadějí na nějaké rozhodnější usnesení sjezdové. Tím méně mohli jsme se nadíti, že by původní Ústava pro Č. O. S. v A. mohla dojít přijetí jako podklad příštího svazku sjednoceného Sokolstva.

Jde na jevo, že všechna předcházející snaha i námaha nebyla nadarmo, a že semé svornosti s úsilím a na pohled bez prospěchu rozševané přec jen zdárně sklíčilo.

Nyní, když N. J. S. sama rozhodla se pro spojení a přijala stěžejní zásady první dohody jako základní ustanovení příští Obce Sokolské, možno s dostatečnou jistotou uvažovat o povaze a rozměru budoucího svazku česko-amerického Sokolstva.

Česká Obec Sokolská v Americe bude v sobě pojiti asi 130 jednot sokolských s 9.000 členy. Se žactvem a dorostem dosáhne počtu 15.000 příslušníků. Tento její rozsah početný, tato síla počtu českých lidí, účastných stále a výhradně na díle výchovném a kulturním, zaručuje Obci rozhodující vliv v důležitých otázkách českého národního a kulturního života v Americe.

Sjednocené Sokolstvo bude sdružení ryze svobodomyšlné, a Volná Myšlenka najde v něm svou hlavní oporu. Do dnes, vzdor určitému svobodářství dvou sdružení sokolských, N. J. S. a J. D. A. S. nebyl vliv sokolských řad v hnutí Volné Myšlenky uplatňován s takovým zdarem a prospěchem, jak si bylo přáti. Nebot' rozkol i v tomto ohledu překážel patřičnému rozpjetí sil.

V Obci získá nejvíce snaha o tělesnou výchovu. Vzdělání cvičitelů bude usnadněno a pravidlováno. Pro cvičitelské kursy najde se více zájmu a lepších prostředků, než jak bývalo dosud. Naši česko-američtí odborníci ve výchově tělesné najdou širší a vděčnější pole pro šíření svých vědomostí, a tudíž s větším zápalem a lepší vůlí ujmou se svého díla, věduce, že jejich práce dojde všeobecnějšího ocenění.

Boreům našim, a hlavně těm, jimž sokolský kruh jejich zdál se býti příliš úzký pro osvědčení vlastní tělesné vyspělosti, budou poskytovat veřejná a závodní cvičení Obce větší příležitost pro uskutečnění oněch tužeb, jimiž jejich duše prahnou.

Nejvíce nutno však dbáti při podrobném tvoření organizačních pravidel, aby každé sokolské jednotě byl zajištěn onen stupeň vývoje, kterého již dospěla, zároveň necht' poskytně se jí bezpečná záruka, že v Obci najde pomoc i prostředky pro další pokrok práce. Necht' každé sokolské sdružení najde v sjednocení skutečný prospěch pro sebe.

To ale bude jen tehdy možné, když také každá jednotka přispěje ve společné práci Obce tím svým nejlepším. Pravý Sokol dává do služeb dobré věci naší své veškeré síly, vynaloží to nejdražší a nejskvělejší, jedná-li se o věc sokolskou. A netáže se, co se bude dáno v náhradu neb odměnu. Ví, že vzkvétá-li práce a snaha sokolská, pocítí časem i on sám na sobě blahodárné následky takového utěšeného rozvoje. Co od srdce dáno, staprocentní úrok přinese, a tak i vše, co z přízně a porozumění pro účele Obce vykonáme, vynese nám nesmírný prospěch, aniž bychom přímo na něj počítali. Netážme se proto hned z předu, (jak se to kdysi stávalo), jakých že výhod nám Obec nabízí, ale spíše pátrajme v sobě a kolem sebe, čím dobrým a užitečným mohli bychom dílo sjednocené rodiny sokolské doplniti.

Žádná z našich jednot sokolských není ve své vyspělosti a ve svém vývoji tak bohata, aby mohla pohrdnouti dary, jež jí Obec nabídnouti časem může, a zas, žádná není tak opožděná a chudá ve svých schopnostech, aby nemohla v něčem celku platných služeb prokázati.

Hlavním rysem sokolské dohody, základnou budoucí Obce Sokolské naší, již nic a nikdo neotřese, budou: pravé sokolské bratrství, nezištná obětavost a vzájemná důvěra. Na takovém základě nechá se snadno a trvale vytvořit mohutný svazek sokolský, který bude nám ku cti a našim potomkům ku prospěchu a podnětu vědecké vzpomínky.

Avšak, jak již z dosavadních, ještě neurčitých rozměrů příští Obce možno soudit, nebude ona v sobě zahrnovat vše, co bychom v ní nalézti si přáli. Dosud nebylo slova o tom, zdali též Děln. Těl. Jednoty do nového svazku vstoupí. Bylo to asi přehlédnuto, požádat toto sdružení o součinnost a připojení se k celku. Zde třeba učiniti kroky o získání Děln. Těl. Jednot pro jednotnou práci výchovnou. Bez nich nebude Č. O. S. v A. nikdy úplná.

V Čechách nachází se Č. O. S. ve sporu s D. T. J. jak víme, avšak proč by i v nové naší vlasti měl tento spor dojít ohlasu, k tomu nevidíme žádných příčin."

OSLAVA 25-LETÉHO TRVÁNÍ SOKOLA PRAHA.

Dne 4. října oslavila Těl. Jed. Sokol Praha v Chicagu památku své 25 leté činnosti, a k slavnosti dostavil se veliký počet příznivců a přátel této čilé jednoty. Program byl bohatý, pečlivě sestavený, až na tu starou otrěpanou frašku, která důstojnost tak významné oslavy poněkud rušila. Řekli jsme na tomto místě již nejednou a připomínáme opět, že chceme-li slaviti jubileum tak vážné práce, jakou jest práce sokolská, aby každé číslo programu slavnostního bylo důstojno oslavy — a abychom práci sokolskou neslučovali nikdy s banálními komickými výstupy, otrěpanými kuplety a bezcennými fraškami. Výbor patrně veden byl snahou obecenstvo také pobavit — ale my nesmíme zapomínati, že naše snahy musí bráti se směrem výchovným. Dávati lidu, co se lidu líbí — to ponechme takovým sdružením, která řídí se jezovitským heslem, že "úcel světi prostředky." — Program zahájen byl případným proslovem starosty br. Havlíka, načež Sokolka Jírová pěkně přednesla příležitostnou báseň a později promluvila k shromáždění starostka Sokolek, sestra A. Lisá. Slavnostní řeč přednesl pisatel, v níž poukázal hlavně na tu pravou cestu, jakou se Sokolstvo bráti má. Program tělocvičný, za vedení čilého cvičitele br. Kolena vyplnily Sokolky, členové a četa zakládajících členů. Sokolky evičily tělocvičný tanec, a projevíly vzácný výevik. Bylo vidět svědomitou práci br. cvičitele — jen poněkud více pozornosti věnovati pohybům paží. To zdá se býti až posud kamenem úrazu všude, kde jsme viděli naše české Sokolky tělocvičné tance prováděti. Cvikům paží má býti věnována zvláštní ¼ hodina, má-li býti docíleno účinků žádoucích a v připravovaných cvičitelských kurzech mělo by na to býti pamatováno. Tennisová rej ze VI. sletu provedena byla svižně, jen malé jeviště bylo vzornému provedení poněkud na závalu. Prostrná cvičení Sokolů potvrdila opět svědomitost, s jakou br. Koleno úkol svůj v Sokole Praha plní. Sestavy pěkné, evičení vydatné a i provedení uspokojivé. Cvičení zakládajících členů vzbudilo nemalý zájem obecenstva. Na těch našich veteránech byl vidět výsledek cvičení tělesných, nebot' ač mnozí již honosí se zjevnými známkami pozemského blahobytu, přece jen pohyby jejich byly pružné, úsečně — jmenovitě br. Houser ukázal, že si svoji křepost udržel až do nynější doby. Sestavy cvičení byly sice jednoduché, ale logicky sestavené a střídavé pohyby nohou a trupu svědčily, že br. cvičitel nezapomíná při své tvorbě na to hlavní a sice: účelnost cvičení prostrných. Po cvičení ode-

vzdána byla prvnímú evičiteli Sokola Praha, obětavému br. Vonáskovi, skvostná kytice. Program zakončen byl pěkným sokolským obrazem. Následující zakládající členové byli slavností přítomni a byli také obecenstvem nadšeně pozdraveni: T. Houser, Jos. Zápotocký, Ant. Dubský, Vác. Fajtl, M. Fencel, V. Brůžek a Vác. Blahník. — K další vydatné práci Sokola Prahy platí též naše upřímné Na zdar! č.

VÝSLEDKY A CENY DRUŽSTEV NAŠICH NA ŠESTÉM SLETU V PRAZE.

V následujícím přinášíme výsledky, jakž úředně oznámeny byly nám Českou Obcí Sokolskou v Praze. Jest tu počet bodů našich boreů i boreů Župy Fuegner-Tyršovy, jakž vykazují úřední záznamy šestého sletu na Letné a zápolu všeslovanského. Když porovnáme pamatujeme, že družstvo naší N. J. S. bylo ve třídě vyšší můžeme v celku býti spokojeni. Nebyli jsme nikterak z posledních a protože ceny u nás neznamenají tolik ani jako opravdová kázeň a chování se družstva vůbec zaznamenáváme, že podle bodů níže uvedených N. J. S. družstvo dostalo diplom a věnec se stuhami. Br. Rud. Novák dva diplomy a věnec se stříbrným monogramem, jako prvá cena v prostých. Ed. Novák dva diplomy a rovněž věnec téhož druhu a za totéž cvičení. Fr. Paul tři diplomy a věnec za prostá. Aug. Novák pět diplomů a rovněž taký věnec. J. Eiselt diplom. Župa Fuegner-Tyrš dostala diplom pro družstvo své v druhé třídě zápolivší a věnec. Dále každý borec její jakž v seznamu jest uveden po diplomu, ale věnce žádného.

1. N. J. Sokolská v Americe, družstvo vyšší...356.77	II.
2. Novák Rud., N. J. S., družstvo vyšší..... 56.25	II.
3. Novák Ed., N. J. S., družstvo vyšší..... 58.50	II.
4. Paul Fr., N. J. S., družstvo vyšší..... 71.00	I.
5. Novák Aug., N. J. S., družstvo vyšší..... 61.½	II.
6. Eiselt J., N. J. S., družstvo vyšší..... 73.00	I.
7. Družstvu Fuegner-Tyrš, Chicago, nižší.....416.½	I.
8. Král Jos. Sokol Slávský, Chicago, nižší.... 66.50	I.
9. Oselka Karel, Havlíček-Tyrš, Chicago, nižší. 70.50	I.
10. Žitný Jos., Havlíček-Tyrš, Chicago, nižší... 70.50	I.
1. Dušek Vill., Sokol Slávský, Chicago, nižší.. 65.75	I.
2. Bronec Ludv., Sokol Slávský, Chicago, nižší 70.50	I.
3. Třeška Václ., Palacký, Detroit, Mich., nižší.. 70.75	I.
4. Paul Fr., N. J. S., prostý..... 90.00	I.
5. Novák Rud., N. J. S., prostý..... 83.00	I.
6. Novák Ed., N. J. S., prostý..... 82.00	I.
7. Novák Aug., N. J. S., prostý..... 76.25	I.
8. Novák Aug., N. J. S., skok vys. s místa bez můstku 1.25	
9. Novák Aug., N. J. S., skok o tyči do výšky.. 2.80	
20. Novák Aug., N. J. S., skok dal. s místa bez můstku 2.89	
1. Paul Fr., N. J. S., vrh krychlí..... 6.70	
1 věnec družstva vyššího—356.77—II. cena.	
1 věnec družstva nižšího—416.25— I. cena.	
Po 1. věnci v prostých dostali Fr. Paul, Ed. Novák, Rud. Novák, Aug. Novák — I. cena.	

Jen toho litujeme, že naši v Čechách za celou tu řadu let co naše Národní Jednota Sokolská ve Spojených Státech trvá a pracuje, ještě dnes, žel nevědí jak se vlastně jmenuje a dle toho ceny boreů našich označeny jsou: "Národní Jednota Severoamerická." Kdož pak se diviti může našemu Výkonnému Výboru v New Yorku, že jednoduše vrátil, aby se opravití mohlo. Víme, že mnohý z vás se zamyslí, že nadhodí nám, jestli že toto jsou výsledky stále navazovaných styků a p. a my nemáme odpovědi, nemáme protože by vyzněla ve výtce silnější a to jen právem . . .

BRATRSKÝM JEDNOTÁM ŽUPY JIŽNÍ NÁR. JEDNOTY SOKOLSKÉ.

Župa Jižní ve své pravidelné schůzi, dne 7. září ustanovila pro všechny jednoty sdružené následující:

Bratrským jednotám budiž povinností účastniti se v počtu co možná největším Českého dne, pořádaného péčí Nár. Rady státu Texas v měsíci listopadu t. r. ve Waco, Tex.

Při příležitosti této Župa Jižní Nár. Jednoty Sokolské vystoupí samostatně před českou veřejností texaskou. Připomíná se, že hrazeny budou cestovní výlohy do Waco a zpět úplnému družstvu (6 mužů) Sokolů i Sokolek každé jednotě sdružené, která vyhoví následujícím pravidlům:

1. Každé družstvo Sokolů neb Sokolek dostaví se den před Českým dnem do 8. hod. ranní na výstaviště ku stanovišti Ž. J. N. J.

2. Přihlásí-li se družstvo v úplném evičebním úboru u starosty Župy a sboru soudcovského, bude připuštěno ku zkoušce, která vztahovati se bude na

3. a) prostná cvičení z VI. sletu všesokolského v Praze. (Cviky tyto otištěny byly před časem v Sokole Americkém; b) cviky na veškerém nářadí (zaslány budou každé jednotě); c) volné cviky a cviky ukázkové, prostná i na nářadí; d) cviky atletické, běh, skok, vzpírání břemen, vrh koulí. Pro Sokolky zvláštní cviky nepředepsané.

4. Sokolové podrobí se po tyto 2 dny každému nařízení ústředí, abychom ukázaly se co zkázněný celek. Sbor soudců sestává z bří.: Buñata Jos. st., Svoboda Karel, Brožek Ant., Rendel Fr., Hošek Lud., náhradník Rezek V.

5. Sokolové a Sokolky jsou povinni vystoupiti veřejně o Českém dnu a vykonati v ten den vše to, jak v den předcházející. Br. náčelník A. Brožek jest po oba dny se župním sborem evičitelským hlavním vedoucím technické části a jest proto nutno, aby jedenkaždý jeho nařízením se bezpodmínečně podrobil.

6. Další nahodilá ustanovení budou v čas uveřejněna a jest i těchto dbáti co nejsvědomitěji.

7. Každá jednota oznámí župnímu výboru počet členů, který jistě účastní se zkoušek a veřejného cvičení a zvolí sobě do župní schůze, která odbýváti se bude večer v den zkoušek, po dvou delegátech. Jména těchto budou též zdělena ústředí a sice co nejdříve.

Stává se nyní nutností, aby jednota Tyrš ve Waco, Tex., týdně své schůze výborové konala, neb na vás, bratří, leží pro tentokrátě tíha mnohých starostí a velkým dílem na vás záležitosti bude, zda vystoupení toto bude zdařilé. Výbor Župy Jižní pevně důvěřuje vám, že přičiníte se, seč síly stačí a tu jest nyní i na ostatních jednotách, by vzbudily se ze své línosti a napnuly síly veškeré, neb jen tak zdar bude zabezpečen. Bratři náčelníci a evičitelové konejte svou povinnost!!

"Na svá místa!" budiž heslem našim! Na zdar.

Ústřední Výbor Župy Jižní Nár. Jednoty Sokolské.

ÚSPĚCH SOKOLŮ V NEBRASCE.

V okrese Fillmore, Neb., odbývána byla obvyklá okresní výstava, při níž uspořádán byl též "český den" za spolupůsobení Sokolů. A tu s nemalým potěšením zaznamenáváme, že při příležitostech podobných jsou to vždy na prvním místě Sokolové, kteří českou národnost před cizinci důstojným způsobem reprezentují. Místní anglické časopisy rozepisují se s nemalým nadšením o našem národním tanci, "Besedě", o prostných Sokolů i Sokolek, jakož i o cvičení na nářadí. Cvičení, které setkalo se s tak potěšitelným úspěchem, řídil starý Sokol Fr. Hrdý, o němž jeden časopis poznamenává, že "ač jest již věku pokročilého, zachoval si až po nynější dobu svojí energii a nadšení pro naše národní cvičení." Též návštěva se strany českého lidu

byla veliká, takže "český den" zaznamenán byl mezi nejzdařilejší dny celého podniku.

Zaznamenávajíc tento nový úspěch sokolské práce, což činíme s nemalým potěšením, dovolíme si opět upozornit na nepřístojnost anglického tisku, který nás stále a při každé příležitosti, nazývá Turnéry. V místech, kde převládá český živel — neb kde aspoň jakýmsi vlivem vládně — mělo by býti o to postaráno, aby anglické listy naučily se nazývatí nás "Sokols". Je-li to možné ve městech velkých, je to tím spíše možné v městech menších.

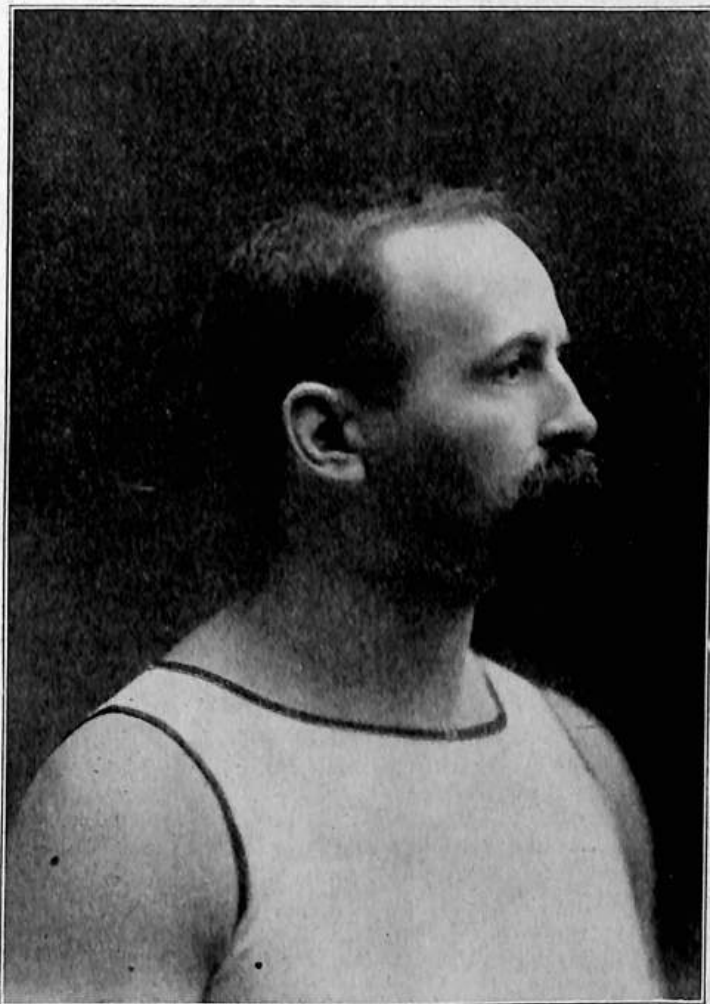
Na zdar!

č.

UZNÁNÍ POCTIVÉ PRÁCE.

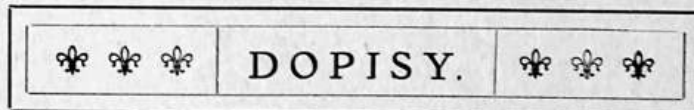
S nemalým potěšením čteme v českých listech, že bratr A. Očenášek, člen technického odboru Č. O. S., byl jmenován na popud Unie francouzských gymnastů důstojníkem

August Očenášek.

francouzské akademie. K tomuto vyznamenání br. Očenáškoví jménem veškerého Sokolstva gratulujeme z plna srdce. Seznali jsme v br. Očenáškově odborníka nad jiné povolání — odborníka stále bádajícího, jenž nejsa spokojen, co domácí škola mu poskytla, s neochabujícím zápalem sleduje stále vše, co nového na poli tělesné výchovy se objeví — seznali jsme v něm bytost, v níž soustředěna jest vroucí oddanost k věci sokolské s dokonalostí člověka, o němž vším právem možno říci, že v tom krásně vypěstovaném těle sídlí šlechtná duše — tedy Sokola, jak vůbec jen jsme s to pravého Sokola si představití. — Proto i my k četným gratulacím, jichž se milému bratru k jeho poctě dostalo, připojujeme svoji. Na zdar!

č.

Ennis, Tex., 15. září.

Dopsal jsem časem do "Sokola Amer." poněvadž jsem jej uznával za nejlepšího tlumočnicka zásad sokolských. Členem Nár. Jed. Sokolské jsem přestal býti asi před 10 lety v Chicagu, kde se mi tehdy znechutilo mnohé nesokolské jednání při cvičení v Plzeňském Sokole. Vypadalo to tam své doby více jako v nějakém rejdišti bez kázně, kdežto v Sokolu Slávském jsem vypožoroval jaksi lepší Sokolství a proto jsem odstoupil od Plzeňského a přešel ku Slávskému, kdež jsem setrval až do této doby. Nyní však, přistěhovav se do místa, kde Sokol stává, nemohl bych snést, abych se k němu nepřipojil, nýbrž náležel k Sokolu tisíc mil vzdálenému. Proto jsem se tedy přihlásil k Sokolu Karel Havlíček a odstoupil od Sokola Slávského, tak že teď píši do našeho listu a tedy ne více do cizího. Jdu sem jako domu, neb mne ta chasa sokolská zná tak dobře v New Yorku jako v Detroit, Omaze, Cedar Rapidsích a Chicagu.

Minule jsme připojili s br. Hoškem novou jednotu k N. J. S. a sice ve Waco, jež nalezá se takřka uprostřed té části Texasu, kde se nejvíce našich krajanů usadilo a kde po třikráte již odbývával byl "Český den" na výstavě a bude se opět odbývatí v měsíci listopadu. Tentokráte již tu bude místní Sokol. Jednota teprve před málo měsíci založená, nejen, že již čítá přes 50 členů, ale má dvě zdatná družstva cvičících a jedno dorostu. Také jest tu již odbor Sokolek. A z těch 15 cvičí. Náčiní mají nové, toho nejmodernějšího druhu a vše již zapláceno. Hrazda, bradla, kůň, dvě žíněnky a několik párů kůželů, skok a nějaká i břemena tvoří inventář jednoty, jež pod názvem Tyrš do svazu našeho byla přijata. Panuje tu pravé bratrství a nadšení, jež jistě že tak rychle neochabne jako na jiných místech Texasu. Slavnost vlastní odbyla se, dne 9. září v úterý odpoledne as ve čtyry hodiny. Sokolů a Sokolek samotných tou dobou ovšem mnoho nebylo a lidí celkem jen as 25, ale co naplat pořad tak vykazoval a br. Hošek jednotu jednoduše uvedl i odevzdal diplom N. J. S. Na to následovala prostná Sokolů i Sokolek v zahradě. Pokrok jevil se tu znatelný a zvláště cvičení na nářadí dokázalo, že jsou tu již cvičenci dobří. Dešť hrozil cvičení pokaziti. Šlo se tudíž do sně a tu jsem k našim promluvil hlavně o školství a slova svá podložil pěstováním charakteru a zásadnosti v Sokole. Poukázal jsem na dobu a poměry v Čechách, kdy Sokol pražský založen byl, kterak dobrý příklad zakladatelů vzdělaných a ušlechtilých měl blahodárný účinek na ten prostý český lid, tak že se nestyděl více za své češství, nýbrž počali si ho vážiti. Bratrský styk těchto vzdělanců měl však také povznášející a zušlechťovací účinky na ty méně vzdělané, kteří se snažili přizpůsobiti své jednání onomu těch bratří vzdělanějších. Mnohý z těch hrdopýšků, kteří se nad lidi vypínali, zase slevili ze své pánovitosti, a tak Sokolstvo vychovávalo novou bratrskou a demokratickou generaci. Poukázal jsem také na to, kterak byl pokrok v každém ohledu fedrován a cestou přirozeného vývoje se stala ze Sokola organizace pokroková a svobodomyšlná. Vysvětlil jsem posluchačům stanovisko Nár. Jed. Sokolské, že nevylučuje nebo neodpuzuje lidi nábožensky smýšlející, také ale nežádá od nevěřů neb svobodářů, aby své přesvědčení tajili k vůli těm věřícím, nýbrž ponechávají úplnou volnost všem.

Přednáška moje byla pozorně vyslechnuta přítomnými, jichž tu byla hrstka. Za to však večer, když byla taneční zábava, byla síň naplněna do všech koutů. Inu, mladost, radost — nebýval jsem lepší a byl bych protancoval boty za týden. Oni se do toho i ti starší také pustili a byli by hudebníky potrhali. To byla nejzdařilejší část celé té slavnosti

a může to někdo odsuzovat? Vždyť jsme na světě, abychom se ze života radovali a pokud tanec těší, je to důkazem té radosti ze života. Vždyť je to také tělocvik, jen když se tanec udržuje v mezích slušnosti. A ve Waco to vskutku vypadalo jako v studentské besedě, jaké jsme v prázdninách pořádávali. Mládež se chovala vesměs ušlechtilě.

Vy hoši tam v severních městech si ani nedovedete představití obtíže, jaké se zde v Texasu staví Sokolu v cestu. V první řadě opozdilost lidu. Když první český texaský novinář nevidí v Sokolstvu nic jiného než škákání a dělání kumstů, kterak možno očekávat od lidu něco lepšího? Jen tu a tam jednotlivce, který ve vlasti k Sokolu náležel, ví něco více o tom. Druhé časopisy texaské by zase nejraději udělaly ze Sokolů svíčkové baby aneb strážce "božího hrobu". Ten nejpokrokovější časopis zdejší se snažil dokazovat, že Nár. Jed. Sokolská spáchala zradu na zásadách Tyršových, když se prohlásila za svobodomyšlnou! I ten, za svobodomyšlný zde považovaný časopis se snažil zadržeti Sokoly texaské od přistupování k Nár. Jed. Sokolské, aby tím bezbožným orgánem, "Sokolem Amer.", nebyli odváděni od pána boha a jeho svaté víry. Tady našemu Hoškovi říkají Luciper — vždyť on lítá na ohnivém vozu, totiž na tom čertovském automobilu a zvláště, když shání něco pro Sokola, div tu mašinu nerozbitje. A příhodnější jméno mu dáti nemohli, neb Luciper je Světloňoš, původně bůh slunce. Hošek, kde má příležitost nějakou tu svíčku pod čepici někomu rozsvítiti, tedy to s chutí udělá. On však není sám, takových Luciperů je tu nějaká desítka a proto se nedivte, že jsem se k té čertovské chase také připojil.

Ve velkých městech mají všude rychlé spojení po karách pouličních, tak že se Sokol za 5 centů pohodlně doveze v malé chvíli až před samou tělocvičnu. Zde v Texas je to však zcela jiné. Jen v Dallas a Waco jsou poměry trochu podobné; ale i tu se na káru načeká tolik, že každý raději jde, než by stál půl hodiny na rohu. Nejvíce sokolských jednot zde je však po venkově a tu mají někteří do Sokolovny až 10 mil. A oni přicházejí, vlastně přijíždějí i z takové vzdálenosti a to skoro pravidelně. Scházejí se ovšem v neděli a tu jdou do té Sokolovny jako věřící do kostela. Naleznete je tam každé neděle a jen to nejmizernější počasí je od návštěvy zdrží.

Zdejší Sokol Karel Havlíček, aby mohl zdárněji pokračovati, postavil si Sokolovnu. Dal na ní každý dle možnosti, všichni při stavbě pomáhali, tak že si pomohli za poměrně malý peníz ku pěkné a na zdejší poměry přímo nádherné budově. Asi za 3 měsíce shořela, tak že z ní nezůstalo, nežli trochu plechu přepáleného a rozvalené zdi v podzemní světnici, která sloužila za nálevnu. A hoši naši se ani toho nezalekli — vždyť Luciperové se neleknu trochu toho ohně a tak se pustili do práce nové, která dnes korunována je výsledkem skvělým. Sokolovna stojí zase na téměř místě a jest v některém ohledu dokonalejší, nežli ta shořelá. Že máme na ní asi \$2,000 dluhu, to zaplatíme jednou rukou! Hleďte Sokolové tam na severu i ten nejhudší dal na novou sň \$25 a ti zámožnější více.

Poslední sjezd v Baltimore se však zachoval k našemu Havlíčkoví trochu macešsky. Slevil nám z dluhu nějakou tu desítku, kdežto jiným slevil sta. Zde by měla Nár. Jed. Sokolská ukázat, že má v programu národní uvědomění, poněvač se tu o to nikdo jiný nestará. Novináři texaští mají největší starost o to, aby ten zdejší lid nečetl žádné severní noviny, jen ty jejich; ale aby se snažili o předstíhnutí jich co do obsahu a zásadnosti, to jim ani nenapadne. Jeden z texaských novinářů se vydlužil od jisté jednoty sokolské stovku, již tento sbor dostal co podporu na stavbu své Sokolovny, ale je tu stovku dosud poctivě dlužen. Poněvač onen Sokol je na zhasnutí, není-li již zhaslý úplně, nebude mít ten pan žurnalista komu tu stovku oplatit a tak si ji asi s dobrým svědomím nechá, leda by N. J. S.

zakročila. A náš Sokol Havlíček, který jest již v ohni vyzkoušen, jest odbyt nějakou tou desítkou jako žebrák. Na zakládání nových jednot sokolských by se nemělo tak hleděti jako spíše na udržení stávajících! Co prospěje národnosti a Sokolství, když tu založíme ještě tučet jednot nových, když ty staré budou hynouti? Myslím, že do konce tohoto roku zaniknou další 2—3 texaské jednoty a v řádné činnosti setrvávají tak asi čtyry. Necht se Nár. Jed. Sokolská postará, aby u stávajících již jednot byla činnost sesílena, když pak řady sokolské se utuží, o založení nových jednot již se tu sami postaráme. Společného evičitele by tu bylo třeba, ale evičitele inteligentního, který by svými vědomostmi a ušlechtilým chováním dovedl ovládati nejen evičence, ale i ostatní lid a pracoval nejen chvílenku ale po dobu delší i s těmi, kdož byli na kursu.

Nám tady by prospělo, kdyby nám někdo půjčil oněch \$2,000, jež jsme na Sokolovnu dlužni, na nízké úroky. Zde je 8 procent běžný úrok, kdežto na severu se dostane dosti půjček na 5 i méně procent. Záruka je dobrá, neboť majetek má více než \$4,000 ceny a my bychom ušetřili aspoň \$60 ročně. Když se nám zde nebáli půjčit nebo dáti na úvěr, nemuseli by se báti ani ti severní bratři uložiti si u nás nějakou tu tisícovku. V Chicagu je dosti takových Sokolů, kterým by půjčka nějakého toho tisíce byla malíčkostí a nám by pomohla. Jos. Buñata.

New York, 21. září.

Zástupci naši vrátili se ze sjezdu baltimorského a podali nám podrobnou zprávu o celém zasedání sjezdovém. Z počátku zdálo se, jako by většina členů sklamána byla tím, že za sídlo Výkonného Výboru vybráno bylo město Chicago. Avšak, když zástupci dokazovali, že knihy v úplném pořádku nalezeny byly, dále že Výkonnému Výboru srdečně poděkováno bylo za spravedlivé, poctivé a nezištné vedení naší milé Národní Jednoty Sokolské, a dále uvážíme-li, že Výkonný Výbor po 20 let nepřetržitě v New Yorku se nalezal, tu nedivíme se zcela nic, že Chicago, kde jedna třetina všeho členstva našeho jest soustředěna, do jisté míry oprávněno bylo, aby Výkonný Výbor byl tam přeložen. A tu s potěšením oznamují, že zpráva přijata byla s bratrskou srdečností jednohlasně, s přáním všeho dobra příštímu Výkonnému Výboru! Jako praví demokraté jsme úplně s rozhodnutím většiny spokojeni a s chutí zvýšenou dále pracovati budeme pro rozkvet celé N. J. S. . . .

Asi na 30 zástupců ze západních států zaskočilo si z Baltimore k nám a někteří pobýli i několik dní v bratrském kruhu našem ovšem všichni byli nám stejně milí, stejně vzácní. Téměř všichni z Nebrasky, z Chicaga, St. Louis, Cedar Rapids a Clevelandu a z různých jiných jednot vzdálených. Že pobyt jejich nás velice těšil a že i oni snad s námi spokojeni byli domýšleti si doffám. Ne-li, necht pomysli bratři milí, že téměř všichni jsme dělníci a tudíž, že místo naše musí ve dny pracovní býti na místě svém v továrnách. Zvláště milá byla nám též návštěva zástupců Župy Fuegner-Tyršovy z Chicaga a Clevelandu, kteří seznávají částečně naše zásady, snahy a upřímnou vůli se jistě postarají o to, aby toužebné spojení s nimi urychleno bylo. Přejem si toho my, a v zájmu věci sokolské učiníme vše by se tak stalo! Co my mezi sebou ustavičně hlásáme, že spojení je možno, pro malicherné neb zástěrkou přikrývané zásady, které se snad ani neplní, "Orlové" rostou a z našich nesrovnalostí těží. Co hádáme se o hnutí sociální v Sokolstvu našem (kde hlavně Sokolové socialisti po 20 neděl nechali perletářské dělníky hladověti na stávce, která vůči nám úplně spravedlivá byla) "Orlové" se z naší nesrovnalostí těší a velkých úspěchů si slibují. Tu nás všech povinností musí být semknout pevně řady všech sdružení v jeden pevný šik a čeliti proti největšímu nepříteli lidstva Římu i víře katolické, která tolik mladého lidu otravuje a olupuje

o rozum a svobodu ve sborech "Orlů". A k úplnému zdaru příští konferenci sokolské v Clevelandu si přejeme, aby jednou pro vždy buď federativní neb úplné spojení docíleno bylo, abychom mohli spojenými silami potíratí církevní moc, která chce panovati nad miliony hlupců, aniž by platila daň z ohromné "dědičství", které vlastní. A k tomu spojené Sokolstvo by předně pracovati mělo. Bible ze škol, daň z majetků, daň z obchodů církevních! Necht' zástupci, kteří v Clevelandě se sejdou mají na starosti společný boj proti církvím k svobodě a volnosti všemu českému lidu a Sokolstvu zvláště. Jakým rukoum svěřovaná jest naše katolická mládež dokazuje u nás sensační drama, jakž provedl kaplan sv. Josefa ze 125. ulice jménem Hans Schmidt. Kaplan onen, k němuž chodily starší ženy i jich dečky nevině k zpovědi, svedl děvče plné života a zdraví, a velebný pán, když následky mateřství dostaviti se měly, sám sebe jako ženicha se s ní oddal. Pak povedený kněz najal pro děvče odlehlý byt, tam v noci jako krvežíznivá hyena se vplížil, velkým ostrým nožem podřízl dívce krk, a hned jal se řezat tělo na 7 kusů, každý kus zaobalil a vhodil do řeky Hudsonu. A při tom sloužil dále mše, kázal, učil evangelium a zpovídal, podával čistě vyzpovídaným a kajícím věřícím tělo páne a sám s krvavýma rukama požíval nejsvětější prý "svátost oltářní". Tedy vrah a lotr nejspustlejší ještě dál by byl zpovídal a svátost oltářní (oplatku) lidem, zbožným na duchu chudým podával, kdyby rámě spravedlnosti náhodou jej bylo nevyprávělo. Však takových a podobných případů nalazáme v časopisech příliš často. A nejen u víry katolické ale i jiných věr. A takovým, že stvůrám náš lid měl by svěřit své malé dítky, které od maličkosti jsou pak jen o rozum okrádány, které dečky jim svěcené otročí a hanobí, které ženy vaše zpovídají a musejí vyzvědit na nich tajemství, jichž by ani žena řádnému muži jinému neřekla. Lidem takovým svěřovati děti, lidem, již odumřeli všemu dobru a poctivosti, pravdě a spravedlnosti, lidem, kteří neznají rodičů, bratrů, sester, přátele, vlasti a národa, lidem, kteří slepě poslouchati musí papeže, Řím a své hodnostáře? Rozmyslete si to dříve všichni, jichž se týče, nežli dítko své jim svěříte! Na zdar!

Michael Kafka.

Little Ferry, N. J., 22. září.

Chci po delší době opět podati zprávu o činnosti jednoty naší. V sobotu, dne 13. září pořádaly jsme ve prospěch fondu Sokolovny veřejné zákyň a Sokolek. Návštěva byla četná. Cvičení se všem zamlouvalo, díky našemu neunavnému evičiteli Jindř. Budínovi, který s nevšední píli a svědomitostí stará se o dorost náš a občas vždy podá veřejnosti ukázkou jeho práce a námahy.

Cvičení zákyň sledováno s pozorností a hned při nástupu obecenstvo nešetřilo pochvalou; totéž při vystoupení Sokolek pouze dlužno litovat, že jich nebylo více jak jsme tomu uvykly z dřívějších let. Těšíme se až se zase příště na veřejném sejdeme, že vás bude mnohem více. Při odchodu nebral potlesk konce a každý sobě přál, aby opět brzy něco podobného uspořádáno bylo. Nebylo by to dobrou pobídkou pro bratry Sokoly?

Jak dříve uvedeno zásluha a zdar a vzorné provedení náleží našemu evičiteli a br. Budín může být hrd na jeho evičenky a úspěch, kterého se za dnešních poměrů dodělal a sestry by se mu nejlépe za jeho práci odměnily, aby se opět všechny do cvičení dostavily, neboť Sokolovnu máme pěknou, prostornou. Jen trochu dobré vůle tak se domůžeme ještě lepšího úspěchu. Nyní opět nastává zimní období a tím i větší činnost. Dram. Odbor zahájí činnost a hraje "Papínkovy zálety" na otevření divadelního období. Pilně se zkouší a co nejdříve sehráno bude. Dáme nejméně pět divadel, tak že budeme stále v práci a každá sestra by měla s ochotou hledět vypomoci kde potřeba toho žádá v tělocvičně aneb odborech vůbec.

Dále sestry chci se zmínit, aby jste schůze lépe navštívovaly a na jednání braly více zájmu, neboť jsme vyslaly zástupkyni sestru M. Fousovou do sjezdu, která nám bude nyní moci jistě mnohou cennou radou nápomocti po zkušenostech nabytých. Na vás pouze záleží, abychom všeho toho použily, schůze navštívovaly a tak mohly lépe prospívat a více užitečnější práce jak na poli tělocvičném, tak na poli národním ve prospěch věci sokolské vykonati.

S přáním, aby se tak stalo volám Na zdar!

Anna Krausova.

V Newarku, N. J., 25. září.

Povinností mojí jest, abych opět po delší době nějakou zprávu podala, neboť si asi myslíte, že již zapoměla jsem na onen slib, jenž při začátku jsem učinila.

Nezapoměla sestry milené, ale řekněte mi upřímně co psáti! Ano, co psáti, psala bych, což o to, ale budu stále zabíratí místa v "Sokole Americkém" tím, že nechodíte do schůze a nekonáte povinnosti, jež stanovy předpisují? Jest zbytečné a snad též uznáte. Věřte mě, úřad dopisovatelský není tak snadný jak se zdá. Jen sem tam trochu šlehnou a vás to štípnou zajisté. Nedivte se však, nemíním nikomu křivditi, někdo uhoří vás proutkem vrbovým a vy neřítíte podobnou bolest a tu s musím míti s tím proutkem cosi společného, snad to zpropadené jméno nás tak pojí, že i vlastnosti máme stejné.

Avšak proto jsem nepřišla s dopisem bych naznačovala, jaké zlé stránky sama mám, těch najdete hojně i u vás, my jich ale o sobě neznáme a jiný nám jich do očí nesmí říci. Lépe začítí o těch dobrých vlastnostech.

Ačkoliv již mnohé sestry o nás skoro ani neví, přec pokračujeme stále, neboť máme sestry, které svědomitě se starají o ten náš milý sbor, protože dobře ví jaké povinnosti mají vůči sboru ku kterému patří. Posledním časem přibýlo i několik nových členkyň a tu doufáme, že sestry tyto nepůjdou ve šlépějích těch, které již snad na nás zapomínají, nýbrž následovati budou příkladu dobrých pracovnic. Tělocvik jest, žel, jen poskrovnu navštěvován.

Dne 13. července pořádali jsme celodenní výlet, jenž se k uspokojení nás všech vydařil, pěkně jsme se pobavily v kruhu sokolském za přítomnosti přívrženců našich. I též něco nám vyneslo po stránce finanční. A tu dlužno uvéstí, že br. J. Kačírek pobavil obecenstvo velice svým vynálezem, střelením pod velkým kloboukem, ve kterém zmizela celá hlava až po krk, takže nemohl nic viděti. A tím i naší pokladně hojně přispěl. Díky mu za jeho ochotu a námahu, s tím spojenou.

Dne 9. srpna oslavovali br. Sokolové 20leté trvání a my na důkaz uznání jejich namáhavé práce, kde stále ukazují nám tu cestu pravou za ideí sokolskou, odevzdaly jim český prapor, který s díkem přijali, jakož i řeč ses. K. Vlasákové. Netřeba mi se rozepisovati stran slavnosti té, neboť jak jste seznali br. dopisovatel podal zprávu úplnou. A tu jsem mu velmi povděčna, že zmínil se i o evičení Sokolek za které se podnes stydím. Zbavil mne tím trapné situace, do které bych se zajisté opět byla dostala za trochu správného posudku. Sestry milé, br. dopisovatel dobře vystihl kde "nás botka tlačí" a ta nás tlačí na mnoha místech! Při tom ale musím uvéstí, má-li se při hudbě evičiti, že by bylo na příště žádoueno, aby více jak jeden hudebník při hlavní zkoušce účinkoval. Ano, ve zkouškách při doprovodu br. J. Boháčka na pianě dařil se nám tělocvičný tanec velmi pěkně, to musí přiznat každý.

Br. Sokolové pořádali zábavný večírek, dne 21. srpna na počest poděkování za prapor sborem Sokolek jim věnovaný a zároveň na počest uvítání borečů, kteří přinesli 3. cenu četovou ze závodů z New Yorku. A tu ráda podotknu, že při zábavě té pravé sokolské jakých poskrovnu u nás bývá, bavili jsme se všichni srdečně. Ano, překvapeny jsme

byly, když seznaly jsme jaké pohostění nás očekávalo a při pomyslení, že o vše to, ano i obsluhu, bratří sami se postarali, musím říci: všechna čest, bylo vše výtečné. Nikdo ani nepomýšlel na domov, když hudba umkla, byli jsme tak zabavení, že nepozorovali jsme, že již dávno minula půlnoc.

Sjezd N. J. Sokolské v Baltimore, Md., náleží již minulosti. Přála bych vám sestry jedné každé, aby jste se na sjezdu podíletí mohly, aby spatřily jste jak každý jednotlivec úsilovně pracuje pro dobro a rozkvet celku, té milé naší N. J. Sokolské. Tu nestává otázky co by prospělo mně, nýbrž co prospělo by nám všem! Byli tam zástupci a zástupkyně z různých měst Spojených Států a žádný z nás dozajista nepocit'oval se tu cizím a jak by také? Vždyť jsme všichni z jedné rodiny, z rodiny sokolské, již patříme, jejímiž údý jsme. Naše tužba jedna tužba a jeden cíl!

Marie Vrbova.

Baltimore, Md., 25. září.

“Piš — jen piš hochu, jako jsi dříve psával” — ta slova provázela poslední stisk ruky br. Dr. R. Jičínského, když loučili jsme se na nádraží v Baltimore. Tedy piš! Ale co mne při tom těší nejvíce je, že nepiši jen na popud br. pořadatele, ani jen z popudu vlastního, ale že pišiši opětně jako řádně ustanovený dopisovatel Sokolské Jednoty Blesk. Divíte se? Inu, poznalo se u nás, a to na štěstí hodně brzo, že to takhle přec jen dále jítí nemůže, že je třeba mítí vlastního zpravodaje, který by v té — nikoliv zbytečné, ale velice důležité dopisovatelské části “Sokola Amer.” občas pověděl, co se vlastně u nás dělá, aneb nedělá. Ba, co více, poznalo se, že dopisovatel, není-li sám lenoch, může časem činnost vlastní jednoty trochu vzpružiti a pobídnouti, a není-li tato v souhlase s těmi našimi zásadami, že i trocha sebekritiky, či vlastních řad přec jen chrání od zbahnění. K tomu poznání nedošli jsme právě sami, neboť při příležitosti sjezdu N. J. S. dostalo se nám mnohého “pokynů”. Ale právě, že ty “pokynů” vzali jsme si k srdci, svědčí, že ještě dovedeme se vzhopiti ku nápravě toho, co nápravy vyžaduje.

Na ten sjezd a jeho účastníky vzpomínáme stále a budeme ještě dlouho vzpomínati. Kdykoliv vkročím do té naší tělocvičny, tu vždy před mým duševním zrakem vynoří se obraz, jaký poskytovala v týdně sjezdovém. Vidím znovu ty milé tváře našich předních pracovníků sokolských, slyším znovu ta jejich slova krásná, bratrská, plná nadšení — a přelud ten někdy podobá se tak skutečnosti, že těším se z něho několik minut, nežli skutečnost živá mne vyburcuje ze snění. Ano, vzpomínáme! Jsme rádi tomu, že zástupci našeho svazu odjíždějí od nás aspoň trochu uspokojeni nejen s námi, ale i s vlastní svojí prací. Jsme rádi, že jméno naší osady opětně vetknuto v dějiny naší milé N. J. S., že tady, u nás, sesílány základy našeho sdružení, že učiněn náběh ku širší i hlubší činnosti. Pakli všichni přiložíme ruku k dílu a napomáhati budeme, abychom plnili ty nově vytknuté úkoly, pak výsledky práce sjezdové objeví se brzo v plné užitečnosti a kráse!

A nyní slovo k našim bratřím, k těm, kteří do schůzí nechodí, aneb chodití nemohou a tím zpráv našich činovníků postrádají.

Br. cvičitel stěžuje si, že žactva, hlavně děvčat, je málo a dorostu nemnoho. Letní prázdniny dávno již jsou pryč, br. cvičitel připravuje již materiál pro příští veřejné a naposled má snad ještě mítí nedostatek cvičenců právě tam, kde jich máme mítí přebytek, abychom mohli vlastně prokázatí svůj účel výchovný. Bratři! Vy, již máte doma děti, neopomeňte je do cvičení pravidelně poslati. Nechte-li, nemůžete-li sami sobě dopřátí dobrodiní pravidelného, soustavného tělocviku, dopřejte je aspoň svým. Jste Sokolové, uznáváte, že tělocvik je našim hlavním účelem, že je nejlepším prostředkem ku tělesné i mravní výchově mládeže.

Nuže, od doznání přejdeme k činům! Tím dítkám svým jen prospějete, nejen hochům, ale i děvčatům, neboť potřeba tělocviku je u obou stejná, jen způsob provádění je u děvčat jiný, nežli u hochů, z příčin zcela pochopitelných. Pakli starati se budete svým dítkám o zdraví, upevnění charakteru a vzdělání ducha, a vypravíte je takto silně do životního boje, můžete od nich očekávati mnohem větší vděk, nežli když zanecháte jim plné žoky peněz, jež za často vedou na scestí, ba mnohdy i k úplné mravní zkáze. A staráme-li se o tělesnou a mravní výchovu naší mládeže, jako lidé, vědomí svých povinností vůči svému národu a své vlasti, nemůžeme u mládeže zanedbávati výchovu českou, která jim ani v Americe není a nebude na škodu, alebrž spíše ku prospěchu. Proto zakládáme a vydržujeme též české svobodomyšlné školy, aby nám vychovaly z dítek našich — ne české vlastence — ale lidi, mající porozumění pro náš národ, jako snahy kulturní, hospodářské i politické, a ochotné přispěti svými silami zde v cizině ku chápání těch snah i mezi jinonárodovci. Nuže, bratři, pošlete dítky své nejen do naší tělocvičny, pošlete je i do té naší školky svobodomyšlné! Bude jim k užítku. A máte-li snad již dítek dospívajících, poskytněte jim důkladnějšího vzdělání českého, jehož možno dosíci ve škole pokračovací, zařízené při Dorostovém Klubu zdejším Velkořádem Č. S. P. S. Vyučování děje se tak, aby nebylo na újmu vyučování ve škole tělocvičné, škole naší. V těch věcech domohli jsme se již u nás dávno svorného postupu, neboť na obou stranách jsou činnovníci přesvědčeni, že tímto způsobem více se dokáže, nežli malichernými vzdory.

Br. náčelník a cvičitel těší se, že “četa veteránů” během příštích měsíců značně vzroste. Starší Sokolové velmi slibně započali cvičiti minulé zimy a budou-li i nyní tak pokračovati, zajisté nám připraví tu radost, že vystoupí ve vlastním čísle po našem veřejném.

V poslední schůzi zažili jsme milý okamžik. Br. starosta odevzdal jednotě dar, zasláný po br. Hradeckém, z Detroit, Mich., br. Medlínem, jediným to žijícím zakladatelem Sokolské Jednoty Blesk. Dar ten pozůstává z předš dnického kladívka, jež uchováno bude v archivu jako milá vzpomínka na br. Medlína, který více jak před 41 roky pomáhal zakládati jednotu naši. Odešel později od nás, ale nezapoměl! Necht' br. Medlín touto cestou přijme náš dík!

V téže schůzi byl jsem překvapen návrhem, jenž vyšel z mladších řad. Zněl na zrušení podpory v pádu nemoci a smrti. Překvapení mé vzrostlo, když jsem pozoroval jen nepatrný odpor proti návrhu. To nás ovšem mýlití nesmí, jako znalec poměrů vím, že hladce vše urovnána nebude. Je to u nás velmi důležité a bude třeba bedlivých úvah, aby záležitost rozřešena byla ku spokojenosti všech. Ale již ten fakt, že návrh se objevil, svědčí, že se přemýšlí o cestách, jimiž bychom se přiblížili k pravému Sokolství.

O činnosti naší nemohu podati mnoho zpráv. Pěvecké odbory Sokolů a Sokolek spojily se ve sbor smíšený a budou na příště vždy společně vystupovati. Pořádali pěveři naši také výlet, poslední v tomto období, ale mnoho přízně jim na jevo dáno nebylo. S výlety neměli jsme letos vůbec štěstí. Jen jeden se vydařil — ostatní pohořely. Není divu také, když Sokolové ostatních podniků nepodpoří, nemohou očekávati podporu odjinud.

Cvičící sbor uspořádal v sobotu 27. září pěkný zábavný večerek, jehož výtěžek připadne “závodnímu fondu.” Pomýšlí již ti naši hoši na Omahu a chtějí své jednotě práci a starosti ulehčiti.

Divadelní Odbor taktéž se pustil do práce a doufejme, že práce našich ochotníků bude náležitě odměněna. . . .

Lituji, že hned při znovuzahájení mé dopisovatelské činnosti musím psátí o věcech nepříjemných, ale není pomoci. Bratři naši ve Spoj. Státech mimo tisku vlastního a nám příznivého, čtou zajisté občas i časopisy směru proti-

lehlého, nám spíše nepřátelského, aby informace jejich byly úplné. Snad mnohému padlo do oka tučně vyzášené "Zasláno" z Baltimore, uveřejněné několikrát v chichažské "Spravedlnosti" a otištěné z této i v jiných listech sociálně-demokratických. V "Zasláno" způsobem hanebným útočeno na čest naší jednoty. Pisatel hanopisu zkrátka se podepsal "Dopisovatel". Bez pouštění se do dlouhého a obsírného vysvětlování, dáváme všem našim bratřím a celé česko-americké veřejnosti na vědomí, že obsah "Zasláno" je vyhlán naprosto, a že celá ta komposice je plod člověka nezodpovědného, jelikož ani zdejší česká sociální sekce, ani její dopisovatel nechťí bráti za ní zodpovědnost a nechťí s tím míti cos společného. Zůstává ovšem ještě stále nezodpovědná otázka: Proč tisk sociálně-demokratický přijímá hanopisy od lidí nezodpovědných? A proč i ta zdejší sekce, v zájmu vlastním a v zájmu cti svého ustanoveného dopisovatele, nezakročí proti šíření podobných hanopisů ihned a po případě nepostará se o odhalení osoby, která ne nás — ale je staví do nepříznivého světla? Nám na zodpovědnosti těchto otázek tak dalece nezáleží, neboť důvěry jsme dosud nepozbyli, a jedině naše slovo stačí, nejen vlastním našim kruhům, ale i celé české veřejnosti. V případě, že by hanobení neustalo, máme v zásobě ještě jiný způsob sebeobranu, jímž "snadno a rychle" přibijeme na pranýř prohanost sociálně-demokratického tisku a po případě i ty naše domácí soudruhy přesvědčíme, komu spíše naskakuje husí kůže, zda nám z jejich dogmatického socialismu, či jim z pouhé osoby posl. Klofáče. . . .

Bude-li možno, zmíním se příště o některých věcech, týkajících se společně nás všech!

Na zdar!

Karel Matoušek.

New York, N. Y., 25. září.

Pročítám-li poslední číslo našeho "Sokola Amer.", musím se skutečně zaradovati nad vykonanou prací sjezdu N. J. S. v Baltimore. Vykonalo se tam mnoho, nač již mnozí tak dlouho a tak toužebně čekali. Uvádím hlavně věci dvě: Spojení česko-amerického Sokolstva a úrazové pojištění! Co se posledního týče, snažila se jednota konati vždy svoji povinnost, jenže byly to často velké oběti pro dotčený sbor, a na konec pomoe taková vypadala spíše jako dar, nežli konání povinnosti. A spojení Sokolstva? Není to jedna z toužených met každého upřímného člena? Vždyť jsme stejného cíle a stejných zájmů, jen cesty rozličné, proč tedy nepracovati svorně pod jedním praporem? Vítám toto usnesení s pevnou nadějí, že přinese mnoho dobra veškerému pokrokovému živlu v této naší nové vlasti.

Avšak při čtení zápisů sjezdových přišel jsem na jistou nesrovnalost, jež musela povstati asi následkem nedopatření; jinak si to vysvětliti nedovedu.

Při pondělním zasedání totiž, jak uvedeno v zápiskách na str. 296. odst. 2. stojí: "Dopis Svazu Svobodomyšlných v New Yorku ponechán na další jednání sjezdové." — Jakožto člen Svazu, přirozeně sledoval jsem další průběh sjezdu s tím větší pozorností, o čem onen dopis zněl, a tu čtu na konec, při pátečním ranním zasedání, na str. 303. odst. 2. toto: "Čten dopis od Svazu Svobodomyšlných v New Yorku, aby N. J. S. brala podíl na slavnostech Husových, bylo ujednáno, aby tajemník sjezdu odepsal Svazu, že již takové usnesení bylo přijato sjezdem, nežli ještě dopis na sjezd došel a byl čten! — Nemohu to tedy pochopiti, jak se takové usnesení mohlo státi, když — jak zřejmo ze zápisků, dopis přišel v pondělí ráno, kdež bylo jednání o něm odloženo na dobu pozdější, o té samé věci, v dopise obsažené, jednalo se ve středu, jak zřejmo z přijaté resoluce na str. 299. odst. 2., a v pátek praví se, že přišel pozdě? Věc tato dojistá zajímá i širší veřejnost a mohla by býti příčinou k všelijakým nepravým výkladům z té či oné strany, a proto žádám pro dobré jméno naší milé N. J. S., aby příslušní činitelé neob-

těžovali si věc onu vysvětliti. Jsem jist, že jen nedopatření to zavinilo, a myslím, že by to bylo všem členům sjezdu nemilým, kdyby se jim ve zlé vykládalo.

A ještě něco: Br. redaktor ve svém článku: "Devátý sjezd N. J. S. v Baltimore, Md.," vyslovuje obavu o do- držování zásad svobodomyšlnosti změnou článku v čele stanov našich. Mám všecku úctu před prací Tvou, bratře redaktore, avšak jsem jist, že obavy Tvoje nebudou uskuteč- něny, neboť by to bylo porušením sokolských tradic, kdyby N. J. S. nešla příkladem svobodomyšlnosti v před, ta jednota, jež první zde v této nové vlasti vztýčila Tyršovo velíké: **Ku předu, a nikdy zpět!**

Josef Marek.

Chicago, 25. září.

Mezinárodní Gymnastická Unie odbývala, dne 20. t. m. svou výroční schůzi. Unie tato sestává z delegátů tělocvič- ných jednot německých, Turnérů, českých a polských Soko- lů, švédských, norských, dánských a fínských sdružení a jest tu zastoupeno celkem dvaadvacet jednot. Účelem to- hoto seskupení jest spojití rúnzě ty jednoty za jedním cílem výchovným se ubírající v jedno i pečovati tak o náležitě pro- hloubení práce tělocvičné, gymnastiky i atletiky a postarati se o zápol vzájemný. Jest stanoven přesný pořad závodů i veřejných vystoupení každý rok a organizace tato se snaží, aby v lidu šířila co možná nejvíce poznání o důležitosti tě- locviku vůbec.

V poslední schůzi odbývala se i volba úředníků. Sokol Chicago byl zastoupen mojí maličkostí, Sokol Tábor zastupo- val br. Josef Pokorný a Plzeňský Sokol br. Jan Němec. Až dosud skoro všechny úřady zastávali němečtí Turnéři i bylo tentokrát jejich přáním, aby dala se na jevo nestrannost, že také čeští Sokolové měli by i v úřadech zastoupení míti. Jme- novali mně po třikráte za předsedu. Nepřijal jsem však, protože mi mnoho času nezbyvá, jestli echi býti činným i v jiných spolecích, jichž jsem členem a hlavně Sokola. Konečně ale zvolili mne za místopředsedu a br. Pokorného pokladní- kem. Předsedou jest Otto Berndt, člen La Salle Turn- verein, George Sonnenleiter účetním a R. J. Blatter, ta- jemníkem. Mám za to, že zdělení tato zajímati budou kruhy sokolské a proto píšu i zdravím Vás všele našim: Na zdar!

A. Pecival.

St. Louis, Mo., 27. září 1913.

Přečetl jsem v záříjovém čísle zprávu z 9. sjezdu N. J. S. a zamyslel jsem se. Takovou jsem si nepředstavoval. Zeela zbytečně jsou tam opravy stanov, neboť tak jak jsou ve zprávě uvedeny, nemůže jim nikdo rozuměti, aspoň vět- šině odstavečů. Správnější a srozumitelnější bude provnati pak nové stanov se starými. Byla velká chyba, že V. V. nemohl zaopatřiti těsnopisce, jak naše jednota navrhovala, a těši mne, že v příštím sjezdu těsnopisec bude a všechno členstvo dozví se přesně o všem jednání.

Celkem jsem potěšen výsledkem posledního sjezdu, byly přijaty důležité změny a to "Technický odbor", "Vzděla- vací odbor" a "Zdravotní odbor". Měli jsme sice techni- cký odbor dříve, ale tak jak byl, to ovšem nemohl pracovati. Nyní budou všechny odbory organizovány dle způsobu Č. O. S. a bratří, kteří budou v nich působiti, zajisté dokáží, že může se zde tak pracovati jako v Čechách.

Těz nová úprava stanov doufám, že se bude každému líbiti. Vše co k sobě patří správně provnáno, věci admini- strativní i tělocvičné. Závodní řád pak ze stanov vyňat zeela; bude tištěn zvlášt' se "Řádem sboru cvičitelského" a "Cvičebním řádem".

Dalo by se mnoho napsati o pohostinnosti bratří i sester baltimorských a zajisté všichni zástupci budou na Baltimore dlouho vzpomínati. Poznal jsem, co se sjezdem souviselo, jakož i všichni bratří i sestry z "výboru na tělocvik". Vol- ně měli jsme pouze večery v pondělí a v pátek.

Nejradostnějším dojmem působilo na každého zástupce jednání o spojení českého Sokolstva v Americe. Mimo to, že návrh jednoty clevelandské byl hlasováním N. J. S. přijat, ale každý pozdrav do sjezdu zasláný at' dopis neb telegram, vše vyznělo slovy: Spojte se! Všichni zástupci mluvili i hlasovali pro spojení, ani jediný hlas nebyl proti. Kdo dnes by vyhledával námitky proti spojení, tomu jsem přesvědčen, že by N. J. S. jako celek dovedla říci své "vari", pro tebe není u nás místa, ty's nebyl, nejsi a nikdy nebudeš Sokolem, jdi nám s cesty! Doufám pevně, že jak náš tak i celkový výbor bude si vědom přání celku, splní úkol naň vložený svědomitě a že upraví návrh na spojení federativní tak, aby v čase co nejkratším následovalo sloučení úplně. Jednání prospěje zajisté usnesení sjezdu, aby všechno jednání spojovacího výboru i hlasování jednot bylo uveřejněno v tisku veřejném.

Na další cestě v New Yorku ztrávili jsme příjemný večer s tamnějšími bratry a zástupci z Chicaga v Sokolovně. Ve Washingtonu byl nám laskavým průvodcem br. Bažata, jenž jest zaměstnán v kongresní knihovně. Litoval, že tam není více Čechů, aby se mohl založiti Sokol. V rodině br. Bažaty jsem byl mile překvapen, všechny jeho dívky umí česky, krásný příklad pro mnohou rodinu i v silné české osadě.

Po návratu ze sjezdu ve schůzi 8. září podávali zástupcové zprávu. Jednání sjezdu bylo s potěšením vzato na vědomí a činnost našich zástupců schválena.

Tělocvičný ruch náš jest již zase v plném proudu a návštěva stále stoupá, již dávno se u nás tolik necvičilo s takovou chutí, na čemž hlavní zásluhu má br. Paskovský a trochu evičitelské sbory.

V brzku rozhodneme, budeme-li stavěti novou budovu někde na novém pozemku, aneb přistavíme ku dnešní budově novou tělocvičnu a zařídíme ústřední topení i ventilaci. Máme vůbec v každé schůzi něco důležitého k jednání, tak by neměl ve schůzích nikdo scházeti, kdo má zájem o naši činnost vůbec.

Michael Wimmer.

Milwaukee, Wis., 28. září.

Po letních prázdninách zase do práce! V Sokolovně již je živěji, ale není tak jak by mělo být. Činní členové, jak ti vyspělí, i ti nevyspělí by si měli zapamatovat, že závody na ně přikvapí ani nebudou vědět a pak bude pozdě se připravovat. Proto k práci a každého heslem má být: Nevynechat ani jednoho cvičení! Někteří již se ptají po prostných, možná, že je bude mít evičitel dřív v rukou nežli některý přijde do Sokolovny. A pak nač se odkazovat na prostná, v Sokolovně náčiní víc, nežli ho některý může upotřebit za večer. Nejen po stránce tělocvičné ale i divadelní jsme se zmohli. Náš divadelní sbor Kolár prvnější léta pořádal divadla většinou pro národní účele. Bud' pro Národní síň, aneb školu, Matici, atd. Že má dobré síly, jeho divadla byla i jsou vždy navštěvována. Časem se věci změní. Kolár pořádá zábavy ve prospěch vlastní a na to bylo poslední čas moc poukazováno. Nesmí se myslet, že snad Kolár by měl nějaké tisíce, aneb že by byl koupil nějaké bondy ve prospěch svého členstva. Nikoliv, neboť ze zábav přispívá zase na národní účele, tam, kde toho vidí potřebu. A ten náš Sokol většinou pořádal jednu zábavu a jeden výlet! Peněz přidá. Peněz, které tak získá, není dost na krytí výloh, protože vydrží denní těl. školu a evičitele. (I do kapsy hlouběji jsme sáhli a přirazili jsme si 5 centů měsíčně a jak vidím, žádný proti tomu nic nenamítá, jen aby se věci prospělo.) Aby Sokol měl větší příjmy, zvolil si zábavní výbor, který má na starosti též pořádání zábav po celý rok. Vždyť vlastně má Sokol v pořadu pořádání divadel, pěstování zpěvu, přednášek atd. Štěstěna Sokolu přála a do výboru byl zvolen též br. Heins. Sokol Heins jest dobrým

herecem a ochotník, jakých je pomalu. Zábavní výbor si jej zvolil za řiditele a ten pak již sestavil zábavu na prvního listopadu v sobotu s pěkným programem.

Proslov — Živý obraz — "Kačenka", provedou Sokolky — "Veselí Josífkové" — Sokolové a jiní. Jeho zásluhou též se zaopatřily obrazy od Sokola Filipa ze Cedar Rapids z posledního sletu v Praze. Kdo se chce pěkně pobavit a vidět pohyblivé obrazy velikých slavností sokolských, nezapomeň se dostavit na prvního do Národní a vše to jen za čtvrták! Na zdar!

J. Záhořík.

Minneapolis, Minn., 28. září.

Píšu poprvé do našeho "Sokola Amer." Pravím poprvé, neboť jsem zvolen za dopisovatele a br. Uhlíř za náčelníka. Tyto dva úřady měl br. Fenel a ještě jiné dva a proto mu nebylo možno již delší dobu žádné zprávy o naší činnosti podati. Děkujeme našim bratřím za důvěru a slibujeme, že vždy se vši pílí pracovati budeme pro rozkvet a povznesení naší sokolské jednoty.

Dne 13. září byla pořádána sborem našich Sokolek zábava "Vinobraní", která se dosti dobře vydařila, neboť si naše Sokolky daly na programu záležet.

Schůze konává se každou druhou neděli, ale bývá velmi málo navštěvována. Jest netečnost našich bratrů a ukazuje malý zájem. Dobrá třetina jich vždy chybí. Jsem již delší dobu u naší jednoty, ale s lítostí musím říci, že naše Sokoly ještě všechny neznám. Povinností každého jest, nemůže-li býti jinak činným, aby schůzi jednou za měsíc navštívil, aby věděl, ož se jedná a aby sledoval pokroky těch činných a pak by zajisté i on sám tu lenost, kterou nazývá "stáří", se sebe shodil. Vypadá to u nás s tím evičením tak, jak si i jiní v dopisech stěžují. Nás je zde skorem 40 a evičí nás pouze 12. Chce-li být někdo "celým" Sokolem, tedy má cvičit aspoň prostná, nemůže-li, neb spíše, nechce-li cvičit na náradí.

Náš dorost pěkně pokračuje přičiněním br. Fenela. Jest jich ke 40 a mají každou neděli cvičení od 10. hod. dopol. Knihovna naše rozšířena o 45 svazků, které nám ochotně daroval náš krajan p. Smitka. Díky mu. A nyní k návštěvě veřejného bratří v Owatonně, Minn. Dne 20. září vylétli jsme z našeho hnízda navštívit a spoluúčinkovat u tamní jednoty. Den byl dosti pošmurný, ale v našich ňadrech a myslích bylo jasno, neboť každý se těšil na pozdrav a spáření bratří v Owatonně. V St. Paul spojili jsme se s tamními borei, načež jsme nastoupili další cestu. Vyjeli jsme ve 3 hod. odpoledne a cesta za veselé nálady uběhla velmi rychle. O 6 hod. blížili jsme se již k nádraží a z daleka slyšeli jsme náš pozdrav "Na zdar!" Přišli nám totiž tamní Sokolci a Sokolky naproti s hudbou a s nimi i mnoho lidí českého. Jak srdečné bylo uvítání, nemusím zajisté ani psát. Takovou upřímnost může mít jen národ český—sokolský. Všichni se vítali, jen mně se mnoho ku předu nechtělo, ačkoliv jsem měl z toho radost snad největší. Stala se mně totiž po cestě malá nehoda. Vítr si chtěl s mým kloboukem pohrát a vzal mně ho za jízdy s hlavy a již jsem jej nespáčil. Měl jsem trochu náladu pokaženou, ne k vůli tomu klobouku, ale že jsem musel pak při hudbě přes celé město "bez hlavy". Owatonské sestry odvezly si naše Sokolky v automobilech, zatím co my jsme si statečně vykračovali městem k síni, kdež nás starosta br. Sršeň upřímnými slovy přivítal. Pěkný dojem učinila na nás tamnější síň. Vše připravené jako k velké slavnosti. Po prohlídnutí všech památek šli jsme všichni k večeri.

O osmé hodině byl začátek cvičení: Prostná, všech Sokolů s tyčemi. — Prostná, Sokolek s činkami. — Cvičení na náradí, Sokolové Owatonna. — Cvičení na náradí, Sokolové St. Paul a Minneapolis. — Prostná s kužely, Sokolky Owatonna. — Cvičení s činkami, Sokolky Minneapolis. — Pak prostná, ze šestého sletu všesok., Sokolové St. Paul a Minnea-

polis. — Vše provedeno dosti zdařile až na nějaké to opozdění vzdor tomu, že bři. minneapolisští a st.-paulští se jen krátký čas připravovali. Ke konci pak živý obraz všech Sokolů a Sokolek na jevišti: Na jevišti byl stařec bílých vlasů a vousů i nařiká si, že národ český hyne a umírá. Dívka přijde k němu a stařec těší: "Nezoufej! Národ český nikdy nezahyne!" Vztáhne ruku řkouc: "Pohled' tamto!" — Opona se zdvihá a stařec vidí sbor mladých mužů a dívek, majících ruce zdvižené jako by k obraně vlasti české. — Stařec se slovy: "Již věřím!" klesá na koleno. — Pak ná-

na založení T. J. Sokol v Owatonna r. 1909 a mimo toho krásnou upomínku v srdci, která nikdy nevymizí.

Na zdar!

B. Tesařík.

Phoenix, Ariz., 29. září.

Dovoluji si sdělit zprávy ne sice uspokojivé, ale přec snad ne beznadějně. Dne 28. t. m., poslední to neděli v září, svolali jsme schůzi (vlastně sezval jsem bližší více asi k poradě než do pravidelné schůze). Sjelo se pět rodin a několik jednotlivců (to je většina usedlých krajanů v bližším okolí).

SOKOL TYRŠ A ODBOR SOKOLEK "VLASTENKA" VE WACO, TEX.

Od vrchu s leva na pravo: Sestry Julie Murasova, K. Millerova, A. Křenkova, M. Rafajova, G. Tatyřkova, R. Vařtálova, R. Jakubíkova, A. Celmanova, J. Šrubařova.

Bratři, od vrchu s leva na pravo: Marcoň, Křenek (cvičitel), Faltysek, Buňata (starosta), Krubert, Vaňa (cvičitel), Mazanec, Buňata st. řečník, Hošek organizátor. (Dole): Fišer, Tábořský, Hikel (místo-náčelník), Drha, Schiller, Celman (náčelník), Hurtik.

sledovala taneční zábava, která se protáhla dosti pozdě do noci. Na to si nás naši hostitelé rozebrali po čtyřech i více do svých domovů. Následujícího dne po společném obědu ještě si Sokolové a Sokolky zatančili národní tanec "Besedu", načež jsme nastoupili zpáteční cestu na nádraží, kam nás zase všichni doprovodili.

Na chvíli ztrávené v Owatonna nezapomenem nikdy. Kež by bylo více takových návštěv, kde by se lid český v Americe žijící lépe poznal navzájem i poznal ty své Sokoly! Každý jsme si přivezl krásnou upomínku — památný odznak

Od jiných obdržel jsem buď omluvu (jako zavodňování, což může být omluvou, neboť každý farmář má zde jistý čas vodu a ta mu jde tolik a tolik hodin a minut a nic více) a též dopisy. Po uvázení ujednáno odložití vlastní založení Sokola na dobu pozdější z důvodů: až se nás sejde více a dle mého náhledu — až se vše vyjasní, neboť též se to zdá býti překvapující a nedůvěryhodné tak naspěch sokolskou jednotu zaříditi, když již osm roků jsme zde beze všeho spolkování. Za to zase příští neděli na pozvání sjedeme se zas u jiného krajana (obč. Pavlišty) k sokolské besedě jak

to vlastně se může zvát. Snad přijdou zas ti, co nyní scházeli a počase doufám, že přec jednotu dostaneme dohromady. Předčítal jsem též dopis br. Buňaty o "Sokolství" v posledním čísle "Osvěty Americké" uveřejněný, neboť je jeho náhled mým náhledem a čas a poměry účinkují na Sokol, zrovna tak jako časové novoty na neomylnou církev katolickou! Nemyslím, že je to správné od těch, kteří byli Sokoly přes dvacet roků a teď' najednou, když není právě v místě 16 skutečných členů, vchnat těch 14 neb 15 i s celým dorostem do nedělních škol neb do Y. M. C. A. a jiných cizích společností. Jest také malichernou výmluvou, že není hned Sokolovna, zařízení, stejnokroje, nářadí moderní zvláště tam, kde jako zde celoročně pod stínem palem, fíků a jiných stromů se cvičí, jakož i beseduje daleko příjemněji, nežli na severu a východě ve vytopených místnostech!

Na zdar! Tvůj

Frank Halas.

Marshalltown, Ia. 30. září.

Poprvé přicházíme s několika řádky mezi velký kruh našeho Sokolstva a se zprávami trochu truchlivými jednou stranou a dobrými druhou. Mnoho bratří a sester zajisté četlo několik zpráv a dopisů o založení a přijetí do N. J. S. naší jednoty "Vrehlický v Marshalltownu". Tenkrát byla pochválena naše snaha a zajišťována nám byla dobrá budoucnost. Když jsme založili naši jednotu, naši bratři, ovšem, že ti starší, předpovídali nám konec nejdéle za 2 měsíce. Ale toho se asi nedočkájí, aby naše jednotu přišla v zánik proto, že starí chtějí všude míti vrch, ač často i nesprávně. A jen proto, že "tam a tam šlendriánství, humbug, nízké výdělkářství, sprostota nemůže míti dlouhého trvání, poněvač tam převládá živel sokolský", jak bylo v posledním čísle S. A., proto do nás se bušilo se všech stran, buď to vězeli v tenatách těch marshalltownských národních pracovníků, kteří národnost mají v kapse, protože za to se může koupiti vše, aneb postaviti se v odpor, ukázati jim naši mladou sokolskou hrud' a naše čisté čelo a jíti samostatně za cílem, jemuž jsme založení naší jednoty zasvětili. To jest pravda a tu budeme hájiti pokud živi budeme! A proto jen, že pravdu jsme vyhledávali a ji podporovali a hájili, byli jsme proti bývalému našemu vůdci a od té chvíle byla naše půda horkou. Starí drželi se statečně pohromadě a co jeden to všichni. A došlo to tak daleko, že chtěli dosíci rozbití naší jednoty, ale dnes mohou viděti jak málo moci jsou i s těmi soudky a 28 dollarů na bradla a všelijakou jinou podporou, a my třeba zůstali bez pomoci, bez místnosti, bez členů, udrželi jsme se, aspoň 8 z nás a dnes můžeme říci: my jsme Sokolové a chceme přinést naši jednotu vše, co nám bude možno. Aby bylo porozumění, vyložíme zkrátka. Při založení nám byla povolena síň budovy Č. S. P. S. k užívání. Potom nás začali píchati, až na konec nám jeden člen bez uvědomění řádu zakázal přístup do síně vůbec. Dlužno podotknouti, že to byl bratr od Č. S. P. S. a zároveň náš bratr sokolský. Policejní vůz automobilový pro nás poslal, když jsme šli přece do síně a cvičili. A to byla krásná chvíle, která se tak hned nesmaže z duše. Lehtali jsme trochu toho našeho koníčka a když jsme byli v nejlepší, zaračotali klíče v zámku, 3 policisté přišli, vzali nás s sebou, a museli jsme dáti \$25 záruky za každého. Ze soudu ale nebylo nic, protože nás soudce poslal domů, aby se ta záležitost vyřídila jinde. Na to jsme dostali my kopánek, totiž výlet ze síně Č. S. P. S., že nikdy více Sokol do budovy nesmí přijíti! Tak a to jsme byli všichni bratři! Všichni starí nám odešli do jednoho a zbylo nás 8 chudáků a Sokolů, kteří cítí sokolsky a nejen mluví o Sokolu! Zůstali jsme beze střechy, koníčka jsme museli vystěhovat a schovali jsme ho u nás v kolně, hrazda nám přišla, na níž jsme se tolik těšili, musel státi v koutě jako strašidlo. Ale my neztratili mysl. Kuli jsme plány jak a co, ale nemohli jsme najmouti žádnou místnost, tak jsme mysleli, že naše sokolování pověsíme na hřebíček přes zimu. Ale přeci hrazda

zde a my celou zimu necvičit? Ne. Postavíme si někde boudu. Tak slovo zde a slovo tam a našel se člověk, ne Čech, nikoliv a ne Sokol a ne národní pracovník, ale cizí muž, který jen má svoji soudnost a zná trochu Česťstvo marshalltownské a ten nám dává svůj lot při domku k dispozici, abychom si tam vytvořili nějakou boudu. A tak jsme jisti, že co nejdříve začnem stavět. Ale nejhorší jest, že všechno stojí peníze, a my nemáme, sami jsme moc chudí a ti podporovatelé jsou všichni pryč, tak musíme hledati podporu jinde. A tu, bratři, doufáme jen ve vás, až se žádostí přijdeme, abyste nám pomohli, aby naše jednotu v Marshalltown mohla svému poslání plně vyhověti. Opravdu, že v Marshalltown jest hůře, než na Balkáně! Myslím, že tento týden začneme, t. j. začátkem září a to bude ruch, 12 nás jest nyní, samých mladých a zdravých hochů, takže nás bude jako mravenců, až ten palác budeme stavěti. Doufáme, bratři, že všichni oceníte naši lásku k Sokolu a že podpoříte nás pokud Vám bude možno, abychom jednou mohli sami ovoce naší práce sbírat i jiným opět práci tu v heslo dáti.

Všichni jsme tak rádi, že budeme míti něco svého, nebudeme se báti, že nás někdo po bratrsku a podle znění stanov největší organisace podpurné — vyhodí! Na zdar!

Bohouš Prehal.

Chicago, Ill., 30. září.

Po dvouměsíčních prázdninách opětně započal ruch v naší tělocvičně a to dle záznamů lepší návštěvou, než léta minulá. Ve skutečnosti však hoši naši cvičili celé leto a to již ze zvyku a konečně se i připravovali na závody a veřejné Slov. Sok. Gym., Unie, které odbývány byly 21. září t. r.

Závody tyto velice, jak jsem pozoroval, sklámaly i pořadatele, což se nechá ale vysvětlit. Na ten den byla velká zima (důkaz že veřejné bylo odloženo) a konečně pozorují velkou liknavost mezi cvičícími. Dnes se již nehledí, aby družstvo dostalo cenu (to nemusí být), ale každý jednotlivý, aby dostal metál! Kam to spějeme? Co se týká počasí, také není žádnou omluvou a to proto, že sami jsme již prodělali závody v tělocvičnách, kde musil mít závodník připraven ten nejtěžší kábat a ještě evakal zubama. Jen více porozumění a více lásky sokolské a pak věřím a jsem si jist, že takové plané výmluvy přestanou. Však abych nezabíhal. Přikročím k hlavnímu jádru, které právě mě nutí abych psal vůbec.

Závody tyto odbývány byly v Atlas Parku na 40. ulici o 9. hod. ranní. Závodilo se ve třech odděleních a sice na hrazdě, koni na šíř, skok vysoký a vrhání koule 16 lb. pro vyšší oddělení, totéž střední oddělení, však vrh koulí 12 lb. a nižší oddělení na místo vrhu koulí přiděleno mělo bradla. Závody byly tajné, totiž každý závodník se dověděl až na závodisti jaké výkony budou. K vůli zajímavosti výkony ony vypisují. Oddělení vyšší: Hrazda. Při zák. vzepř. — toč v podp. v předu na zad — spád na zad do svisu vznes. v předu, vzepř. vzkl. — toč v podp. v předu na před — sešín na před prohnuté do váhy ve svisu v předu — svis v předu — vzepř. tahem souruč — podmet. Kůň: Dohm. pr. na pr. m. — l. na krk z náskoku. Přesh. odboč. v l. a kolo přednož. v pr. — po předu do vzporu v předu na m. — kolo odboč. v l. — kolo přednož. v pr. — přesh. odboč. v l. a spojitě přednožka v pr. po předu přes krk. Oddělení střední. Hrazda: Z kmihu. Vzepř. vzkl. — přemyk předem do svisu u předkm. 1 obr. v l. puštěním pr. ruky do dvojhmatu — výmyk zadem — 1 obr. v l. do vzporu v předu — sešín na před váhou do přednosu — svis — seskok. Kůň: Z přesh. únož. pr. vně. Kolo přednož. v pr. kolo únož. l. kolo únož. l. s 1 obr. v pr. do vzporu v zadu na m. — odbočka v pr. na zad. Oddělení nižší. Hrazda z kmihu: U předkm. 1 obr. v l. puštěním pr. ruky do dvojk. — vzepř. závěs pr. vně — přesh. únož. pr. na zad — toč v podp. v předu na zad — sešín na před do svisu střemhlav v předu průvlek do svisu střemhlav v zadu

zvolna, svis v zadu — puštěním pr. ruky dvojný obr. do svisu v předu — seskok. Kůň: Z přešv. únož. pr. vně: kolo únož. l. — přešv. únož. l. dovnitř, přešv. únož. pr. dovnitř — do vzporu v zadu — přešv. skrěmo snožmo na zad do vzporu v předu, odbočka v l. Bradla: Z náskoku vzpor — zák. vzpor lež. za rukama — zdvihem (naznačit stoj o ramenou) kotoul napřed vysazeně do výsedu roznož. před rukama — sesed přednož. v l. do vnitř s l. obr. v l. do vzporu lež. v př. — přešv. únož. l. na zad — seskok na zad Závodilo se tedy v jednom povinném výkonu a v jednom volném 50 bodů počet dosažitelný Jak jsem se již zmínil, tyto závody byly o polovičku méně zástoupeny jako předcházející, všech závodníků bylo 100 vesměs takřka jen jednotlivci vyjma dvou družstev ve středním a dvou v nižším oddělení. Nechci zabrat místa celým výsledkem a to proto, že snad bude uveřejněno i omezím se jen na naše výsledky: A sice ve vyšším oddělení získal 1. cenu Fr. Paul 49.5 bodů, 2. cenu Jos. Gaspr 43.7 bodů. Ve středním oddělení 1. cenu Fr. Krátký 42.6 bodů. V nižším oddělení 1. cenu Rob. Mlsek 41.5 bodů a 3. cenu Boh. Lebduska 40 bodů. Družstvo pak v nižším oddělení 1. cenu. Výsledek s kterým zajisté každý je spokojen. Celkem od nás se podílelo na oněch závodech 11 boreů. Příští neděli pokračováno veřejným a závodů dítek. Závody dětské, které pozůstávaly ve společném cvičení (závodit měl sbor proti sboru) se neodbyvaly a to proto, že jen náš cvičitel br. Stýblo byl sám přihlášen čili z 25 sborů jen jeden! Mluví samo. Po veřejném oznámil pořadatel výsledek závodů a rozdál ceny čímž den tímto ukončen. Pořadatelem, bych nezapoměl, byl opětně náš cvičitel br. Stýblo. Ku konci však za zmínku stojí co až zaráží. Pořádá-li cvičení slovanské združení zeje všude to prázdnotou. Kde jsou ti staří Sokolové? Snad ten cvičenec má být ve třech osobách? Méně mluvit a více práce! Na zdar! Franta Paul.

Long Island City, N. Y., 30. září.

Pospíchám napsat konečně něco veselého na co již všichni čekali jsme a to je, že náš Dramatický Odbor se dal do práce a bude dávat zajímavý kousek, jenž každého jistě pobaví a to bude: "Honba za ženichem aneb Koukal a Lenka". A co nás dále těší, že náš starý vysloužilce br. Al. Wokál si vzal za úkol našemu Dram. Odboru vypomáhat. Jest nám ovšem velice milé a zajisté mu budou bratří povděční za jeho ochotu, již nám chce prokázat ku zvelebení naší jednoty. Na zdar mul! Představení se odbývá, dne 2. listopadu i doufám, že ani jeden bratr z naší jednoty tam nebude scházet, ano i své přátele s sebou přivede.

Náš zástupce do sjezdu se navrátí a nám též zprávu podal a jak již jsme se dočtli o průběhu sjezdu ze zápisů v celku v "Sokole", byly zvěsti ty jen mile přijaty dojista i jinde, nejvíce nás těší krok za účelem sloučení všeho Sokolstva českého a pokrokového v Americe, to jest že konečně jsme se dočkali toho, na co jsme nejvíce čekali a co by nám bylo nejmilejším a všech nás k radosti.

Dne 27. jsme měli pořadové ale málo Sokolů se dostavilo, ač obslání byli všichni, tak nevím jak se budou pak vymlouvat před stížním výborem. Na to musím též upozornit liknavé, že máme rozumné bratry v tomto výboru a že vědí co mají dělat a co správné či nic. Již se blíží ku konci roku a též v listopadu je nominace nových činovníků. V naději, že se dostavíte a každý nějakého úřadu se chopíte a tím pokračování schůze bude v čas umožněno, jsem Váš s pozdravem: Na zdar! Jos. Koutník.

Cleveland, O., 1. října.

Chci dostátí povinnosti jako dopisovatel a podám stručně zprávu o mimořádných závodech a veřejném v Detroit, Mich., 2. a 3. srpna jakž pořádány byly Župou Severovýchodní, tak aby ti bratří, kteří se nesúčastnili, věděli to nejhlavnější z

celého průběhu. Župní výbor přišel k tomu náhledu pořádat závody, když mnoho jednot povělo si v nečinnosti a právě tím se myslelo, že vyvolá se větší činnost a lepší zájem o věc sokolskou vůbec. Určeno místo Detroit, protože poslední závody se pořádaly zde v Clevelandě, a pak že jsme pozorovali v Detroit jednu jednotu totiž Sokol Budivoj úplně v nečinnosti i domnívali jsme se, že takový počin jednotu onu, vlastně členstvo její ze spánku probudí. Nastal den 1. srpna kdy clevelandské jednoty, totiž Sokol Nová Vlast a Sokol Cleveland a dva bratři z Pittsburgu od Sokola Říp v počtu 55 členů a Sokolek vypluli v 9:30 po lodi od břehů clevelandských. Každý zaujal své místo, a v plavbě za veselé nálady bylo pokračováno. Všude slyšeti česky mluvit a české písně a když se kolem nás seskupilo anglické obecenstvo tak jsme jim zapěli v anglické řeči "Kde domov můj". Za pěkné plavby lod' nás rychle unášela k břehům detroitským. Konečně o 5. hod. odpoledne jsme dorazili do přístavu Detroit kde nás již očekávali bratři J. Fryš, V. Vozka, Běchyně a ještě několik Sokolů, jichž jmen jsem si nezapamatoval. Vím, že tam bylo několik bratří také Sokola Budivoj; bylo to srdečné uvítání a bratrské shledání. Na to výbor hned se chopil práce a rozdělval kam kdo má být ubytován, většina Sokolů šla do místnosti Sokola Budivoj a Sokolky na západní stranu kde byly ubytovány v soukromných bytech. Musím doznat, že byla práce velká pro ubytovací výbor, zvláště br. Vozka, jako předseda toho výboru zasluhuje uznání za jeho námahu. Neměl by však závodník být zvolen k takovým pracem, neboť mu čas nedovoluje vedle jeho občestvosti, aby se mohl k závodům řádně připravit a i nemůže si dopřát žádoucího klidu, jakž závodník potřebuje. Večer v 8 hod. byl uspořádán večírek na uvítání hostů u Sokola Podlipný, br. J. Fryš předseda pořádajícího výboru několika slovy uvítal přítomné a přál jim nejlepšího zdaru na poli sokolském. Bratři a Sokolky nově založené jednoty Saginaw se také večírku účastnili. Co se bratři a Sokolky bavili a seznamovali soudecové na jiném místě schůzi odbývali, kde se radili o závodním řádu a vybírali závodní cvičení povinná. Závodníci počali záhy opouštět místnost, aby si mohli ještě trochu odpočinout a náležitě k závodům připravit. Závody byly stanoveny na 7. hod. ráno v Shaffrově zahradě. Již před 6. hod. ráno se bratři scházeli u Sokola Podlipný a v 6:30 se vyjelo společně na závodníště, tam než se vše připravilo bylo 8 hodin a tu se počalo závodit. Velká většina mladého členstva se závodů účastnila, byli ti, již prvně měřili svoje síly, tak že bylo těžko vědět kdo si asi cenu odnesl; viděli jsme některé bratry, že se drželi dobře na nářadí, ale ve skokách a v jiných body ztráceli. Bylo jich velice málo, abychom mohli říci, že jsou vycvičení na všem nářadí, stejně tak i ve cvičeních prostých a prostných pozorovali jsme, že mnoho cvičenců používá v tělocvičnách svého koníčka totiž jedno oblíbené nářadí, a to má mnoho špatných stránek, tak že u cvičence toho druhu pracují jenom některé svaly, potom lid vidí u takových cvičenců vždy jedno a to též a pak dostavuje se jen špatný výsledek o závodech. Po závodech členů byly závody Sokolek, potom se odbývaly zkoušky Sokolek a Sokolů na prostná a tím první den slavnostní skončen. Jenom bratří soudecové se znovu pustili do práce, totiž počítání bodů, co se protáhlo dlouho do noci, a druhý den ještě dopoledne a body přece ještě správně spočítány nebyly.

V neděli by stanoven průvod na 12. hod. a vyšlo se o něco později, pochodovalo se asi půl hodiny za veselé hudby, která nás dobře udržovala v kroku za zvuků sokolských a národních pochodů. Obloha byla již od rána zamračená a právě na cestě nám déšť skropil trochu prach, ale v pochodování bylo pokračováno až k místu kde byly objednané pouliční káry, které nás vezly asi 15 minut, a pak zase se pokračovalo pochodem dále, až na místo, kde byl volný pochod. Sokolky a Sokolové po krátkém oddechu počali se

přestrojovat do cvičebního obleku a připravovat se k veřejnému vystoupení.

Cvičení zahájeno asi ve 3 hod. děvčata a chlapečci Sokola Podlipný, vystoupili společně a přečvičili 3 oddíly prostných, děvčata s kruhy zdobenými národními barvami a chlapečci s činkami; cvičení provedeno dobře a obecenstvo dalo projev souhlasu hlučným potleskem na jevo což potěšilo velice br. Levého cvičitele. Br. Berka navštívil za krátký čas Sokolky Saginaw 2 oddíly prostných s dlouhými činkami a na jejich první vystoupení před tak velkým shromážděním vedly si velmi dobře.

Cvičení Sokolek Nová Vlast a Cleveland z Clevelandu získala největší bouři potlesku za takřka bezvadné provedení 3 oddílů prostných s dlouhými činkami.

Na to vystoupilo přes 40 Sokolů ku prostným, cvičení se všeobecně líbilo, sám nemohu tak přesně posuzovat neb jsem byl v řadě cvičících.

Následovaly Sokolky Sok. Podlipný a přesně provedly 3 oddíly prostných s dlouhými činkami, cvičení bylo zdařilé naprosto.

Na ukončení programu dvě družstva cvičila na hrazdě a bradlech, vím že dostavila se již únava všech, ale zase musím opakovat co již jsem dříve řekl, že si každý cvičenec má vybrat takové výkony, aby je mohl ladně a s elegancí provádět. Většinou se stává, že takové nejisté provedení pak více věci naší výchovné škodí, nežli prospívá v posudku lidu, o odborníku ani nemluvě. Pak byl nástup společný a rozdávání cen, při čemž br. J. Fryš promluvil k borečům, aby každý byl hrđým na svoji cenu a svoji práci, vyzýval je, aby svému poslání v řadách sokolských zůstali věrní, tak aby příště ještě větších úspěchů si dobyli. Zároveň vybízel přítomné přátele Sokolstva, aby vždy rady sokolské všemožně podporovali. Na to ceny rozdány a pak následovala volná zábava celé sokolské rodiny. Průběh celkového uspořádání byl uspokojivý. Na zdar! Leo. Všeťečka.

Chicago, 5. října.

Oslava 25letého trvání T. J. S. Praha odbývaná v sobotu, 4. října t. r. nevydařila se ani po stránce mravní, ani po oné hmotné. Toto tvrzení mé je v odporu se zprávou denním tiskem přinesenou. Neshody té nejsem však vinen — mnohem raději bych psal: zdar povšechný korunoval oslavu tu. Příčinou neshody je to, že zpravodaj veřejného časopisu vidí pouze líc a popisuje pouze lesklou hladinu, jak se jeví u podané příležitosti, kdežto já si umínil ukázat také rub. Neměl bych to dělat, neboť' mohu s jistotou očekávat výčítku, že jsem také nekonal svou povinnost — že teprv když jsem dostal "kožený medál" a tomu již skoro rok zase pozvolna jsem se začal hýbat. (Medál — skutečně kožený, výroby to mistra sedlářského br. Studničky, jsem dostal u příležitosti 45. narozenin v loni, když stará garda přišla mne překvapit a vytáhla mne z postele). A rozhýbal jsem se tak, že jsem i do cvičení chodil a při oslavě, již chci popisovat, také na jeviště vystoupil s prvními svými cvičenci Prahy. Pilným jsem byl u Plz. Sokola. Tímto mým přiznáním se k nečinnosti chci otupit předem hrot zasloužené výčítky, nevím však podaří-li se mi to, neb nebude-li vynalezena nějaká ostřejší, které nemohu v této chvíli špičku ulomit. Ale at' je jak chce, svědomí mé jinak je čisté a bude-li potřebí dovedu lehce a jasně odůvodnit příčinu svého vzdalování se další práce. Nerad bych to však učinil — nevypadalo by to v tisku moc pěkně.

Čím to, že "Oslava" nedopadla jak se očekávalo? Proč ani ne po stránce hmotné když na výboru byli staří, zkušenější pracovníci: L. Široký co předseda; B. Hopp co tajemník; V. Hauser co pokladník; Vác. Klaus, Otto Ratchovský?

Br. K. Koleno, cvičitel, ten si rovněž může směle umýt ruce a může s dobrým svědomím prohlásit: vykonal jsem co

bylo v mé moci, k navštěvování cvičení nemohu nikoho nutit. Jak jinak mohl bych svůj úkol plnit, kdyby návštěva cvičírny členstvem byla mně a dorostu povzbuzením. Z toho snadno poznáme kde je kořen nezdaru "Oslavy". Členstvo se nedalo vyrušit z klidu, ani přípravami, ani oznámkami, ani zvláštními pozvánkami, ani pestrostí programu a vyhlídkou na pobavení se. Výbor schválně vybral k Oslavě sobotu, aby se členové mohli bavit do rána. A tu mne možno s výhodou použití několik slov z řeči br. Jos. Čermáka:

"Hanbou musí to být těm, když se pod prapor sokolský postavili a cvičírně se vyhýbají. Jak možno očekávat podporu veřejnosti vznešené věci sokolské, když členové jsou k ni lhostejní a nestydí se to nedodržování povinnosti dobrovolně na sebe vzaté, na jevo dáti."

A bratr účetník Míka přednesl ve své zprávě číslce, které mne zarazily, jimž nechci věřit a o jejichž správnosti se chci napřed přesvědčiti na vlastní oči než je zde uvedu. Za prostudování stoji a mým umyslem je upozornit na ně činovníky, a až by jejich rozbor řádný učiněn, předložit je každému členu s dobrozdáním. To snad by pomohlo k provedení nějaké nápravy. Každý čtenář vystihuje snad z předeslaného, že účast na Oslavě nejen se strany obecnstva, ale i členů samotných nebyla taková jaká měla býti. Proto také program nemohl být zahájen krátce po 8. hodině, čekalo se tedy trpělivě a když k 9. hod. hlediště bylo na dvě třetiny zaplněno, přikročilo se k provádění programu. Starosta Fr. Havlík uvítav shromážděné představil Sokolici Kláru Jírovou a táž přednesla báseň obsahující mnoho krásných povzbuzujících slov jako: "O, Sokol náš by nebyl Sokolem, by malátně snad kles v půl cesty, jen dál, jen ku předu, jen výš a výš . . ." Kéž by se ujala tato slova a bylo dle nich jednáno. Když dozněl potlesk zasloužený, provedly mladší Sokolice tanec mazurkový, sestavený br. J. Čermákem. Vzduch rychlému tempu složitě to cvičení provedeno zdařile. Zakončeno bylo pěknou skupinou a diváci neskrblili pochvalou. V slavnostní řeči br. Jos. Čermák ukazoval na důležitost výchovy tělesné v národě našem obzvláště. Privil mezi jiným když Němci uznávají tělocvik za jeden z nejdůležitějších prostředků k výchově zdravých, silných mužů, kterými by mohli podmaňovat, utlačovat slabší sousedy, proč by se neměl tužit lid český, jenž nechce si nikoho podmaňovat, jenž chce jediné svobody se dobyt?" Pak vysvětloval jak pěstěním těla upevňován je i charakter a na konec oznámil jména těch členů, kteří svým 20letým nepřetržitým členstvím jsou oprávněni dle stanov k záslužným listinám. Jsou to: Josef Zapotocký, Tom. Houser, M. Fenel, Ant. Dubský. Řeč br. Čermáka byla vyslechnuta s pozorností a souhlas s vývody jeho projeven nejednou potleskem. Na to předstoupila četa prvních cvičenců Prahy. Byli v ní: V. Hauser, L. Široký, Voj. Hyněš, Voj. Pekař, Jos. Slavík a níže polepsaný. Cvičili s tyčemi a jak mi bylo do očí tvrzeno se všech stran, velmi dobře. Když jsme odcházeli bouřil síní potlesk a ne jeden z diváků přiznal se, že při pohledu na nás oči zářily radostí jak nám to dobře šlo. Pak jsem byl zpět vyveden na jeviště a tu mi cvičenci podali krásnou kyticí se stuhami na nichž zlatým písmem bylo věnování. Br. L. Široký měl při tom menší řeč a pohnut tímto projevem loyálností nemohl jsem ani řádně poděkovat. Starostka Dámského odboru, sestra A. Lisá, v delší řeči vzpomínala sletu a hostů na něm, a popírala tvrzení, že česko-americká větev usychá. I její řeč byla provázena potleskem.

Cvičení prostná Sokolů byla též pěkná a ještě lépe by byla vynikla, kdyby jen cvičenců bylo více. Cvičení byla zakončena skupinou. První z hostů sokolských, který předstoupil předněti zdravici byl br. Čičovský od Čes. Nár. Sok. Pokrok. Zakončil blahopřáním přáním spojení se Sokolstva. Br. J. Vlach od Sokola Havlíček-Tyrš měl delší řeč. Za Plzeňský Sokol gratuloval br. J. Čermák (br. J. Šiman byl

na cestě do síně zdržen). Za Sokol Slávský promluvil br. B. Háek. Byly tu zastoupeny ještě tyto jednoty: Tábor, Oak Park, Rozvoj, Slovenský Sokol, jehož zástupce br. Budza dovolával se podpory českých Sokolů. Pak přečten dopis Střední Župy a br. V. Klause. Tento nemohl oslavě být přítomen, neb noha, již si pošramotil před nějakým časem ve cvičení, není ještě úplně zhojena.

Cvičení s tenisovými pákami staršími Sokolicemi provedená svědčila o svědomitém na cvičení a proto byla přijmána s vděkem obecně. Cvičení tato byla též sestavena br. Čermákem. Fraška, již sehrál divadelní odbor byla, šetrně řečeno, nevhodnou jak svou hodnotou vnitřní, tak svou rozvláčeností. Patří k Sylvestriádě a ne k tak vážné příležitosti jakou je oslava 25letého trvání. Uznávám dobru vůli odboru pobavit obecenstvo, ale mělo být vybráno něco případnějšího. Cvičení na bradlech odpadlo a program zakončen obrazem sestaveným ze žactva a dorostu. Než obraz byl odhalen oponou, měla Sok. Kofínková ml. proslov. Aby obraz byl působivější zapáleno též bengálské světlo. Opona musela býti dvakrát zdvihnuta, což zajisté mluví o dojmu, jakým obraz na přítomné působil. Hned na to nastalo odklizení židlí z hlediště a hudba začala si dobývat přízeň tancechtivých. A nemusela se moc namáhat, kolo bylo hned plné a tančilo se až do třetí hodiny ranní. K oslavě dostavil se také br. Rud. Hopp a z Glendora, Cal., a byl uvítán v kruh bratrský velmi vše. Br. Hopp byl jedním z prvních cvičenců. Do Kalifornie odstěhoval se před několika roky k vůli zdraví. Chtěl s námi cvičit, ale vlak se zpozdil a přivezl ho do Chicaga o několik hodin později.

O kuchyň staraly se opět naše Sokolice.

A nyní důvody k mému nároku shora vedenému. Ve schůzi obesané na 1. října dostavilo se 25 bratrů činovníky v to počítaje i členy pořadajícího výboru. Z toho měl být zvolen pomocný 15členný výbor. Jednota čítá skoro celých 200 členů a nemohla postavit četnu ku gymnastickým závodům a s bídou stlačena četa k tomuto veřejnému vystoupení. A kolik členů celkem bylo přítomno oslavě? Třetina? Váhal bych se na to vsadit. Byl také vydán dodatek k památníku, jsou v něm popsány udalosti za minulých pět let 1908—1913. Končím s přáním, bych, až se odhodlám k napsání jiného dopisu do našeho "Sokola", nenašel víc ty černé okuláry, bych mohl vidět vše v různovějších barvách. Jen dál, jen výš! Na zdar!

T. Vonásek.

PODĚKOVÁNÍ.

Děkujeme bratrským jednotám, které nám udělily podporu na stavbu naší tělocvičny v Záblatí u Bohumína, rakouské Slezsko v Evropě.

Bratrská jednota Sokol Havlíček-Tyrš, Chicago, 48 K.; bratrská jednota Sokol Slávský, Chicago, 20 K.; bratrská Tělocvičná Jednota Sokol San Francisco, Kalifornie, 10 K. 29 h.; T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., 5 K.

Vzdáváme Vám bratři náš sokolský dík a zdravíme Vás sokolským Na zdar!

Za Tělocvičnou Jednotu "Sokol" v Záblatí u Bohumína Franta Páral, náčelník. Karel Míček, starosta.

VI. SLET V POHYBLIVÝCH OBRAZÍCH

zapůjčí za mírný poplatek

FRANTA FILIP,

Security Savings Bank, Cedar Rapids, Iowa,

zástupce br. Rafaela Szalatnay-e.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, 29. září.

Schůzi zahájil starosta br. K. E. Hrbek u přítomnosti 9 členů; bratři J. Pavlík, M. Grabenstein omluveni, že nemocni. Za prozatímního tajemníka zvolen St. Kostka.

Zápis z minulé schůze přijat až na tiskovou chybu ve finanční zprávě.

T. J. S. Hawthorne zasílá dopis, jenž byl přijat a jednatel má odepsat.

T. J. S. Little Ferry zasílá dva dopisy. Na první má jednatel odepsat. V druhém žádán jest Výk. Výbor o zaopatření cvičitele, který by jim vypomohl, jelikož nyní žádného cvičitele nemají. Má býti dopsáno Župě Východní, aby se tak stalo.

T. J. S. Shiner, Tex., zasílá zprávu a poplatek za třetí čtvrtletí 1913.

Br. Jos. Čermák zasílá dopis, v němž oznamuje, že zaslal bedničku se štočkami do Prahy; dopis přijat a jednatel má zaplatiti účet, jenž zní na 75 centů.

Br. Dr. J. Rudiš-Jičínský zasílá dopis, v němž žádá o zaslání brožurek "Our Aim, Task and Goal" Č. O. S. do Čech. Dopis přijat a jednatel má odepsat.

T. J. S. Ennis, Tex., žádá Výk. Výbor o duplikát diplomu, jelikož jim originál shořel. Dopis přijat a má být vyhověno.

Přijata zpráva ze závodů Župy Západní pořádaných v srpnu t. r. v Plattsmouth, Neb. Příjem obnášel \$900.50, vydání \$811.05, čistý výtěžek \$89.45. Jednatel má požádati pořadající výbor o vysvětlení ohledně dekorace a hodinek, což bylo při závodech upotřebeno; účet bude přijat po vysvětlení. — Též zasílají účet, který zaplatili soudečím a počtářům, znějící na \$151.25, jenž byl poukázán k výplatě.

Župa Jižní zasílá \$25.00 co splátku na dluh.

T. J. S. Waco, Tex., zasílá dopis, v němž oznamují, že byli náležitě uvedeni do N. J. S. br. Hoškem.

Záležitost br. Hoška a T. J. S. Žižka, Dallas, Tex., odložena do příští schůze, protože dopis nedošel, pouze telegram.

Výbor Panamské výstavy zasílá dopis, v němž žádá Výk. Výbor o udání jmen nejbližších jednot, aby braly podíl na slavnosti. Dopis přijat a má býti vyhověno.

T. J. S. Praha, Chicago, zasílá dopis a žádá záslužní listy pro některé bratry, jež jim však nemohou býti povoleny, neboť bratři oni nepatří tak dlouho k N. J. S., jak se br. jednatel přesvědčil.

Ze sletu všeslovanského z Prahy zasílají diplomy a ceny pro všechny závodníky, které br. jednatel hned rozeslal všem jednotám, jimž patří. Též zasílají věnce a diplom pro Národní Jednotu Severo-Americkou, kteréhožto tělesa zde nestává. Tyto věci zaslány byly zpět do Prahy.

Následující jednoty žádají záslužní listiny pro dvacetileté členství: Sokol Chicago pro br. K. Bareš; Jednota New York pro bratry: Jos. Bačkora, Jos. Bernard, Jos. Šašek, Vác. Švec, Jan Malota; T. J. S. Čechie, Chicago, pro bratry Jan Churaň a Jos. Jirásek.

T. J. S. Waco, Tex., zasílá dopis, v němž oznamují zvolené činovníky.

Dán a přijat návrh, aby se celý majetek N. J. Sokolské sepsal a zpracován byl dva opisy; jeden aby byl zaslán novému Výk. Výboru do Chicaga a druhý by si podržel starý V. V. v New Yorku. Na výbor onen zvoleni následující bratři: K. E. Hrbek, Fr. Bartůněk, Jan Černý a Fr. Lier.

Dále dán a přijat návrh, aby bylo zrušeno usnesení sjezdu, aby všude kde v stanovách jest pečet' bylo razítko, což

by byl nesmysl, neboť razítko jest nástroj, kterým se pečet' tvoří.

Následující účty odkázány k vyplacení: Za 150 výtisků brožur br. Fr. Lierovi \$95.00; oznámka do časopisu pro těsnopisce na sjezd \$1.00; za expres zaslání peněz pro jednatele do sjezdu do Baltimore \$1.20; za štočky, Franklin Engr. Co. pro Sokol Amer. \$9.47; Národní Tiskárna za Sokola Amer. za září 1913 \$360.10; rozeslání brožur br. Dr. J. Rudiš-Jičínským \$5.00; za štočky Commercial Engr. Co. pro Sok. Amer. \$10.75; za express bedničky do Čech od br. Čermáka 75c; za rozeslání obdrženejch cen z Čech pro členy 90c; ceny pro Župu Západní na závody \$4.40; br. Fr. Lierovi za 240 diplomů pro V. V. \$34.25.

Jednatel ohlašuje, že zaslal jednotě Ord, Neb., a jed. Oak Park tiskopisy.

Následující jednoty zaslaly poplatky: T. J. S. Hawthorne, Ill., do fondu pro sjezd \$4.20; T. J. S. Ennis, Tex., \$1.00, Sokolky Libuše, Crete, Neb., \$1.75; za ohlášku v Sok. Amer. \$8.00; T. J. S. Black Wolf, Kans., \$660; T. J. S. Vrchlický, Marshalltown, Ia., \$9.40; T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., \$30.90; T. J. S. Westfield, Mass., \$13.60; T. J. S. Oakland, Cal., \$7.60; T. J. S. Edwardsville, Ill., \$6.50; Sok. Jed. Blesk, Baltimore, Md., \$67.70; splátka na dluh od Župy Jižní \$25.00; T. J. S. Owatonna, Minn., \$12.00; T. J. S. Fuegner, Long Island City \$22.50.

St Kostka, proz. zapisovatel.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC ZÁŘÍ 1913.

Září	Příjem.
3. Za tiskopisy od Župy Severo-východní.....	\$ 4.00
9. Za těloevič. knihu, J. Harasta, Binghamton, N. Y.10
13. T. J. S. Hawthorne, Ill., do fondu na sjezd.....	4.20
13. Předpl. na S. A., Štěp. Huska, Chicago.....	.75
13. T. J. S. Karel Havlíček Borovský, Ennis, Tex.	1.00
14. Za těloevič. knihy, br. Hrbek od D. A. S., N. Y.	4.15
14. Za knihu "Těloevik", br. A. Hrbek od D.A.S., N.Y.	2.00
18. Předpl. na S. A., F. Hrnčíř.....	1.00
18. Sbor Sokolek Libuše, Crete, Neb.....	1.75
18. Předpl. na S. A., Bož. Blodková, Mor. Ostrava....	1.00
19. Předpl. na S. A. a staré roč., Old. Vojtíšek, Riza, Rusko	4.12
22. Za ohlášku v Sok. Amer.	8.00
22. T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kans.....	6.60
22. T. J. S. Marshalltown, Ia.....	9.40
22. Za knihu "Těloevik" od Slov. Sokola, N. Y.	2.00
23. T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.....	30.90
23. T. J. S. Westfield, Mass.....	13.60
27. T. J. S. Oakland, Cal.....	7.60
29. T. J. S. Edwardsville, Ill.....	6.50
29. T. J. S. Baltimore, Md.....	67.70
29. Splátka na dluh od Župy Jižní.....	25.00
29. T. J. S. Owatonna, Minn.....	12.00
30. T. J. S. Fuegner, L. I. City, N. Y.....	22.50
	\$235.87
Hotovost z minul. měsíce.....	3,823.88
Úhrnem	\$4,059.75

Září

Vydání.

5. Pořad. S. A. za měsíc srpen, Dr. J. Rudiš-Jičínský.	\$35.00
5. Pořad. S. A. za měsíc srpen a obrázky pro S. A., br. Jos. Čermák	27.50
5. Za cestovné do sjezdu N. J. S. sestře A. Veselé....	8.00
5. Za cestovné do sjezdu N. J. S. sestře M. Šimunkové	8.00
13. Za oznámku 'Hledá se těsnopisec', Hlas Lidu, N.Y.	1.00
13. Za štočky pro S. A. ze dne 30. čer'ce, Com. Art Engr., Cedar Rapids	5.05
13. Za obrázky pro S. A., 30. srpna, J. F. Malý, Chicago	7.20

13. Za tišok papíru s ohlav. pro red. S. A., Star Print., Cedar Rapids	3.00
13. Za 6575 výt. S. A. s pošt. a výpr. pro srpen t. r., Národní Tiskárna, Chicago	368.33
30. Pořad. S. A. za měsíc září, Dr. J. Rudiš-Jičínský.	35.00
30. Poř. S. A. za září, br. Jos. Čermák.....	25.00
	<hr/>
	\$523.08

Příjem \$4,059.75
Vydání 523.08

Hotovost \$3,536.67

Fond pro příští sjezd v Clevelandu, O.....	\$371.49
Fond pro příští běh cvičitelský.....	54.85
Základní fond N. J. S.	300.00
Fond úrazový	500.00
Fond pro Ústř. Matici Školskou v Čechách..	7.20
Záloha na náradí u jednot.....	600.00
Půjčka u žup. výborů.....	74.75
V rukou V. V. úřední dluhopisy (noty) za rozličné přís.	1176.80
Na Union Dime Savings Banku.....	\$1,000.00
Na Emigrant Industrial Savings Banku.....	2,000.00
Hotovost v pokladně V. V.	536.67
Úhrnem	\$3,536.67

Poněvadž až dosud jsem žádných čtvrtletních zpráv neobdržel, žádám bratry, by tak ihned učinili a zároveň se zprávou příspěvky zaslali. Která jednotka tak neučiní do 30 dnů, bude dle stanov N. J. S. suspendována. Doufám, že k tomuto kroku bratři tajemníci nedají dojiti a zprávy a příspěvky ihned zašlou.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

Plattsmouth, Neb., 8. září.

Podáváme výkaz a zprávu ze župních závodů odbývaných v Plattsmouth, Neb., ve dnech 15., 16. a 17. srpna t. r.

Příjem:

Vstupné	\$134.05
Zmrzlina	64.75
Za nápoje	701.70
	<hr/>
	\$900.50

Vydání:

Hudba	\$104.00
Divadelní představení	28.20
Tisk, oznámky a lístky.....	44.65
Pivo, doutníky a sodovka.....	322.10
Hotel pro Sokoly.....	20.25
Led	10.15
Dekorace	71.35
Jídla pro Sokoly a zákusky.....	116.10
Stráž	10.00
Zmrzlina	29.50
Dovoz	2.00
Práce a rozličné.....	21.60
Hodinky	8.00
Za půjčku sedadel a stolů.....	22.25
Mléko90
	<hr/>
	\$811.05

Úhrnný příjem \$900.50
Vydání 811.05

Čistý výtěžek \$ 89.45
Vyplaceno soudcům a počtáfům..... \$151.25
Poloviční výtěžek V. V..... 44.72
Výkonný Výbor dluhuje Sokolu Plattsmouth, Neb.... \$106.53

Závodní Výbor.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.,

of Sokol Americký, published monthly at Chicago, Ill, required by the Act of August 24, 1912.

Note.—This statement is to be made in duplicate, both copies to be delivered by the publisher to the postmaster, who will send one copy to the Third Assistant Postmaster General (Division of Classification), Washington, D. C., and retain the other in the files of the post office.

Editor: Jos. Čermák, 1641 S. Millard Ave., Chicago.

Managing Editor: Dr. J. Rudiš-Jičínský, Cedar Rapids, Ia.

Business Manager: Jan Černý, 431 E. 71st St., New York.

Publisher: National Printing & Publishing Co., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago.

Owners: (If a corporation, give names and addresses of stockholders holding 1 per cent or more of total amount of stock.) United Bohemian Gymnastic Association of U. S. A.

Known bondholders, mortgages, and other security holders, holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities: None.

Average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date of this statement. (This information is required from daily newspapers only.)

National Printing & Pub. Co., per Geo. Mach, expeditor. Sworn to and subscribed before me this 27th day of September 1913.

Jos. L. Voborsky, Notary Public, Chicago, Ill.

My commission expires March 15th, 1917.

LISTÁRNA REDAKCE.

R. M. C. Nemístné výtky již mnoho zavinyly. Nejlépe vidět nyní v Texasu. Pomluva pak Sokolu sluší prapodivně! Jednota v Shiner se rozešla, v Granger náradí stojí někde v koutě, v Hallettsville se nepracuje a v Galvestonu jest rovněž "po slávě". Bývalý společný cvičitel odpočívá na vavříkách.....

Marek, N. Y.: Viz redakční o té věci.

E. Z., Newark, N. Y.: Nezbyvá nám tolik místa, aby o jedné a téže věci psali tři a vždy stejné. Nediv se tudíž, že jsme odložili.

J. P., Chicago: Naší vinou není. Měli jsme pravdu a opatření žádná ani nyní, žel do budoucna se nestala. Druhé dokazuje jen, že porozumění věci naší, jak by toho zasluhovala není. Jsou mnozí, již ještě dnes pohlíží na spolky sokolské, jako na spolky bujných a veselých lidí, aneb namnoze jako na spolky, jež jsou snad jen pro pouhou zábavu a sport.

K. L., Detroit, Mich.: Jestli drobnohledem se zjistilo, že poměr ten jeví se jednoho bacilla škodného ku dvaceti neškodným, radili bychom, aby jste vožu ze studně té nepili, třeba na chut' i na pohled zdála se dosti dobrou. Tak povstává tyf.

Lankin, N. D.: Přáli bychom si, aby Sokol i tam u vás se uhnízdil, ale nevěříme, že bez cvičení by šlo a bez cvičitele! Získati podobnou, dobrou sílu bylo by nejlépe a pak působiti na dorost váš.

Nespokojený: Přečti si stanovy, str. 64., pak ještě jednou to co nám vytýkáš v dotyčné úvaze a jsme si jisti, že někomu řekneš hodně silné slovo—porady, ale my to nebudeme.

Br. F. K. Šnepp, Moskva: Díky za milou vzpomínku. Pošli mi svoji adresu, bych mohl odpověděti — psal jsem jednou, ale zdá se, že list nedošel. č.

V., Cleveland, O.: Bratře drahý k vůli tomu se nerozčilujeme a jsme si jisti, že by také Perrymu, kdyby byl mezi vámi, bylo zcela lhostejné.

Š., na Rusi: Díky za slova povzbuzení. Těšíme se na nějakou práci Tvou do čísla prvního nového ročníku. Nezapomeň.

Tazatel v O. Neb.: Otylostí zoveme rozmnožení tuku, jak podkožního, tak i onoho, jenž v útrokách a dutinách tělesných v normálním životě v skromném množství se nalezá.

New York: Kdybys neposlal výkaz nevěděli bychom ani, že v Plattsmouth, Neb., byly závody!

M. W.: Vysvětlili jsme dopisem soukromým. Každé malé dítě vidí a musí vidět, kdo na záznamech jest podepsán. Zápisy sjezdové jsou v Baltimore opsány br. Špalkem druhým tajemníkem pro list zvláště, za což mu jen vděčíme! Br. Hrbek přečetl v korektuře s námi a tu i jemu dík. Od schůze ke schůzi zápisy se čtly a přijímaly. Nepravdy Tvoje jsme jednoduše škrtili.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

— Do Sok. Jed. Blesk v Baltimore přijati byli: Štěpán Tůma, Ed. Neubauer. Vyloučení: Fr. Drnec a Fr. Český.

— Do T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., přijati byli: William Dytrt, Fr. J. Chramosta, K. J. Jonáš, Jan Cimburek, V. Bezděk; s přestupní listinou přijat K. J. Jadrníček; s legitimační listinou z Čech přijat Emil Tůma. Odstoupili: Vác. Síla, Jan Hac, K. Fikejs, L. Štusák.

— Do Sokola Cleveland přijati byli: Fr. Kunášek, Lud. Světlík.

— Do T. J. S. Budivoj, Detroit, Mich., přijat byl Vrat. Milý. Vyloučení byli: Vác. Kvíčala, B. Dvořák, Václav Moudrý. Zemřel Hugo Příborský.

— Do T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, přijat byl Jan Fisher. Čestně odstoupil Dom. Felix. Zemřel Jos. Ourada. Vyloučení pro neplacení: Fr. Hamerník, Ant. Musil.

— Do T. J. S. St. Louis, Mo., přijati byli: Anton Matoušek, Jar. Procházka, Em. Soukup. Odstoupili: Vojt. Ševčík, Václav Janish, Ed. Mazanec.

— Ze Sok. Jed. Philadelphia vystoupil Jan Humlhanz ml.

— Do T. J. S. San Francisco přijati byli: Frant. Horký, Ferd. Stolářík, Alois Švarc, Boh. Frolík.

— Do T. J. S. Iowa City, Ia., uvedeny byly: Helena Foldová a Helena Žárová. Pro neplacení vyloučen Karel Čadek.

— Do Plzenského Sokola v Chicagu uvedeni byli: Jos. Kostlivý, Frank Hadač (s přestupní listinou od Slov. Lípy), Václav Vlčec, Julius Čermák, Frank Šídlo, Ed. F. Záhrobský, Boh. Vokoun, Vladimír Jiránek, Josef Chlebeček, Josef M. Schiebel, Victor H. Hácha, Ed. C. Čihák. — Poděkovali se: Karel Chvalovský, Josef Štván, Josef Janský. Pro neplacení příspěvků vyloučení: Karel Kerner, Josef Marquart, Jan Semerád, Emil Štastný, Karel Ždichinec.

— Do T. J. S. Omaha uvedeni byli: Josef Pivoňka, Vác. Langpaul. Vyloučení pro neplacení byli: K. Altman, Jos. Burket, F. E. Dvořák, Jos. Hejduk, Jan Hejduk, Mike Kartsch, E. J. Lebeda, Jos. Novák a R. Stefan.

— Do T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, Neb., přijat byl Ant. Císlar. Pro neplacení vyloučení byli: Mart. Krofta, Vác. Nosek.

— Do T. J. S. Owatonna, Minn., přijat s přestupním listem z Minneapolis Oldřich Meiner. Odstoupil William Šimon.

— Z T. J. S. Edwardsville, Ill., vyloučen pro neplacení Anton Poneta. Zemřel Fr. Vreula

— Do T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill., přijati byli: Emil H. Franchik, Karel Všetěčka, Anton J. Hearing, Frank Wacheloss, Jos. Sklenička. Pro neplacení vyloučení byli: Dominik Škarecký, Václav Peer, Anton Pokorný.

(Další oznámení pro nedostatek místa odloženo do příštího čísla, časopis však všem novým členům správně zaslán.)

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze poslední pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 490 E. 169. St., Bronx; John Černý, jednatel, 431 E. 71st St. (Checky, poštovní a expressní poukázky dlužno vystavovat na jméno pokladníka, tedy Frank Lier, ale zaslati je jednateli. Není-li check vystaven na New York, nutno k zasílané částce připsati 10 centů za kolekc.) Max Grabenstein, tajemník, 991 Boston Rd., Bronx; Fr. Lier, pokl., 1185 Lexington Avenue, New York. — J. Pavlík, Fr. Vančura, F. Bartůněk; výbor finanční: Št. Kostka, Al. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyny, 1329 First ave., podnáč. Aug. Tesaf, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnáčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětka, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Karel Neuman; 2. podnáč. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbývají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasílány buďtež na jednatele.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Jaroslav Franc, 2000 E. Eager St.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th ave.; taj. A. Zamburek, 357 Walnut St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 315 E. 80. St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo.; taj. Tonda Jaroš, 2124 N. Franklin St.

T. J. S. Sokol Westfield, Mass. 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Alois Jelínek, 84 Meadow St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně; taj. Josefina Vančura, 910 N. Madeira St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Marie Celer, 305 Prospect St., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Helena Vozáb, 56 6th ave., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze vždy druhou středu. Taj. Elizabeth Reminger, 792 Hunterdon st.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděle o 5. odpo.; taj. Ant. Smietansky, box 102, Little Ferry, N. J.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tůma, box 177.

župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Leop. Vše- tečka, 7709 Cedar Ave.; náměstek L. F. Nekvasil, 4141 Cyril Ave. S. W.; jednatel Josef Wařák, 6703 E. Classen Ave. S. E.; pokladník Josef O. Šlapák, 4150 Marvin Ave.; náčelník Emil Šlapák, 8711 Capitol Ave. S. E. Další členové: Jos. Štíbr, K. Bernreiter, J. Kolářík, Vác. Přeč, Ant. Pánka, Jar. Vodraška, Vojt. Charvát. Schůze každou 2. neděli v měsíci u Sokola Nová Vlast na Clark ulici. Dopisy zasílány buďtež jednateli: Jos. Wařák, 6703 E. Classen Ave., S. W., Cleveland, O.

Sokol Cleveland. Schůze každou 3. neděli v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Fr. Lemr, 9103 Folsom Ave.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Štíbr, 3251 E. 55th St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Vác. Mrázek, 3160 W. 48th St., S. W.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; tajemník Boh. Milý, 346 Magnolia St.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul., taj. Fr. Hlavatý, 283 Maybury Grand Ave.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Pl. Taj. Ad. Navrátil, 3106 Broadway.

T. J. S. Říp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síni, 1000 Vinial St.; taj. Karel Štastka, 88 Voskamp St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Jan Šimandl, 246 Oak St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Princífk, box 77.

T. J. S. Saginaw, Mich. Taj. Leo. Krupka, 410 N. 13. St.

župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Dr. J. Rudiš-Jičínský, náměstek Jos. Halq, jednatel Fr. Filip, Security Bank, pokladník Václav Janda, náčelník Rudolf Štýblo, 1619 W. 18th St., Chicago, Ill., I. podnáčelník Boleslav Hašek, Cedar Rapids, Ia. II. podnáčelník Karel Kolářík, St. Paul, Minn. Výbor účetní: Fr. Jirásek, B. O. Hašek a J. Jirásek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně, na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2525 S. Ridgeway Avenue.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 So.

Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma st; taj. K. Doubek, 3329 Hirsch St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300—1302 S. 41st av.; taj. Jos. Čapek, 1339 S. 42. Ct.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Karel Stupka, 5125 So. Albany av.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515—517 DeKoven St.; taj. Alois Kára, 1321 So. 42. Ave.

T.J.S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci. Taj. Jos. Březina, 4624 N. 40. Ave.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Schůze 3. středu v měsíci v síni Čes. Am. Svob. školy 4. wardy, roh 30. ul. a Union ave. Jar. Růžička, 540 W. 37. St.

Česko Americký Sokol v Chicagu, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1126 W. 18. St.; taj. Václav Boháč, 3006 So. St. Louis ave.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh Leavitt a 19. ul.; taj. John Hora, 2131 W. 18. St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v měsíci ve vlastní Sokolovně, 6452—54 z. 12. ul. Taj. Jiří J. Šuma, 6617 W. 12. St.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Schůze 1. pátek v měsíci. Taj. Emil Princ, 5037 W. 30. St.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, 6510 W. 26. Pl., Berwyn, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Al. Hildebrandt, 5321 W. 25. St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síni; jednatel Fr. Hrdlička, 1055 — 29. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; taj. Vác. Procházka, 2012 So. 11th Street.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděli ve 2 hod. odpoledne v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Jos. Hudeček, 1020 N. 13. St.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Jos. Trejtnar, 608—4th ave. W.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděle o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Karel Slavík, 136 E. Union St.

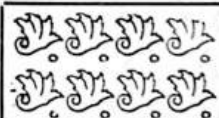
T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. V. J. Albrecht, 1116 E. Davenport St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. F. J. Svoboda, 76 Park Place.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Rypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn. Tajem. V. Fencel, 310 — 22. Avenue No. — Schůze 2. neděle v měsíci ve 2 hod. odp. v České Národní Síni, 2226 Washington ave. a 23. Ave. No.

T. J. S. Vrchlický, Marshalltown, Ia. Taj. Fr. Prechal, 401½ S. May St.

Práce v tělocvičně.

Cvičení malými kroužky z místa.

Cvičení tuto podané možno provést s vyspělejšími družstvy ženskými v cvičební hodině, jsou-li totiž cvičenky s eviky pořadovými dostatečně obeznámeny. Možno cvičiti i s mužským dorostem, neboť obsahuje vydatnější eviky, nežli mnohdy prostná, jaká dorostu v cvičební hodině dáváme. Tam, jak z předu poznamenáno, kde cvičenky neb cvičenci osvojili si eviky pořadové, provésti můžeme cvičení hned v první hodině na povel — stačí pouze vysvětliti první dvě cvičení a pak dle počítání neb dle hudby cvičiti. Když jsme byli přecvičili několikrát cvičení 1. a 2., vysvětlí cvičitel cvičení 3. a 4., načež provede opět bud' dle počítání neb dle hudby. Jelikož v některých tělocvičnách cvičeno jest pravidelně při hudbě, jest cvičení upraveno tak, že eviky pořadové i cvičení kroužky obsahuje 16 dob. Kde se při hudbě necvičí, tam může cvičitel neb cvičitelka cvičení provésti dle libosti.

Cvičí se malými dřevěnými kroužky. Pochodují-li cvičenky neb cvičenci ve čtveřicích, jsou čtveřice spojeny, t. j. cvičenky drží oba kroužky, svůj i své společnice, v připázení.

Abych nemusil vždy opakovati polohu kroužků, poznamenávám, že při předpažení a upažení jsou kroužky v poloze kolmé — ruce v pol. palcové — při vzpažení jsou kroužky v poloze vodorovné, při zapažení v poloze kolmé, ale ruce v poloze malíkové. Při cvičení držíme kroužky pevně, paže napjaté.

Pořadová cvičení střídáme s eviky kroužky.

Pohyby paží rovných — stoje kročné — klony.

Cvičenky neb cvičenci jdou v zástupu kolem tělocvičny a na povel sejmou se zdi kroužky. Každá cvičenka drží kroužek v pravé ruce, v připázení.

Na určitém místě velíme "v čelný řad v l. čelem!" Odpočítáme cvičenky na 1, 2, 3, 4, načež velíme: "Čtveřice bočně v pravo zatočit — pochod!" Čtveřice zatočí $\frac{1}{4}$ kola v pravo — načež zastaví a tu cvičitel neb cvičitelka velí, aby cvičenky uchořily levou rukou kruh svých společnic a vysvětlí cvičení první a druhé.

1. Patnáct kroků v před a zaujmout stoj spatný na 16. dobu.

2. Předpažit, 1! — vzpažit, 2! — předpažit, 3! — připážit, 4! Opakovat 4krát, dohromady 16 dob.

(Pozn.—Krajní levá, která v zevní ruce kruh nedrží a pravá, která drží kruh volný v pr. ruce, cvičí volnou paží jako by držely kruhy. Paže jsou v poloze odpažení.)

3. Osm kroků v před — čtyřmi kroky utvoří čtveřice malý kruh, asi v polovičním rozstupu, a čtyři kroky na místě. (Dohromady 16 dob.) Kruh utvoříme tak, že první a čtvrtá cvičenka jdou v před a spojí se, uchořívše kruhy. Paže jsou asi v poloze odpažení.

4. Předpažit a stoj zákročný v levo, 1—2! — záklon a vzpažit, 3—4! — vzpřím a předpažit, 5—6! — stoj spat-

ný a připážit, 7—8! Opakovat stojem zákročným v pravo. Dohromady 16 dob.

5. Čtyřmi kroky utvořit čtveřice (krajní cvičenky, 1. a 4. pochodem na zad) 4 doby. 4 kroky na místě, 4 kroky v před a 4 kroky na místě. 16 dob.

6. Čtyřmi kroky opět utvořit kruh — v rozstupu jako cvičení 5. a 6. Čtyřmi kroky na místě celý obrat v levo — zády ku středu kruhu — a spojit. Osm kroků na místě. (Při obratu levá ruka kruh pustí.)

7. Vzpažit a stoj předkročný v levo, 1—2! — předklon a zapažit, 3—4! — vzpřím a vzpažit, 5—6! — stoj spatný a připážit, 7—8! Opakovat stoj v předkroch. v pravo.

8. Čtyřmi kroky z kruhu utvořit čtveřice — (krajní 4 kroky v před, takže jsou čtveřice zády k pův. směru obráceny.) Čtyřmi kroky na místě celý obrat v levo (v pův. směr.) Sedm kroků v před a na 8. dobu zaujmout stoj spatný.

9. Čtyřmi kroky na místě dvě a dvě cvičenky od každé čtveřice obrátí se zády k sobě. První a druhá zády k sobě a třetí a čtvrtá. (Jsou boky k pův. směru obráceny.) Dva úkroky směrem pochodu, 1, 2, 3, 4! Dva úkroky opáčně, 1, 2, 3, 4! a 4 kroky na místě. Dohromady 16 dob.

Pozn.—Cvičenky obrátí se zády k sobě dvěma kroky, načež dokončí dvěma kroky na místě. První dvěma kroky obrátí se v pravo, druhá v levo v bok — třetí opět v pravo a čtvrtá v levo v bok. Na 4. dobu uchořív všechny kruh své společnice, a tak společně vykonají dva úkroky směrem pochodu a dva úkroky opáčně a zakončí 4mi kroky na místě.

10. Upažit, 1! — vzpažit, 2! — upažit, 3! — připážit, 4! Opakovat 4krát — dohromady 16 dob.

11. Dvěma kroky (obraty na místě) utvořit opět čtveřice a dva kroky na místě. Čtyři kroky na místě a 7 kroků v před, zaujmout stoj spatný na 8. dobu. Dohromady 16 dob.

12. Čtveřice odpočítány jsou na "první" a "druhé". Cvičenky od každé "první" čtveřice čtyřmi kroky na místě vykonají celý obrat v levo. "Druhé" čtveřice kroky na místě. — Tím oetnou se cvičenky prvních čtveřic obličeji obráceny k cvičenkám druhých čtveřic. — Krajní cvičenky od obou čtveřic postoupí v před a obě čtveřice utvoří velký kruh (osm cvičenek v každém). Utvoření kruhu 4 doby. Dvěma kroky na místě obrátí se vždy dvě cvičenky zády k sobě (těsně u sebe) a uchořív oba kruhy. Zakončí čtyřmi kroky na místě. Dohromady 16 dob. (Cvičenky jsou tak boky ku středu kruhu obráceny.)

12. Stoj úkročný dovnitř (ku středu kruhu) a upažit, 1—2! — úklon dovnitř (paže výdrž) 3—4! — vzpřím (paže výdrž) 5—6! — stoj spatný a připážit, 7—8! Opakovat zevnitř. Dohromady 16 dob.

13. Čtyřmi kroky utvořit čelný kruh v rozstupu a spojit. Vířít evalovým krokem v levo. Na povel zastavit, načež víříme evalovým krokem v pravo.

14. Krokem v před vytvořit poloviční rozstup (paže v poloze odpažení) a komihat pažema do předpažení a zapažení. (Netrhat příliš pažema a máme-li za společníci cvičenku slabší, zachovávejme mírnost v cvičení).

15. Krokem na zad rozstup a opakovat víření v pravo a v levo.

16. V plném rozstupu — kruhy v poloze vodorovné, ruce v poloze hřbetní: otáčet paže rychle do polohy dlanní a zpět do polohy hřbetní. (Při tomto otáčení každá druhá klade mírný odpor — první otáčí — načež si cvičení vymění.)

17. Opakovat víření. (Ne přehánět.)

18. Zvolna výpon — zvolna dřep — vztyk — a plný stoj. (Opakovat několikrát, až se cvičenky poněkud uklidní.)

19. Kruhy pustit! (Každá podrží si svůj kruh v pravé ruce.)

20. V pravo v bok! — a volným krokem pochod kolem tělocvičny, a když byly cvičenky kruhy odložily, nastupují k cvičení na nářadí.

Jak vidět, jsou to vesměs cvičení jednoduchá, ale vydatná, což má být hlavním naším cílem při cvičeních prostných. Jak shora poznamenáno, můžeme provést snadno bez všelikých příprav, když vždy vysvětlíme cvičení s místa a cvičení kruhy. Když jsme byli provedli několikrát první dvě — vysvětlíme druhé dvě cvičení atd.

Kde cvičí se při hudbě, tam možno v první hodině provést bez hudby a když se cvičenky s cvičením a povely seznámí, provedou s hudbou. Neopakujeme vždy ve cvičení jen jednou — ale několikrát, aby cvičenky neb cvičenci získali z nich co nejvíce.

Že možno učiniti cvičení ještě zajímavější tím, když na místě pochodu v před čtveřice vždy provedou nějaké lůdobé přeměny, jako: zatačení celých čtveřic, zatačení dvojice — zatačení dvojice střídne atd. netřeba snad zvlášť poznamenávat, a tu možno si na základě tohoto návodu sestavit i pěkné číslo pro veřejné vystoupení. ě.

Několik upřímných slov našim Sokolkám.

Cvičební sezona jest opět v tělocvičnách našich zahájena a se všech stran zaznívají k nám potěšitelné zprávy o zvýšené, zdravé činnosti. Zkušenost sice naučila mne na ty zprávy pohlížeti s jakousi nedůvěrou, neboť panují mezi námi různé pojmy o tom, co vlastně znamená ta "zdravá činnost" — ale těší mne přec, že zaznívají potěšitelné zprávy také z tělocvičen a ne jenom stále z tanečních, divadelních a koncertních sál.

A tu rád bych promluvil několik slov k našim sestřím Sokolkám.

Naučte se, sestry milé, znáti, proč cvičíte. Naučte se znáti, jakou důležitost bude to mít pro budoucí váš život, když celý organismus svůj rozumným tělocvikem sesílíte. Ženám jest přidělen úkol těžký — na ženu čekají v budoucím životě jejím chvíle, jichž každá se děsí — neboť nejednou stala se svědkyní neb slyšela o krutém utrpení své sestry — a vidíte, co utrpení by si ženy ušetřily, kdyby systematickým, rozumným tělocvikem těla svá otužova-

ly. Nevěříte-li tomu, co pravím vám zde já, promluvte si důvěrně s domácím lékařem — anebo ať promluví s ním jednou matka vaše.

Až poznáte ten pravý účel tělesné výchovy žen, bude to v tělocvičnách našich jinak vyhlížeti. Nebudete se vyhýbat cvikům, které mají na zdravý vývin váš velký vliv — ale které se vám nelíbí. Nebudete pak plnit tělocvičny jenom před sletem nebo před nějakým jiným veřejným vystoupením — poněvač budete cvičiti k vůli zdraví a ne jenom k vůli okázalosti. Jak traplivě dotýkají se nás často slova bratra dopisovatele nebo sestry dopisovatelky, když čteme v dopise: "Blížící se slet (nebo veřejné cvičení) přivábil opět hojně Sokolek do cvičení. . ." Pamatujte, že vy máte být těmi misionářkami mezi českými ženami, že vy máte mezi nimi šířiti to pravé poznání důležitosti ženské výchovy tělesné, a jak podivně se vyjímá, když čísti musíme, že tělocvična je čteně navštěvována Sokolkami jenom — před veřejným vystoupením! Kdo nám bude věřit, že tělocvik žen má za účel zdravý vývin, když vy samy naše slova vyvracíte a dokazujete, že vábí vás do tělocvičny jen touha po obdivu, potlesku obecenstva?

Čtete, milé sestry, také někdy o tom, že v našich sokolských ústavech mládež šlechtíme? Četly neb slyšely jste o tom, že cílem Sokolstva není jen výchova tělesná — ale že též snažíme se mládež šlechtiti po stránce duševní? My vás rádi vidíme, když jste vesely — když jste šťastny. Rádi slyšíme, když se při cvičení od srdce zasmějete. Vždyť tělocvičná hodina má být hodinou radosti. Ale v našich ústavech ani ta veselost nesmí vybočovati z mezí. Tělesná výchova — jmenovitě tělesná výchova žen, má posud v lidu mnoho nepřátel — ano i tam, kde bychom je nejméně hledali — vysmívají se našim slovům o pěstění krásného těla a ušlechtilého ducha — a jak vítanou zbraň jim dáváme do rukou, když někdy popustíme úzdu bujnosti své! My chceme, aby každý Sokol byl dokonalým gentlemanem — což teprve Sokolka! Vše, co ženu krásnou činí, to vše chceme, aby soustředěno bylo v každé dívce, v každé ženě, která Sokolkou se zove! Ať vše v tělocvičně sokolské dýše ušlechtilostí — ať i ta naše veselost líší se od hlučné, bujné, často až z mezí slušnosti vybihající veselosti té zdejší mládeže! Vyslovil jsem nejednou přání, aby sokolské tělocvičny byly cizím ústavům zdejšími pravými vzory toho, co znamená tělesná výchova lidu a zejména tělesná výchova žen. Pracujte k tomu, aby přání to stalo se skutkem.

Stane se často — a v nynějších dnech obzvláště — že zavítá do středu vašeho dívka neb žena cizí. Přišla buď na radu lékaře — na radu rodiny — neb z vlastního popudu, aby své zdraví ve vašem středu otužovala, mysl obveselila. Nedopust'te, aby jen na chvíli zmocnily se jí pocity osamocnosti, aby cítila, že octla se v cizím ovzduší. Uvítejte ji srdečně, seznajte ji hned s ostatními sestrami, buďte jí ve všem nápomocny — ať již při své první návštěvě cítí se jako doma — a ať ani pohledem neprozradíte, že postřehly jste její slabost, její nejistotu, její neobratnost. Uvidíte, jak těšiti se bude na tu chvíli, kdy opět bude moci do vašeho upřímného, sesterského kruhu zavítat!

Tak si představuji tělocvičné hodiny našich Sokolek — aby pozorovatel při první své návštěvě hned bez dalšího vysvětlování postřehl, že shromážd'ujeme se k tělesnému i duševnímu ušlechťování — a v této výchově že vynikáme nade všechny ústavy jiné. Nespolehejte se všim na bratra cvičitele. Vy samy můžete k tomu značnou hřívnou přispěti a jemu tak těžký jeho úkol usnadniti. A abychom o takové zdravé činnosti v našem orgánu četli zprávy ze všech měst, ze všech končin, jest nejvřelejším přáním vašeho ě.

Dorost a cvičení na náradí. —

Že americký mladík netouží po tom, aby vynikl v cvičení na náradí, jest všeobecně známo. Jsou ovšem výjimky — ale těch jest málo. Ti, kdož rádi by vynikli na poli tělocvičném, vědí, nežli mohli by se pokusiti o dobývání vítězství, že cvičiti musí pilně několik roků — a to přičítá se jejich "americkému duchu", který zvyklý jest k vyčleněnému cíli brátí se cestou nejkratší. A ti opět, kteří cvičí k vůli zdraví, tělesnému vývinu, nejsou s to pochopiti, proč musí člověk uměti se otáčeti kolem hrazdy, proč musí uměti choditi o rukou, aby byl silen, aby byl zdrav, aby docílil souměrného vývinu. Proto cvičitel v zemi této často naráží na problem, s kterým neví si rady, o jehož rozluštění marně se pokouší. A přece jest jistý způsob, jakým dorost lze k cvičení nářadovému připoutati. Ať jsou mladíci naši třeba náklonností sebe různějších, jednu společnou ctižádost, jednu touhu mají všichni a tou jest: býti silnými — honositi se krásným tělem. Zavedme družstvo mladých hochů k náradí jakémukoliv — neznají-li oni účelnost cviků prováděných, nejeví o ně velkého zájmu. Ale vyložme jim po odbyté půlhodině: a) které skupiny svalstva jsme cvičením odbytým silili; b) jakou důležitou úlohu zastávají — nejenom při cvičení — ale v celém budoucím životě; c) jakému nebezpečí jest vydán člověk, který tyto skupiny svalstva zanedbá — a seznáme hned, že o cvičení počne se jevit větší zájem. Když pisatel tohoto počal cvičiti žáky na tak zvaných "rib-stalech" (švédské náradí), zdálo se studentům cvičení býti nudným. Ale po vysvětlení shora naznačeném, pokaždé, kdykoliv žáci přišli do tělocvičny, první jejich bylo opakovati eviky na tomtěž náradí, k němuž dříve s takovou nechutí přistupovali. Mladý muž, nedbá-li státi se vynikajícím borecem, musí znáti účel eviků — a jakmile ho s nimi obeznámíme, hned vzbudíme v něm o eviky ty žádoucí zájem. — Americká mládež ráda pěstuje hry — záliba tato u nás zabíhá až do vášně a škodíme sami sobě, když tuto přirozenou touhu v mládeži potlačujeme. Zde jest též jeden způsob, kterým bychom mohli dorost k pravidelnému cvičení připoutati. Rozdělme si družstva dorostu na čtyři "basket-ballové" nebo "čtyři míčové", "captain-ballové" nebo "volley-ballové" — a sestavme program, dle něhož po každé cvičební hodině dvě čety by hrály o přebor. Ti, kteří by v ten večer nehráli, zajisté rádi by průběh hry sledovali, aby seznali, s jakými hráči bude jim utkatí se v hodině budoucí. Když jest pořad her ukončen, můžeme uspořádati s vítěznou četou hru o přebor s četou od jiné jednoty. Her těchto ať účastníci jsou jen pilní cvičenci — ti, kteří by přicházeli jen hráti a cvičení ostatnímu se vyhýbali, ať jsou vyjmuti — a byť ve hře sebe více vynikali. Naznačil jsem opět dvě cesty, kterými lze dorost v české tělocvičně udržeti, a jsou to cesty velmi snadné. Třeba jest jen mládeži rozuměti — a jakmile udržíme ji do věku dospělosti, jest zachována řádám sokolským. Hry však musí řídití pevná ruka — aby pak činnost v tělocvičně nezvrhla se jen v pouhé hraní. Vše ať má svůj přesně vyměřený čas. č.

Cvičitel'ský běh.

O TĚLOCVIČNĚ SOUSTAVĚ.

(Pokračování.)

Obměny nebo ztížení lze docílití:

1. odstraněním můstku,
2. vzdalováním,
3. užitím pružného můstku,
4. zvyšováním náradí,
5. spojením dvou stejných nebo různých náradí — na př. a) dvě kozy za sebou, b) dva koně za sebou, c) koza a kůň za sebou, d) s motouzem před nebo za náradím,

6. Postavením různ. překážek jako: klobouku, kužele a pod.
7. Dva, 4 cvičenci konají skok současně,
8. Skákání s různými břemeny.

Části každého skoku vůbec jsou:

1. odskok čili odraz,
2. vlastní skok čili let,
3. doskok — při některých též
4. rozběh.

Těmto uvedeným částem, jakož i základnímu postoji třeba jest věnovati náležitou pozornost. Pravidlem bud' ne docíliti za každou cenu **velikých**, ale především **elegantních skoků**. Prvou podmínkou zdaru skoku jest správný postoj nebo rozběh. Proto jest nutno cvičence — zejména začátečníka — o tom náležitě poučiti, neboť není lhostejno, jaký postoj zaujme ku skoku nebo jakým způsobem a z jaké dálky se rozbíhá.

Postoj má býti přirozeně takový, aby umožnil řádný a mocný odraz — ku př. při skoku do dálky špičkami nohou o hranu, můstku — a, aby účinek odrazu byl co nejvíce využitkován, předkláníme se, zapazíme a mocným knihem pažema na před strhneme tělo v pohyb ve směru odrazu.

Má-li správný postoj tak značný vliv na odraz — tu rovnou měrou to platí i o rozběhu, který budiž přiměřený — t. j. ani příliš dlouhý ani krátký. Ovšem, že při skoku do dálky, kde rozběh má účinkovat nejen na odraz do výšky, ale má se i využívat setrvačností pohybu ve směru běhu, bude rozběh přiměřeně delší než u skoků do výšky. Leč nějaké určité míry se tu stanovit nedá. Měřítkem bud' tu pravidlo, aby při rozběhu v tom okamžení, kdy dobíháme na můstek, nohy byly v takovém napjetí, aby byly schopny největšího výkonu. Dlouhým rozběhem se zbytečně unavíme a vlastní skok tím trpí.

Rozeběh konejme plynně, přímočárně, na špičkách, počínáme nejlíp několika klidnými, lehkými, pružnými kroky, jimiž přejdeme v běh, zdobňující však jeho skoky čím více se blížíme k můstku tak, aby poslední skok, jímž konáme odraz, byl proveden s jistotou, pevně a co nejvydatněji na pravém místě na odražišti.

Odraz děje se bud' jedno- nebo obounož, bud' špičkou chodidel — při některých skocích chodidly celými. Budiž silný a pružný.

Při skocích smíšených o úlohu odrazu dělí se nohy s pažemi.

Let, má-li býti správným, vyžaduje ladné držení celého těla — a na tomto jeho držení, rovněž jako na držení nohou, paží a trupu, zaujatém po odrazu během letu, jest odvislým celý vzhled, veškerá úhlednost skoku. Z držení těla má vyzírat úplné sebeovládání, cvičence nesmí se v letu nijak kymáčet, udržovat se v rovnováze máváním paží, mrskati nohama, trup zbytečně natáčetí.

Doskok budiž jistý, pružný, lehký, elegantní.

Jistota doskoku je podmíněna přiměřeností skoku silám a schopnostem cvičencovým. Nejistý, nepodařený doskok jest neklamnou známkou (není-li příčinou toho náhodná okolnost), že na daný skok cvičence už nestačí a nemá se dále do větších skoků pouštět. Pružnosti doskoku — dojmu pružnosti — docílí se tím, že doskočíme na špičky do podřepu (paty u sebe, špičky od sebe, kolena oddálena), paže v určité výdrži, načež se rychle, rázně vztyčíme, tak že se tím dostaneme mimovolně do výponu nebo do mírného poskoku na místě. Při tom se současně připaží — avšak do paží volných, nikoliv do křečovitě napjatých.

Necht' se netrpí nikdy poddávání se pohodlnosti, výrazu skleslosti a unavenosti po vykonaném skoku.

Doskoky nebud'te dřevěné, tupé, toporné.

Jako u každého eviku, tak i u skoků — chceme-li je řádně na cvičiti, aby provádění jejich bylo lehké a ladné —

nutno při nacvičování zachovati jistý, určitý postup, neboť jen tak docílíme žádaného výsledku. Zejména jest nutno věnovati pozornost základům, t. j. jistému přesnému nacvičení prvků. Dokud to se nestalo, nelze s úspěchem pokročiti dále. Těžko vyžadovati na cvičenci pěkných skoků, pak-li jsme jej nenaučili dobře rozběhu a odrazu — těžko žádati eleganci, když nenaučili jsme ho držení těla v letu — a nemožno žádati pevného, správného doskoku, když nedali jsme mu náležitého návodu.

A při skocích smíšených má se vše podobně. Cvičenec nenaučí se (nebo bude se s tím dlouho mořit) ku př. pěkné roznožce na koze s nohama nataženými, špičkama sehnutými, s prohnutím kříže, pakliže mu tyto požadavky nevnikly v krev předešlých, k tomu cíli určených, průpravných cvičením.

Tato průpravná cvičení určí se tím, že každý cvik, jež chceme cvičit, si rozložíme na prvky a v každém prvku stanovíme si jeho zvláštní znaky, podmíněné požadavky co do úhlednosti a správnosti provedení, užijeme při tom všeho, co by podporovalo dojem elegance a usnadnilo provedení, vytýkájeme a vymyt'ujeme vše, co by bylo tomu na závadu.

V ženském tělocviku skoky, pokud se týče cvičební hodnoty, zaujímají místo první. Jejich účinek jeví se tím způsobem, že ústroje oběhu krevního, jakož i dýchací v jejich činnosti podporují a povzbuzují k zvýšené činnosti, kterýžto účinek vystupuje v popředí hlavně u dětí, neboť právě v letech dorůstání má vzrůst a vývin oněch ústrojí největší význam pro celkový význam těla. Avšak i pro dospělé mají skoky velikou důležitost. Většina mládeže, zejména pak dívek dospělých nebo dospívajících, jest nucena větší část dne seděti či státi, at' již ve školách, doma nebo při zaměstnání. Následkem toho jest stavění se krve vlastní tíží v dolní části těla a obtížnější oběh krevní. Ani schůze, zvláště obvyklá u dívek chůze volná a pohodlná, nepřemůže tohoto stavění se krve a její tíže. A jsou to hlavně skoky — skoky s rozběhem — které účinným pohybem a činností velkých svalových skupin oběh krve podporují a usnadňují a tím i činnost srdce i plic. Při tom však není obavy, že by snad zvýšenou činností nastala nějaká porucha dýchacích orgánů aneb srdce, neboť pochopitelná, značně zvýšená činnost po výkonu (jež nedostupný však mezi možnostmi) při střídatém cvičení v družstvu klesne vždy v době odpočinku na míru střední.

SKOKY PROSTÉ.

A) Skok daleký.

Cvičí se s můstkem i bez můstku. (Doporučuje se skákat střídatě s můstkem i bez něho.) V druhém případě vytkneme si doskočiště trávem, zapuštěným do země. Půda podél trámu na straně k doskočišti je asi 7 cm ohrabána. Doskočištěm jest žíněnka nebo půda upravená z písku, drtin a soli, z třísla a p. Délku skoku jest lépe označiti při skocích tkalounem nebo křídou na žíněnce, než aby se skoky dály na okraj žíněnky nebo na tvrdou zemi.

Žíněnka budiž těžká a dosti tuhá, aby se při doskoku nepokřevala.

Cvičíme: 1. **Odradem snožmo s místa:**

Průpravou jsou cvičení prostná:

a) pohyby a kmihy pažema (zapažování, kmihy ze zapažení až do předpažení nebo vzpažení),

b) výpony,

c) kmitání podřepmo.

Provede se tedy celý skok (po předešlých průpravném nacvičování jednotlivostí asi takt:

1. předpažit,

2. zapažit — výpon,

3. kmit podřepmo — kmih pažema do vzpažení — poskok (o kříži prohnutém),

4. doskok na špičky do podřepu,

5. rychlý vztyk (po případě s malým poskokem na špičkách), připažit.

Tímto způsobem cvičíme:

1. skok snožmo s místa (s obraty v letu i po doskoku, na před, na zad, stranou),

2. dvojskok snožmo s místa,

3. trojskok snožmo s místa.

2. Odradem snožmo z rozběhu:

Průprava: a) ze stoje snožmo před můstkem,

b) ze stoje výkročného před můstkem,

c) pochodu,

d) z rozběhu.

Přidáme: různé pohyby: paží (vzpažit, u-, předpažit, skrčit a třít atd.),

nohou (roz-, před-, u-, zanožit, přípatmo, skrčit, třít . . .),

obraty: v letu: $\frac{1}{2}$ —2/1 obraty,

po doskoku: $\frac{1}{2}$ —2/1 obraty.

3. Odradem jednonož s místa:

Skok s místa pr. nebo levou ze stoje na můstku.

Týmž způsobem dvojskok.

4. Odradem jednonož z rozběhu:

a) Skok z rozběhu: Průprava: ze stoje výkročného, z pochodu,

z rozběhu.

Přidáme: serovněž různé pohyby v letu ku nacvičení držení těla: vzpažení a prohnutí kříže,

upažení, zapažení,

jedna ruka v bok, druhá vzpaží,

obě ruce v bok,

potlesk na kolena,

krčení a tření pažema různým směrem.

b) Dvojskok z rozběhu:

1. způsob: Odrad pravou—levá doskok snožmo.

levou—pravá doskok snožmo.

2. způsob: Odrad pravou—pravá, doskok snožmo.

levou—levá, doskok snožmo.

c) Trojskok z rozběhu:

1. způsob: Odrad pravou—pravá—pravá, doskok snožmo.

levou—levá—levá, doskok snožmo.

2. způsob: Odrad: pravou—levá—levá—pravá, doskok snožmo.

levou—pravá—levá, doskok snožmo.

3. způsob: Odrad: pravou—pravá—levá, doskok snožmo.

levou—levá—pravá, doskok snožmo

Třetí způsob jest nejoblíbenější a nejčastěji užívaný — dle způsobu 1. jest výkon největší. První skok má býti co nejdelší, skok druhý je menší a doskok při něm děj se do předklonu a zapažení, aby i odskok na poslední skok byl co nejvydatnější.

5. Průskoky. Skáče mezi dvěma stojany, které sblízkujeme.

Můžeme je postavit do prostřed mezi odskočiště a doskočiště nebo blíže některého z těchto obou a skok zvětšovati; sblížení stojanů může býti i menší než je šířka ramen — a pak skáče s obraty v bok, vykonavše obrat před stojany.

Zvláštní cviky:

6. Skok ze dřepu: ze dřepu na můstku vztyčíme se úplně při přeskoku a doskočíme na žíněnku opět ve hluboký podřep.

7. Skok letmo ze dřepu (zánožmo): po odrazu letíme s pažema nataženými na před, dopadneme nejprve na ruce (t. j. do podporu) a poto mnohama teprve doskočíme na žíněnku k rukám tak, že jsme v podporu dřepmo.

(Pokračování.)